

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU LOKALNEGO PROGRAMU
REWITALIZACJI MIASTA PIENIĘŻNO
NA LATA 2007-2015
Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2020**

GMINA PIENIĘŻNO
ul. Generalska 8
14-520 Pieniężno

<u>WYKONAWCA</u>	<u>PODWYKONAWCA</u>
Fundacja Rozwoju Regionalnego „Warmia i Mazury” ul. Ratuszowa 5 10-116 Olsztyn	EkoKoncept s.c. ul. Niepodległości 53/55 10-044 Olsztyn

Autorzy opracowania:

mgr inż. Katarzyna Rasińska..... **EkoKoncept s.c.**
mgr inż. Katarzyna Rasińska

mgr inż. Magdalena Zalewska..... **EkoKoncept s.c.**
mgr inż. Magdalena Zalewska

mgr inż. Katarzyna Brzóska..... **EkoKoncept s.c.**
mgr inż. Katarzyna Brzóska

Olsztyn, marzec 2010 r.

Spis treści

1. WSTĘP	4
1.1. CEL SPORZĄDZENIA PROGRAMU	4
1.2. PODSTAWY FORMALNO PRAWNE	4
1.3. ZAKRES OPRACOWANIA	4
1.4. ZASTOSOWANE METODY, WYKORZYSTANE MATERIAŁY	4
2. ANALIZA ZAWARTOŚCI PROJEKTU PROGRAMU	6
2.1. OGÓLNA ZAWARTOŚĆ	6
2.2. GŁÓWNE CELE	8
2.3. POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI	8
3. OPIS STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWIANIEM	36
3.1. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA	36
3.1.1. Powietrze atmosferyczne	36
3.1.2. Hałas komunikacyjny	36
3.1.3. Promieniowanie elektromagnetyczne	37
3.1.4. Wody powierzchniowe	38
3.1.5. Wody podziemne	41
3.1.6. Geomorfologia	43
3.1.7. Gleby	43
3.1.8. Warunki klimatyczne	44
3.1.9. Fauna i Flora	44
3.1.10. Kopaliny	45
3.1.11. Obszary chronione	46
3.1.12. Zabytki i krajobraz kulturowy, objęte istniejącą dokumentacją, w szczególności rejestrem lub ewidencją zabytków	56
3.1.13. Gospodarka wodno - ściekowa	58
3.2. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROGRAMU	61
4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 ROKU O OCHRONIE PRZYRODY	63
5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU:	64
6. OPIS PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO.	73
6.1. NOWOCZESNA BIBLIOTEKA W STAROMIEJSKIM RATUSZU W PIENIEŻNIE	76
6.1.1. Oddziaływanie w fazie realizacji inwestycji	77
6.1.2. Oddziaływanie w fazie eksploatacji inwestycji	78
6.2. REKONSTRUKCJA HISTORYCZNYCH ULICZEK I DRÓG DOJAZDOWYCH NA TERENIE STAREGO MIASTA	79
6.2.1. Oddziaływanie w fazie realizacji inwestycji	79
6.2.2. Oddziaływanie w fazie eksploatacji inwestycji	81
6.3. RENOWACJA I REKONSTRUKCJA HISTORYCZNYCH KAMIENICZEK ORAZ PRZEBUDOWA I ROZBUDOWA PRZESTRZENI STAREGO MIASTA W ZGODZIE Z HISTORYCZNYMI UWARUNKOWANIAM ARCHITEKTONICZNO - URBANISTYCZNYMI	82
6.3.1. Oddziaływanie w fazie realizacji inwestycji	82
6.3.2. Oddziaływanie w fazie eksploatacji inwestycji	83
6.4. ODDZIAŁYWANIE ANALIZOWANYCH PROJEKTÓW W ZAKRESIE EMISJI ODPADÓW	85
6.5. ODDZIAŁYWANIE ANALIZOWANYCH PROJEKTÓW W ZAKRESIE EMISJI HAŁASU	86
6.6. PODSUMOWANIE	87

6.7. POTENCJALNE MOŻLIWOŚCI WYSTĄPIENIA KONFLIKTÓW SPOŁECZNYCH W ZWIĄZKU Z PROWADZONYMI INWESTYCJAMI	87
7. OKREŚLENIE MOŻLIWEGO TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	88
8. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, W TYM NA OBSZAR NATURA 2000 OGRANICZENIE EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ DO ATMOSFERY	88
9. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PROGRAMU:	89
10. WSKAZANIE TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY, JAKIE NAPOTKANO, OPRACOWUJĄC PROGNOZĘ	90
11. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PROGRAMU	90
12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM INFORMACJI ZAWARTYCH W PROGNOZIE	92
SPIS RYSUNKÓW	94
SPIS TABEL	94
ZAŁĄCZNIKI	94

1. WSTĘP

1.1. Cel sporządzenia programu

Celem wykonania Prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań na środowisko będących wynikiem realizacji projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Pięno na lata 2007 – 2015 z perspektywą do roku 2020 – aktualizacja dokumentu oraz ocena natężenia ewentualnych oddziaływań, a także określenie czy zostało uwzględnione w ocenianym dokumencie dobro środowiska przyrodniczego i kulturowego.

1.2. Podstawy formalno prawne

Podstawę prawną wykonania ww. Prognozy stanowi art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) – ustawa weszła w życie 15.11.2008 r.

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi jeden z etapów przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

1.3. Zakres opracowania

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został określony w piśmie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie znak RDOŚ-28-WOOS-6613-01-007/10/MT z dnia 19 lutego 2010 roku (załącznik nr 1) oraz w piśmie Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie znak ZNS-4302-13/KM/2010 z dnia 18 lutego 2010 roku (załącznik nr 2).

Zakres opracowania powinien być ponadto zgodny z art. 51 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.).

1.4. Zastosowane metody, wykorzystane materiały

Przy opracowywaniu Prognozy w zakresie merytorycznym korzystano z prawa polskiego głównie z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.). Określa ona sposób postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji planów i programów.

Przy opracowywaniu Prognozy przeanalizowano zapisy podstawowych dokumentów pozostających w ścisłym związku z Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Pięno na lata 2007-2015 z perspektywą do roku 2020 m. in. posłużono się następującymi dokumentami:

1. projekt Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Pięno na lata 2007-2015 z perspektywą do roku 2020 – aktualizacja dokumentu,
2. Polityką Ekologiczną Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016,
3. Narodowymi Strategicznymi Ramami Odniesienia na lata 2007-2013,
4. Strategią Rozwoju Kraju 2007-2015,
5. Krajowym Planem Gospodarki Odpadami 2010,

6. Krajowym Programem Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
7. Projektem Narodowej Strategii Gospodarowania Wodami 2030 (z uwzględnieniem etapu 2015),
8. Krajowym Programem Zwiększania Lesistości,
9. Strategią Rozwoju Społeczno-Gospodarczego dla Województwa Warmińsko – Mazurskiego,
10. Strategią rozwoju turystyki w województwie warmińsko-mazurskim,
11. Regionalnym Programem Operacyjnym Warmii i Mazur 2007-2013 (łącznie z dokumentami uszczegóławiającymi poszczególne osie),
12. Programem ekoenergetycznym województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2005-2010,
13. Wojewódzkim Programem Zwiększania Lesistości na lata 2001-2010,
14. Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2007-2010,
15. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Pięczęno,
16. Strategią zrównoważonego rozwoju Miasta i Gminy Pięczęno 2005-2015,
17. Planem rozwoju lokalnego rozwoju Miasta i Gminy Pięczęno na lata 2004-2013,
18. Planem Gospodarki Odpadami dla Miasta i Gminy Pięczęno na lata 2004-2007,
19. Programem Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Pięczęno na lata 2004-2007,
20. Raportami o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego (w latach 2003 i 2004),
21. Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Uwzględniono także informacje zawarte w prognozach oddziaływań na środowisko sporządzonych dla przyjętych dokumentów powiązanych z Programem.

Celem przeprowadzonej analizy jest ocena czy i w jaki sposób zadania ujęte w Programie mogą oddziaływać na środowisko. W pierwszej części przeprowadzona została analiza czy i w jakim zakresie zapisy ujęte w Programie będą wspierały realizację celów umieszczonych w dokumentach strategicznych powiązanych z niniejszym Programem, sporządzonych na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym. Następnie na podstawie dokonanej oceny stanu środowiska w mieście zdefiniowano główne problemy w zakresie ochrony środowiska. Określono też wnioski w kontekście braku realizacji Programu.

W drugiej części dokonano identyfikacji potencjalnych oddziaływań poszczególnych projektów. Na tym etapie posłużono się macierzą relacyjną elementów środowiska i przyjętych projektów przewidzianych do realizacji w ramach Programu, przedstawiającą w skondensowanej postaci możliwe oddziaływanie na środowisko.

Występowanie wzajemnego oddziaływania pomiędzy składnikami przeciwstawnych osi opisywano za pomocą określonych symboli, które zostały opisane poniżej:

- (+)** – realizacja projektu spowoduje pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- (-)** – realizacja projektu spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- (0)** – realizacja projektu nie wpłynie w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,

- (+/-) – realizacja projektu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- (N) – brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania i skutków – są one zależne od wyboru szczegółowych rozwiązań lub innych niemożliwych obecnie do przewidzenia i uwzględnienia w symulacji, uwarunkowań.

Kolejnym etapem sporządzenia Prognozy było przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Programu. Następnie przedstawiono metody monitoringu realizacji Programu oraz sporządzono streszczenie w języku niespecjalistycznym.

2. ANALIZA ZAWARTOŚCI PROJEKTU PROGRAMU

2.1. Ogólna zawartość

We wstępie Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Pięńżno na lata 2007 – 2015 z perspektywą do roku 2020 – aktualizacja dokumentu, scharakteryzowano jakiego rodzaju dokumentem jest Lokalny Program Rewitalizacji.

W rozdziale 1 zdefiniowano czym jest rewitalizacja, przedstawiono: ramy czasowe realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Pięńżno na lata 2007 – 2015 z perspektywą do roku 2020 – aktualizacja dokumentu, które określono na lata 2007 – 2015 oraz wskazano cel strategiczny, który brzmi: „**Pięńżno – przyjazne i atrakcyjne miejsce zamieszkania, rozwoju i przedsiębiorczości**”.

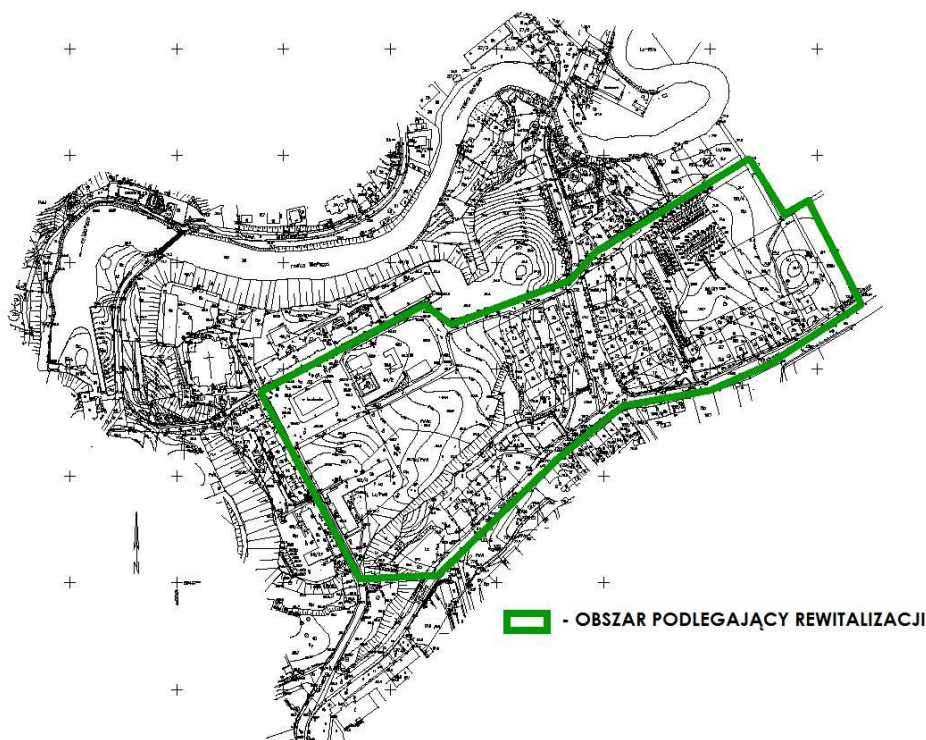
W rozdziale 2 przedstawiono sytuację w mieście z podziałem na sfery: przestrzenną, gospodarczą oraz społeczną.

Rozdział 3 przedstawia analizy strategiczne, a jego podsumowanie stanowi analiza SWOT, która przedstawia mocne i słabe strony miasta, oraz szanse i zagrożenia wynikające z otoczenia.

Rozdział 4 nawiązuje do strategicznych dokumentów dotyczących rozwoju przestrzenno – społeczno – gospodarczego miasta i regionu. W rozdziale tym dokonano odniesienia do dokumentów strategicznych opracowanych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym pod względem spójności celów i kierunków działań

Podstawowe założenia Lokalnego Programu Rewitalizacji zostały zawarte w rozdziale 5. Przedstawiono tu przede wszystkim kryteria, jakimi kierowano się wydzielając obszar objęty Lokalnym Programem Rewitalizacji oraz ujęto projekty zaplanowane do realizacji na terenie rewitalizowanym. Lokalizację obszaru podlegającego rewitalizacji przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 1. Lokalizacja obszaru podlegającego rewitalizacji.

Rozdział 6 przedstawia planowane/zrealizowane zadania w latach 2007 – 2013 na terenie miasta/gminy wraz z kosztorysem projektów i latami ich realizacji.

Rozdział 7 prezentuje plan finansowy realizacji LPR Miasta Pięno na lata 2007 – 2015 z perspektywą do roku 2020.

W rozdziale 8 przedstawiono system zarządzania Lokalnym Programem Rewitalizacji, w tym również monitoring i ewaluację.

Zarówno monitoring, jak i ewaluacja stanowią integralne części procesu zarządzania w zakresie realizacji wykorzystania środków unijnych. Ze względu na różny cel realizacji powyższych etapów zarządzania oraz proces przebiegu tych etapów, w kontekście realizacji działań zapisanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Pięno na lata 2007 - 2015 z perspektywą do roku 2020 zakres oraz przebieg monitoringu oraz ewaluacji należy traktować jako dwa bardzo ważne elementy zarządzania realizacją długookresowych celów strategicznych rewitalizacji, wykraczających poza LPR.

System monitoringu stanowi podstawowe źródło danych wtórnych, niezbędnych do przeprowadzenia procesu ewaluacji, dlatego efektywność i skuteczność funkcjonowania systemu monitoringu determinuje jakość i rzetelność oraz koszt badań ewaluacyjnych. Sam monitoring definiowany jest jako proces systematycznego zbierania i analizowania ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażania programu w trzech aspektach: rzeczowym, jakościowym i finansowym. Celem monitoringu jest zapewnienie zgodności między postawionymi celami, a realizacją Programu, natomiast celem ewaluacji Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Pięno na lata 2007 - 2015 z perspektywą do roku 2020 jest poprawa jakości, skuteczności i spójności realizowanego programu, w efekcie prowadząc do zrównoważonego rozwoju.

2.2. Główne cele

Celem strategicznym Lokalnego Programu Rewitalizacji, przyjętym na lata 2007 – 2015 z perspektywą do roku 2020 jest:

**„PIENIĘŻNO – PRZYJAZNE I ATRAKCYJNE MIEJSCE ZAMIESZKANIA,
ROZWOJU I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI”.**

2.3. Powiązania z innymi dokumentami strategicznymi

Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta Pięńżno na lata 2007 – 2015 z perspektywą do roku 2020 jest dokumentem operacyjnym. Zapisy programu są zgodne z założeniami i celami dokumentów strategicznych na poziomie krajowym, wojewódzkim oraz lokalnym. Poniżej przedstawiono główne dokumenty strategiczne oraz wskazano, jakie cele są realizowane w Programie.

Tabela 1. Ocena zgodności celu programu z celami dokumentów strategicznych

Nazwa dokumentu	Cele	Spójność z celami Programu	Potencjalna sprzeczność z celami Programu	Opis relacji
DOKUMENTY STRATEGICZNE O ZNACZENIU KRAJOWYM				
NARODOWE STRATEGICZNE RAMY ODNIESIENIA NA LATA 2007-2013	Cel 1. Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel 2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel 3. Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel 4. Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, w tym szczególnie sektora wytwórczego o wysokiej wartości dodanej oraz rozwój sektora usług.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel 5. Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel 6. Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2007-2015	Priorytet 1. Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Priorytet 2. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Priorytet 3. Wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Priorytet 4. Budowa zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Priorytet 5. Rozwój obszarów wiejskich.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Priorytet 6. Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej.	+	-	Zgodne z celami Programu.

Nazwa dokumentu	Cele	Spójność z celami Programu	Potencjalna sprzeczność z celami Programu	Opis relacji
KRAJOWY PLAN GOSPODARKI ODPADAMI 2010	Cel główny 1. Utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytworzonych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel główny 2. Zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnie z wymogami ochrony środowiska.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel główny 3. Zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel główny 4. Zamknięcie do końca 2009r wszystkich krajowych składowisk niespełniających przepisów prawa.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel główny 5. Wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel główny 6. Stworzenie kompleksowej bazy danych o wprowadzanych na rynek produktach i gospodarce odpadami w Polsce.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
KRAJOWY PROGRAM OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH	Cel główny: realizacja systemów kanalizacji zbiorczej i oczyszczalni ścieków na terenach o skoncentrowanej zabudowie.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel pośredni: do 31 grudnia 2005r. zgodność z Dyrektywą powinna być osiągnięta w 674 aglomeracjach, z których ładunki zanieczyszczeń biodegradowalnych stanowią 69% całkowitego ładunku tych zanieczyszczeń pochodzącego z aglomeracji.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel pośredni: do 31 grudnia 2010 r. zgodność z Dyrektywą powinna być osiągnięta w 1069 aglomeracjach, których ładunki zanieczyszczeń im przypisywane stanowią 86% całkowitego ładunku tych zanieczyszczeń pochodzącego z aglomeracji.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.

Nazwa dokumentu	Cele	Spójność z celami Programu	Potencjalna sprzeczność z celami Programu	Opis relacji
	Cel pośredni: do 31 grudnia 2013 r. zgodność z Dyrektywą powinna być osiągnięta w 1165 aglomeracjach, z których ładunki zanieczyszczeń stanowią 91% całkowitego ładunku tych zanieczyszczeń pochodzących z aglomeracji.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
KRAJOWY PROGRAM ZWIĘKSZANIA LESISTOŚCI	Cel - zwiększanie lesistości makroregionu, wzmocnienie istniejących makroprzestrzennych struktur ekologiczno-fizjograficznych, w tym powiększanie i regulowanie granicy dużych kompleksów leśnych, łączenie małych i średnich powierzchni zalesionych w jeden obszar oraz tworzenie między nimi powiązań ekologicznych.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
PROJEKT NARODOWEJ STRATEGII GOSPODAROWANIA WODAMI 2030 (Z UWZGLĘDNIENIEM ETAPU 2015)	Celem nadrzędnym NSGW jest kształtowanie rozwiązań prawnych, organizacyjnych, finansowych i technicznych w gospodarowaniu wodami, zapewniających trwałe i zrównoważone społecznie -gospodarczy rozwój kraju, z uwzględnieniem przewidywanych zmian klimatu.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel strategiczny I - osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	<u>Cel operacyjny I.1.</u> - Przywrócony i utrzymywany dobry stan i potencjał wód powierzchniowych.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	<u>Cel operacyjny I.2.</u> - Przywrócony właściwy stan wszystkich części wód podziemnych oraz zapewniona równowaga między poborem a zasilaniem tych wód.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	<u>Cel operacyjny I.3.</u> - Wdrożone działania niezbędne dla zapobiegania lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych oraz dla zapobiegania pogarszaniu się stanu wszystkich części tych wód.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	<u>Cel operacyjny I.4.</u> - Wdrożone niezbędne działania w celu stopniowego redukcji zanieczyszczenia wód priorytetowymi substancjami niebezpiecznymi.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.

Nazwa dokumentu	Cele	Spójność z celami Programu	Potencjalna sprzeczność z celami Programu	Opis relacji
PROJEKT NARODOWEJ STRATEGII GOSPODAROWANIA WODAMI 2030 (z UWZGLĘDNIENIEM ETAPU 2015)	<u>Cel operacyjny I.5.</u> - Wdrożone działania niezbędne dla odwrócenia każdej znaczącej, utrzymującej się tendencji wzrostu stężenia zanieczyszczeń powstających na skutek działalności człowieka, w celu stopniowej redukcji poziomu zanieczyszczenia wód podziemnych.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	<u>Cel operacyjny I.6.</u> - Osiągnięta zgodność ze wszystkimi standardami i celami określonymi w regulacjach prawnych Wspólnoty, zgodnie z którymi utworzono poszczególne obszary chronione.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	<u>Cel operacyjny I.7.</u> - Osiągnięta zgodność z celami dotyczącymi dobrego stanu wód w obszarach chronionych.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel strategiczny II - zaspokojenie potrzeb ludności w zakresie zaopatrzenia wodę do picia i dla celów sanitacji.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	<u>Cel operacyjny II.1.</u> - Wdrożone metodyki określania rzeczywistych potrzeb wodnych.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	<u>Cel operacyjny II.2.</u> - Wprowadzone mechanizmy umożliwiające zarządzanie potrzebami wodnymi.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	<u>Cel operacyjny II.3.</u> - Wdrożone mechanizmy ekonomiczne w relacji do usług wodnych z uwzględnieniem zasady zwrotu kosztów.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	<u>Cel operacyjny II.4.</u> - Kontrola i zmniejszenie strat wody i przecieków do wielkości akceptowalnych pod względem technicznym i ekonomicznym.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	<u>Cel operacyjny II.5.</u> - Wdrożone nowe technologie zmierzające do oszczędzania wody, wykorzystywanie szarej wody do powtórnego obiegu, w określonych przypadkach. w przemyśle i rolnictwie.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.

Nazwa dokumentu	Cele	Spójność z celami Programu	Potencjalna sprzeczność z celami Programu	Opis relacji
PROJEKT NARODOWEJ STRATEGII GOSPODAROWANIA WODAMI 2030 (Z UWZGLĘDNIENIEM ETAPU 2015)	<u>Cel operacyjny II.6.</u> - Osiągnięta trwała świadomość wszystkich użytkowników wód o potrzebie racjonalnego, oszczędnego korzystania z zasobów wodnych.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	<u>Cel operacyjny II.7.</u> - Opracowane i realizowane plany powiększania retencji wodnej, z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z RDW 2000/60/WE oraz potrzeb wynikających z realizacji Celu IV i przy zastosowaniu odpowiednich działań kompensujących negatywne oddziaływania hydromorfologiczne.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	<u>Cel operacyjny II.8.</u> - Wdrożone rozwiązania wykorzystujące bezpośrednio zasoby wodne pochodzące z opadów, dla celów lokalnego zaopatrzenia w wodę i nawodnień.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	<u>Cel operacyjny II.9.</u> - Zaspokojone potrzeby wodne ludności, gospodarki i rolnictwa, uwzględniające zróżnicowane warunki naturalne i zagrożenia wynikające z suszy, poprzez odpowiednie rozwiązania techniczne.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	<u>Cel operacyjny II.10.</u> - Wdrożone i utrzymywane ścisłe procedury w planowaniu przestrzennym, uwzględniające możliwości zaopatrzenia w wodę.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel strategiczny III - zaspokojenie społecznie i ekonomicznie uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	<u>Cel operacyjny III.1.</u> - Wdrożone mechanizmy ekonomiczne dotyczące usług wodnych, uwzględniające zasadę zwrotu kosztów Wdrożone zasady proporcjonalnej partycypacji w utrzymaniu urządzeń wodnych.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	<u>Cel operacyjny III.2.</u> - Zidentyfikowane grupy objęte pomocą finansową, ustalone zasady wsparcia finansowego użytkowników niezdolnych do ponoszenia pełnych kosztów.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	<u>Cel operacyjny III.3.</u> - Ustabilizowany system edukacji w zakresie gospodarowania wodami.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.

Nazwa dokumentu	Cele	Spójność z celami Programu	Potencjalna sprzeczność z celami Programu	Opis relacji
PROJEKT NARODOWEJ STRATEGII GOSPODAROWANIA WODAMI 2030 (Z UWZGLĘDNIENIEM ETAPU 2015)	<u>Cel operacyjny III.4.</u> - Wdrożone standardy techniczne i projektowe uwzględniające konieczność racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	<u>Cel operacyjny III.5.</u> - Zapewniony szeroki udział reprezentacji użytkowników w procesie podejmowania decyzji.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	<u>Cel operacyjny III.5.</u> - Wykreowane możliwości zwiększenia udziału hydroenergetyki w bilansie energetycznym kraju, przy uwzględnieniu ograniczeń wynikających z Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel strategiczny IV - podniesienie skuteczności ochrony ludności i gospodarki w sytuacjach kryzysowych.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	<u>Cel operacyjny IV.1.</u> - Skuteczna ochrona ludności i gospodarki w sytuacjach nadzwyczajnych, wynikających z powodzi, suszy, awarii lub katastrof synergicznych.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	<u>Cel operacyjny IV.2.</u> - Wdrożona, tam gdzie jest to niezbędne i możliwe, polityka w zakresie zarządzania ryzykiem powodzi, uwzględniająca odtwarzanie i utrzymywanie wolnej od zabudowy przestrzeni dla wód powodziowych.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	<u>Cel operacyjny IV.3.</u> - Wdrożone nowoczesne prawo bazujące na ryzyku zagrożenia.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	<u>Cel operacyjny IV.4.</u> - Wdrożony system edukacji w zakresie ochrony przed powodzią.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	<u>Cel operacyjny IV.5.</u> - Utworzone podstawy organizacyjne i techniczne umożliwiające sukcesywne wprowadzanie systemów ubezpieczeń.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	<u>Cel operacyjny IV.6.</u> - Sukcesywnie utrzymywany i modernizowany w miarę postępu technicznego i naukowego system prognoz i ostrzeżeń.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.

Nazwa dokumentu	Cele	Spójność z celami Programu	Potencjalna sprzeczność z celami Programu	Opis relacji
DOKUMENTY STRATEGICZNE O ZNACZENIU REGIONALNYM				
REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WARMIA I MAZURY NA LATA 2007-2013	Oś priorytetowa 1 – Przedsiębiorczość. Cel: Wzrost potencjału gospodarczego i konkurencyjności przedsiębiorstw Warmii i Mazur.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Oś priorytetowa 2 – Turystyka. Cel: Wzrost udziału turystyki w gospodarce regionu poprzez zwiększenie atrakcyjności oferty turystycznej regionu.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Oś priorytetowa 3 - Infrastruktura społeczna. Cel: Szeroka dostępność do usług społecznych dobrej jakości czynnikiem wzrostu konkurencyjności regionu.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Oś priorytetowa 4 - Rozwój, restrukturyzacja i rewitalizacja miast. Cel: Wzmocnienie miast o wysokim potencjale rozwojowym jako atrakcyjnych centrów przedsiębiorczości, usług i zamieszkiwania.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Oś priorytetowa 5 - Infrastruktura transportowa regionalna i lokalna. Cel: Poprawa zewnętrznej dostępności i wewnętrznej spójności transportowej regionu.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Oś priorytetowa 6 - Środowisko przyrodnicze. Cel: Wzmocnienie pozycji województwa w europejskich sieciach przyrodniczych poprzez poprawę lub zachowanie dobrego stanu środowiska i zapobieganie jego degradacji.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Oś priorytetowa 7 - Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego. Cel: Zwiększenie dostępu do sieci i wykorzystania technik informatycznych w gospodarce, sektorze publicznym i sferze społecznej.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Oś priorytetowa 8 - Pomoc techniczna Cel: Zapewnienie zdolności administracyjnej instytucjom uczestniczącym we wdrażaniu RPO Warmia i Mazury 2007-2013 oraz zapewnienie prawidłowego przygotowania projektów w celu poprawy ich realizacji, a także wsparcie potencjalnych beneficjentów programu.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.

Nazwa dokumentu	Cele	Spójność z celami Programu	Potencjalna sprzeczność z celami Programu	Opis relacji
STRATEGIA ROZWOJU TURYSTYKI W WOJEWÓDZTWIE WRMIŃSKO-MAZURSKIM	Cel główny: Zwiększenie kapitału inwestycyjnego w turystyce	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel warunkujący: Rozwój produktu turystycznego Warmii i Mazur	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel warunkujący: Dostępność oferty regionu w każdym punkcie kraju i Europy	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel warunkujący: Polityka cenowa jako kluczowy element budowania konkurencyjności turystyki	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel warunkujący: Budowanie profesjonalizmu kadr turystyki	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel główny: Zintegrowanie różnych dziedzin społecznych na rzecz rozwoju regionu poprzez turystykę	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel warunkujący: Zbudowanie spójnego programu promocji regionu	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel główny: Stworzenie warunków wzrostu konkurencyjności sektora turystyki	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel warunkujący: Zbudowanie spójnego programu promocji regionu	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel główny: Maksymalne i dynamiczne wykorzystanie predyspozycji turystycznych regionu	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel warunkujący: Doskonalenie działań administracji samorządowej na rzecz rozwoju turystyki w regionie w kierunku budowania partnerstwa społecznego i gospodarczego na rzecz turystyki	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel warunkujący: Skorelowanie sieci komunikacyjnej z obecnymi i przewidywanymi potrzebami rozwoju turystyki, w oparciu o istniejące drogi lokalne, sieć kolejową, autobusową i telekomunikacyjną	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel warunkujący: Skorelowanie sieci komunikacyjnej z obecnymi i przewidywanymi potrzebami rozwoju turystyki, w oparciu o rozbudowę telekomunikacji	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel warunkujący: Rozwój funkcji kulturalnej i ochrona dziedzictwa kulturowego w powiązaniu z potrzebami rozwoju turystyki	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel warunkujący: Rynek pracy wykorzystujący duży potencjał wolnych rąk do pracy i zachowujący wszystkie elementy ekorozwoju	+	-	Zgodne z celami Programu.
Cel warunkujący: Przedsiębiorczość źródłem nowych miejsc pracy w sferze usług turystycznych, a przede wszystkim w sferze paraturystycznej	+	-	Zgodne z celami Programu.	

Nazwa dokumentu	Cele	Spójność z celami Programu	Potencjalna sprzeczność z celami Programu	Opis relacji
STRATEGIA ROZWOJU TURYSTYKI W WOJEWÓDZTWIE WRMIŃSKO-MAZURSKIM	Cel warunkujący: Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich zachowujący sprzyjające turystyczne walory naturalne i kulturowe, stwarzający możliwość poszerzenia oferty usług turystycznych i paraturystycznych	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel warunkujący: Ochrona środowiska oparta o bezdyskusyjne normy chroniące stan obecny, zmniejszająca skutki wieloletnich zaniedbań, uwzględniająca potencjał tkwiący w biologicznej różnorodności regionu, jego względnie niskiej dewastacji oraz wzrastającą świadomości ekologiczną społeczeństwa	+	-	Zgodne z celami Programu.
STRATEGIA ROZWOJU SPOŁECZNO – GOSPODARCZEGO WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO DO ROKU 2020	Cel główny - Spójność ekonomiczna, społeczna i przestrzenna Warmii i Mazur z regionami Europy.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel strategiczny 1- Wzrost konkurencyjności gospodarki.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel strategiczny 2- Wzrost aktywności społecznej.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel strategiczny 3 - Wzrost liczby i jakości powiązań sieciowych.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Priorytet 1 - Konkurencyjna gospodarka.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel operacyjny 1.1. - Wzrost konkurencyjności firm.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu
	Cel operacyjny 1.2. - Wzrost liczby miejsc pracy.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel operacyjny 1.3. - Skuteczny system pozyskiwania inwestorów zewnętrznych.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel operacyjny 1.4. - Wspieranie systemu produkcji i promocja wytwarzanej w regionie żywności wysokiej jakości.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel operacyjny 1.5. - Wzrost potencjału turystycznego.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel operacyjny 1.6. - Wzrost konkurencyjności usług dla starzejącego się społeczeństwa.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel operacyjny 1.7. - Wzrost potencjału instytucji otoczenia biznesu.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel operacyjny 1.8. - Tworzenie społeczeństwa informacyjnego.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel operacyjny 1.9. - Doskonalenie administracji.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.

Nazwa dokumentu	Cele	Spójność z celami Programu	Potencjalna sprzeczność z celami Programu	Opis relacji
STRATEGIA ROZWOJU SPOLECZNO – GOSPODARCZEGO WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO DO ROKU 2020	Priorytet 2 - Otwarte społeczeństwo.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel operacyjny 2.1. - Dostosowanie systemu edukacji do potrzeb rynku pracy.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel operacyjny 2.2. - Różnorodna i dostępna edukacja.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel operacyjny 2.3. - Rozwój społeczeństwa obywatelskiego.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel operacyjny 2.4. - Wysoki poziom zabezpieczenia i dostępności usług medycznych.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel operacyjny 2.5. - Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel operacyjny 2.6. - Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego sprzyjającego integracji oraz zapobieganiu wykluczeniu społecznemu.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel operacyjny 2.7. - Wzrost dostępności mieszkań.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel operacyjny 2.8. - Wzrost atrakcyjności bazy sportowo – rekreacyjnej.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel operacyjny 2.9. - Poprawa jakości i ochrona środowiska.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Priorytet 3 - Nowoczesne sieci.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel operacyjny 3.1. - Zwiększenie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej oraz wewnętrznej spójności.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel operacyjny 3.2. - Dostosowana do potrzeb sieć nośników energii.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel operacyjny 3.3. - Intensyfikacja współpracy międzyregionalnej.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel operacyjny 3.4. - Monitoring środowiska.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.

Nazwa dokumentu	Cele	Spójność z celami Programu	Potencjalna sprzeczność z celami Programu	Opis relacji
PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO NA LATA 2007 – 2010 z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY NA LATA 2011 – 2014.	CEL STRATEGICZNY - Dobry stan środowiska umożliwiający zrównoważony rozwój.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel I. Wysokie walory krajobrazowe.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel II. Wysoka różnorodność biologiczna, jej ochrona i zrównoważone wykorzystywanie.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel III. Rozwijanie trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel IV. Wysoka jakość gleby.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel V. Racjonalne użytkowanie powierzchni ziemi.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel VI. - Eksploatacja kopalni i wód podziemnych zgodna z zasadami rozwoju zrównoważonego.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel VII. - Zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego województwa	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel VIII. Racjonalne użytkowanie wody, materiałów i energii.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel IX. Udział energii z odnawialnych zasobów energetycznych do co najmniej 9% w 2010 r.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel X. Dobry stan zasobów wodnych.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel XI. Sprawny system osłony przeciwpowodziowej.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
Cel XII. - Zahamowanie powstawania środowiskowych zagrożeń zdrowia.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	

Nazwa dokumentu	Cele	Spójność z celami Programu	Potencjalna sprzeczność z celami Programu	Opis relacji
PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO NA LATA 2007 – 2010 Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY NA LATA 2011 – 2014.	Cel XIII. Dobry stan wód.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel XIV. Czyste powietrze.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel XV.- Minimalizacja zagrożeń środowiska powodowanych przez odpady.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel XVI. Sprawny system ochrony środowiska przed poważnymi awariami.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel XVII. Sprawny system pełnej kontroli dystrybucji, składowania i stosowania substancji i preparatów chemicznych dla osiągnięcia pełnego bezpieczeństwa zdrowia ludzi i środowiska.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel XVIII. Dobry klimat akustyczny	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel XIX. Poziomy pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel XX. Zapewnienie redukcji emisji gazów cieplarnianych.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel XXI. Wycofywanie z obrotu i stosowania substancji niszczących warstwę ozonową.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel XXII. Wysoka świadomość ekologiczna.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel XXIII. Skuteczna edukacja ekologiczna.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel XXIV. Dobrze funkcjonujący (pełny) monitoring środowiska.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.

Nazwa dokumentu	Cele	Spójność z celami Programu	Potencjalna sprzeczność z celami Programu	Opis relacji	
PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO NA LATA 2007-2010	Cel główny: Minimalizacja zagrożeń środowiska powodowanych przez odpady.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	
	Cel strategiczny: minimalizacja ilości powstających odpadów i zmniejszenie ich toksyczności.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	
	Cel strategiczny: optymalne zagospodarowanie odpadów.	+	-	Zgodne z celami Programu.	
	Cel strategiczny: edukacja ekologiczna.	+	-	Zgodne z celami Programu.	
	Cel strategiczny: Likwidacja i rekultywacja nieczynnych miejsc składowania odpadów.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	
	Cel strategiczny: Konsekwentna i skuteczna egzekucja przepisów prawa.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	
	Odpady komunalne				
	Cel - objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych 100% mieszkańców, najpóźniej do końca 2010r.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	
	Cel – objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowanym systemem selektywnego zbierania odpadów, najpóźniej do końca 2010r.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	
	Cel – zmniejszenie ilości odpadów biodegradowalnych składowanych na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, aby nie było składowanych: - w 2010r. więcej niż 75%, - w 2013r. więcej niż 50%, - w 2020r. więcej niż 35% masy tych odpadów wytworzonych w 1995r.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	

Nazwa dokumentu	Cele	Spójność z celami Programu	Potencjalna sprzeczność z celami Programu	Opis relacji	
PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO NA LATA 2007-2010	Cel – traktowanie składowania odpadów, jako najmniej pożądanego sposobu postępowania z odpadami,	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	
	Cel – zmniejszenie do 2014 r. masy składowanych odpadów komunalnych max. do 85% odpadów wytworzonych.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	
	Cel – zredukowanie liczby składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których są składowane odpady komunalne.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	
	Cel – eliminowanie odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	
	Cel – eliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	
	Cel – prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno-edukacyjnej.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	
	Odpady niebezpieczne				
	Odpady zawierające PCB				
	Cel – wyeliminowanie PCB ze środowiska do 30 czerwca 2010r. poprzez kontrolowane unieszkodliwianie/dekontaminację.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	
	Oleje odpadowe				
Cel – utrzymanie poziomu odzysku na poziomie co najmniej 50%, a recyklingu rozumianego jako regeneracja na poziomie co najmniej 35%.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.		

Nazwa dokumentu	Cele	Spójność z celami Programu	Potencjalna sprzeczność z celami Programu	Opis relacji
PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO NA NATA 2007-2010	Zużyte baterie i akumulatory			
	Cel – zgodnie z polityką ekologiczną państwa, celem nadrzędnym jest rozbudowa systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytych baterii i akumulatorów, ukierunkowanego na całkowite wyeliminowanie ich składowania.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel – w okresie od 2008r. ustanowienie zakazu wprowadzania do obrotu: – wszelkich baterii lub akumulatorów, które zawierają powyżej 0,0005% wagowo rtęci, bez względu na to czy są wmontowane do urządzeń, z wyłączeniem ogniw guzikowych z zawartością rtęci nie wyższą niż 2% wagowo, – baterii i akumulatorów przenośnych, które zawierają powyżej 0,002% wagowo kadmu, w tym tych, które są wmontowane do urządzeń, z wyłączeniem baterii i akumulatorów przenośnych przeznaczonych do użytku w określonych urządzeniach.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Odpady medyczne i weterynaryjne			
	Cel – podniesienie efektywności selektywnego zbierania odpadów medycznych i weterynaryjnych (w tym segregacji odpadów u źródła powstawania), co spowoduje zmniejszenie ilości odpadów innych niż niebezpieczne w strumieniu odpadów niebezpiecznych.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel – budowa co najmniej 2 instalacji do unieszkodliwiania odpadów medycznych w województwie.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny			
Cel – celem nadrzędnym jest całkowite wyeliminowanie tych odpadów i osiągnięcie od 1 stycznia 2008r. poziomu selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych w wysokości 4 kg/mieszkańca/rok.	-		Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	

Nazwa dokumentu	Cele	Spójność z celami Programu	Potencjalna sprzeczność z celami Programu	Opis relacji	
PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO NA LATA 2007-2010	Cel – dla zużytego sprzętu powstałego z wielkogabarytowych urządzeń gospodarstwa domowego: – poziomu odzysku w wysokości 80% masy zużytego sprzętu, – poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 75% masy zużytego sprzętu.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	
	Cel – dla zużytego sprzętu powstałego ze sprzętu teleinformatycznego, telekomunikacyjnego i audiowizualnego: – poziomu odzysku w wysokości 75% masy zużytego sprzętu, – poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 65% masy zużytego sprzętu.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	
	Cel - dla zużytego sprzętu powstałego z małogabarytowych urządzeń gospodarstwa domowego, sprzętu oświetleniowego, narzędzi elektrycznych i elektronicznych z wyjątkiem wielkogabarytowych, stacjonarnych narzędzi przemysłowych, zabawek, sprzętu rekreacyjnego i sportowego oraz przyrządów do nadzoru i kontroli: – poziomu odzysku w wysokości 70% masy zużytego sprzętu, – poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 50% masy zużytego sprzętu.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	
	Cel - dla zużytych gazowych lamp wyładowczych - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytych lamp w wysokości 80% masy tych zużytych lamp.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	
	Odpady zawierające azbest				
	Cel - usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terytorium województwa warmińsko -mazurskiego do 2032 r. zgodnie z „Programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”, zatwierdzonym przez Radę Ministrów w 2002 roku.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	

Nazwa dokumentu	Cele	Spójność z celami Programu	Potencjalna sprzeczność z celami Programu	Opis relacji
PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO NA LATA 2007-2010.	Przeterminowane pestycydy			
	Cel - ostateczne zakończenie w województwie prac likwidacyjnych 515 Mg przeterminowanych środków ochrony roślin, zdeponowanych w „mogiłnikach” i magazynach do końca 2007r.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Rozbudowa systemu zbierania opakowań po środkach ochrony roślin.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	ODPADY POZOSTAŁE			
	Zużyte opony			
	Cel - w okresie od 2007r. do 2018r. celem nadrzędnym jest rozbudowa systemu zagospodarowania zużytych opon, w tym osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu zużytych opon: – w 2007r. - 75% odzysk, - 15% recykling – w 2010r. - 85% odzysk, - 15% recykling – w 2018r. - 100% odzysk, - 20% recykling	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej			
	Cel - objęcie wszystkich wytwórców systemem selektywnego zbierania odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej w celu osiągnięcia następujących poziomów odzysku: – 50% w 2010 r. – 80% w 2018 r.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel - prowadzenie procesu odzysku odpadów budowlanych w instalacjach.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel - minimalizowanie ilości odpadów budowlanych nieszkodliwianych poprzez składowanie.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
Komunalne osady ściekowe				
Cel - w perspektywie do 2018r. całkowite ograniczenie składowania osadów ściekowych.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	

Nazwa dokumentu	Cele	Spójność z celami Programu	Potencjalna sprzeczność z celami Programu	Opis relacji	
PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO NA LATA 2007-2010	Cel - zwiększenie stopnia kontroli obrotu komunalnymi osadami ściekowymi w celu zapewnienia maksymalnego bezpieczeństwa zdrowotnego i środowiskowego.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	
	Cel - maksymalizacja stopnia wykorzystywania substancji biogenych zawartych w osadach, przy jednoczesnym spełnieniu wszystkich wymogów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego i chemicznego.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	
	Cel - preferowanie fermentowania komunalnych osadów ściekowych ze względu na to, że proces ten nie powoduje efektu cieplarnianego	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	
	Cel - zastosowanie nowatorskich technologii suszenia komunalnych osadów ściekowych, np. z wykorzystaniem energii słonecznej i biogazu.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	
	Cel - zwiększenie ilości komunalnych osadów ściekowych przekształcanych metodami termicznymi	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	
	Odpady opakowaniowe				
	Cel –rozbudowę systemu, aby osiągnąć poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych określone w obowiązujących przepisach	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	
	ODPADY Z WYBRANYCH GAŁĘZI GOSPODARKI, KTÓRYCH ZAGOSPODAROWANIE STWARZA PROBLEMY				
	Odpady z rolnictwa i przetwórstwa produktów spożywczych				
	Cel - dążenie do zwiększenia stopnia odzysku tych odpadów, ze szczególnym naciskiem na wykorzystanie paszowe i nawozowe.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	
Cel - organizacja zbiórki odpadów z rolnictwa.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.		

Nazwa dokumentu	Cele	Spójność z celami Programu	Potencjalna sprzeczność z celami Programu	Opis relacji
PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO NA LATA 2007-2010	Cel - prowadzenie ewidencji i kontroli miejsc wytwarzania tych odpadów ze względu na rozproszenie zakładów przemysłu rolno – spożywczego.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Odpady z przemysłu drzewnego			
	Cel - maksymalizacja wykorzystania odpadów do celów opałowych – wykorzystywanie odpadów z przemysłu drzewnego do celów energetycznych zastępuje kopalne surowce energetyczne.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel - zwiększenie przyrodniczego użytkowania odpadów, gdyż potencjalne możliwości stosowania tych odpadów w szkółkach i jako komponenty mieszanek są ogromne.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Odpady z procesów termicznych			
	Cel - wykorzystanie substancji i związków, zawartych w zgromadzonych popiołach poprzez zastosowanie technologii umożliwiających separację, m.in. węgla z popiołów obecnie wytwarzanych i zmagazynowanych w latach minionych.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
PROGRAM EKONERGETYCZNY WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO NA LATA 2005-2010	Cel 1 – Racjonalne użytkowanie energii.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel 2 – Udział energii odnawialnej w ogólnym bilansie energii pierwotnej na poziomie co najmniej 9 % w 2010 r.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel 3 – Czyste powietrze	+	-	Zgodne z celami Programu.

Nazwa dokumentu	Cele	Spójność z celami Programu	Potencjalna sprzeczność z celami Programu	Opis relacji
WOJEWÓDZKI PROGRAM ZWIĘKSZENIA LESISTOŚCI NA LATA 2001 – 2010	Cel strategiczny - Zalesienia elementem zrównoważonego rozwoju województwa.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel główny - Zalesienia elementem zrównoważonego rozwoju województwa	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel 1. Atrakcyjne obszary wiejskie	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel szczegółowy 1.1.: Wzbogacenie walorów krajobrazowych	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel szczegółowy 1.2.: Rozwijanie wszechstronnej użyteczności lasów	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel szczegółowy 1.3. Rozwój agroturystyki	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel szczegółowy 1.4. Poprawa turystycznej atrakcyjności terenów leśnych	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel 2. Znaturalizowane środowisko przyrodnicze w tym ochrona walorów środowiskowych	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel szczegółowy 2.1. Zwiększenie różnorodności biologicznej	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel szczegółowy: 2.2. Ochrona zasobu wód	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.

Nazwa dokumentu	Cele	Spójność z celami Programu	Potencjalna sprzeczność z celami Programu	Opis relacji
WOJEWÓDZKI PROGRAM ZWIĘKSZENIA LESISTOŚCI NA LATA 2001 – 2010	Cel szczegółowy: 2.3. Rozszerzenie zasięgu ekosystemów leśnych	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel 3. Wzrost znaczenia obszarów wiejskich w polityce wewnętrznej państwa	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel szczegółowy: 3.1. Zagospodarowanie gruntów o niskiej przydatności rolniczej	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel szczegółowy 3.2. Zalesienia jako element kompleksowej polityki zagospodarowania przestrzennego gminy	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel szczegółowy 3.3. Budowa infrastruktury i zaplecza technicznego	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel szczegółowy 3.4. Poprawa struktury komunikacyjnej i zabezpieczenie przeciwpożarowe	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
DOKUMENTY STRATEGICZNE O ZNACZENIU LOKALNYM				
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY PIENIĘŻNO	Cel nadrzędny: Wykorzystanie potencjału i zasobów obszaru miasta i gminy dla poprawy warunków życia społeczności lokalnej poprzez kształtowanie ładu przestrzenno-ekologicznego	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cele szczegółowe społeczno-ekonomiczne:			
	Cel 1: Aktywizacja gospodarcza obszaru poprzez skuteczną promocję walorów przestrzennych, dla pozyskania krajowych i zagranicznych inwestorów rozwijających różne formy aktywności gospodarczej (przeładunek, składowanie, przetwórstwo towarów przewożonych przez granicę), rozwój lokalnego przetwórstwa drewna i płodów rolnych, rozwój infrastruktury turystycznej	+	-	Zgodne z celami Programu.

Nazwa dokumentu	Cele	Spójność z celami Programu	Potencjalna sprzeczność z celami Programu	Opis relacji	
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY PIENIĘŻNO	Cel 2: Tworzenie lokalnych mechanizmów ekonomicznych dla rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości; preferowanie małych przetwórci rolnych zintegrowanych z gospodarstwem rodzinnym	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	
	Cel 3: Tworzenie systemu motywacyjnego dla rozwoju rolnictwa ekologicznego, agroturystyki oraz lecznictwa przyrodą – klimatycznego w dolinie Wałszy i na innych cennych przyrodniczo terenach	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	
	Cel 4: Likwidacja negatywnych zjawisk społecznych	+	-	Zgodne z celami Programu.	
	Cele szczegółowe strukturalno-przestrzenne				
	Cel 1: Kompleksowe porządkowanie i estetyzacja obszaru miasta i obszarów osadniczych na terenach wiejskich.	+	-	Zgodne z celami Programu.	
	Cel 2: Tworzenie warunków dla powstania centrów usługowych dla mieszkańców oraz centrów obsługi turystyki.	+	-	Zgodne z celami Programu.	
	Cel 3: Inspirowanie działań na rzecz stopniowej poprawy estetyki osiedli popegeerowskich.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	
	Cel 4: Poprawa sprawności obsługi lokalnych systemów infrastruktury technicznej.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	
	Cele szczegółowe dla zachowania i odtworzenia dziedzictwa kulturowego				
	Cel 1: Zachowanie, ochrona i rewaloryzacja elementów bogatego dziedzictwa kulturowego miasta i gminy.	+	-	Zgodne z celami Programu.	
	Cel 2: Zaktualizowanie rejestru zabytków oraz stworzenia realnego programu ochrony zabytków.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	
	Cel 3: Odbudowa obiektów zabytkowych i wykorzystanie oraz wykorzystywanie niektórych z nich dla funkcji rekreacyjno – turystycznej.	+	-	Zgodne z celami Programu.	
	Cel 4: Rewaloryzacja zachowanych układów ruralistycznych.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	

Nazwa dokumentu	Cele	Spójność z celami Programu	Potencjalna sprzeczność z celami Programu	Opis relacji
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY PIENIEŻNO	Cel 5: Aktywna ochrona krajobrazu kulturowego – np. odnowienie kapliczek i promocja szlaku turystycznych „warmińskie kapliczki”.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cele szczegółowe przyrodnicze na terenie miasta Pięiężna			
	Cel 1: Zachowanie wysokich walorów przyrodniczych i krajobrazowych miasta, ich restytucja a także renowacja i kształtowanie oraz identyfikacja w celach promocyjnych.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel 2: Wykorzystanie położenia miasta w strefie atrakcyjnie ukształtowanej doliny Wąlszy dla pozytywnego integrowania przestrzeni przywodnych z rzeką – poprzez tworzenia tak zwanych frontów wodnych.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel 3: Kształtowanie systemu ekologicznego miasta między innymi poprzez urządzenie ogólnodostępnych terenów zieleni, ochronę korytarzy ekologicznych przed zabudową, stworzenia miejskich tras przyrodniczo – historyczny.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel 4: Łagodzenie (likwidacja) konfliktów środowiskowych i przestrzennych ze względu na poprawę przyrodniczych warunków zamieszkania – poprzez odpowiednią politykę inwestycyjno – lokalizacyjną (tworzenia stref zieleni izolacyjnej, zmiany lokalizacji obiektów uciążliwych, rekultywacja terenów zdewastowanych).	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel 5: Podniesienie świadomości ekologicznej poprzez ciągłą edukację mieszkańców miasta oraz młodzieży w szkołach podstawowych i średnich	+	-	Zgodne z celami Programu.
STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU MIASTA I GMINY PIENIEŻNO 2005-2015	Cel nadrzędny (strategiczny): Zrównoważony rozwój miasta i gminy Pięiężno	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel główny 1: Zachowanie i odnowienie zasobów środowiska naturalnego	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel E.I.: Ochrona powierzchni ziemi przed zanieczyszczeniem i degradacją	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel E.II.: Poprawa jakości wód i uregulowanie stosunków wodnych	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel E.III.: Ochrona przed zanieczyszczeniem powietrza	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel E.IV. Podniesienie poziomu wiedzy ekologicznej	+	-	Zgodne z celami Programu.

Nazwa dokumentu	Cele	Spójność z celami Programu	Potencjalna sprzeczność z celami Programu	Opis relacji
STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU MIASTA I GMINY PIĘKNEGO 2005-2015	Cel E.V.: Wykorzystanie doliny rzeki Walszy	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel główny 2: Rozwój gospodarczy – zapewnienie miejsc pracy	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel G.I.: Rozwinięcie produkcji rolnej i rozwój przetwórstwa rolno – spożywczego	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel G.II.: Rozwój usług, rękodzieła i rzemiosła	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel G.III.: Agroturystyka i turystyka kwalifikowana	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel G.IV.: Wspieranie i inicjowanie rozwoju gminy	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel G.V.: Wykorzystanie przygranicznego położenia gminy	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel główny 3: Poprawa jakości życia mieszkańców gminy	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel S.I.: Podniesienie poziomu wykształcenia społeczności	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel S.II.: Sprawny system ochrony zdrowia i bezpieczeństwa socjalnego	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel S.III.: Podniesienie świadomości społeczeństwa	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel S.IV.: Bogata oferta kulturalna i sportowa z zachowaniem lokalnych tradycji	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel S.V.: Zabezpieczenie zróżnicowanych potrzeb mieszkaniowych	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel główny 4: Uzyskanie nowoczesnej infrastruktury przestrzennej i technicznej gminy	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel P.I.: Uzyskanie ładu w przestrzeni	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel P.II.: Uzyskanie pełnej infrastruktury technicznej gminy	+	-	Zgodne z celami Programu.

Nazwa dokumentu	Cele	Spójność z celami Programu	Potencjalna sprzeczność z celami Programu	Opis relacji
PLAN ROZWOJU LOKALNEGO MIASTA I GMINY PIENIĘŻNO NA LATA 2004-2013	Priorytet I: Poprawa zagospodarowania infrastrukturalnego obszaru gminy	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel strategiczny 1: Poprawa infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel strategiczny 2: Poprawa infrastruktury drogowej	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel strategiczny 3: Poprawa infrastruktury w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel strategiczny 4: Poprawa infrastruktury w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel strategiczny 5: Kompleksowe uzbrojenie terenu pod inwestycje	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Priorytet II: Poprawa zagospodarowania w infrastrukturę społeczną obszaru gminy	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel strategiczny 6: Poprawa infrastruktury oświatowej	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel strategiczny 7: Modernizacja zaplecza kulturalno-rozrywkowego	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel strategiczny 8: Budowa i modernizacja infrastruktury służącej rozwojowej turystyki	+	-	Zgodne z celami Programu.

Nazwa dokumentu	Cele	Spójność z celami Programu	Potencjalna sprzeczność z celami Programu	Opis relacji
PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA MIASTA I GMINY PIENIĘŻNO NA LATA 2004-2007	Cel główny: Zapobieganie zaśmiecaniu środowiska oraz podnoszenie estetyki obejść i osiedli	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel pomocniczy 1: Upowszechnianie metod i zasad zmniejszania ilości wytwarzanych odpadów	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel pomocniczy 2: Objęcie zorganizowaną zbiórką odpadów wszystkich mieszkańców oraz podnoszenie estetyki terenu	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel pomocniczy 3: Upowszechnienie selektywnej zbiórki odpadów we wszystkich miejscowościach i obejściach	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel pomocniczy 4: Rozszerzenie zakresu selektywnej zbiórki odpadów o odpady biodegradowalne, wielkogabarytowe, budowlane i niebezpieczne	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel pomocniczy 5: Tworzenie infrastruktury – kompostowni oraz Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Cel pomocniczy 6: Konsekwentna egzekucja przepisów prawnych	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA MIASTA I GMINY PIENIĘŻNO NA LATA 2004-2007	Cel główny: Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego szansą rozwoju Miasta i Gminy Pięńżno	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel pomocniczy 1: Zachowanie oraz odtwarzanie rodzimego bogactwa przyrodniczego i walorów krajobrazowych	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel pomocniczy 2: Ochrona oraz racjonalne użytkowanie kopalin, gleb i powierzchni ziemi	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu

Nazwa dokumentu	Cele	Spójność z celami Programu	Potencjalna sprzeczność z celami Programu	Opis relacji
PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA MIASTA I GMINY PIENIĘŻNO NA LATA 2004-2007	Cel pomocniczy 3: Ochrona zasobów wód podziemnych i powierzchniowych, poprawę ich jakości i zapobieganie zanieczyszczeniu	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu
	Cel pomocniczy 4: Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu
	Cel pomocniczy 5: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel pomocniczy 6: Zmniejszenie dyskomfortu pracy i zamieszkania na terenach zurbanizowanych	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel pomocniczy 7: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnej awarii oraz sprawne usuwanie ich skutków	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu
	Cel pomocniczy 8: Wzrost wiedzy społeczeństwa o stanie środowiska naturalnego, jego zagrożeniach oraz sposobach przeciwdziałaniu zagrożeniom	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel pomocniczy 9: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców oraz poprawę komunikacji społecznej w zakresie ochrony i racjonalnego wykorzystania zasobów naturalnych	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Cel pomocniczy 10: Konsekwentna egzekucja przepisów prawnych	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu

3. OPIS STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

3.1. Istniejący stan środowiska

3.1.1. Powietrze atmosferyczne:

Tło zanieczyszczeń

Aktualny stan jakości powietrza w mieście Pieniężno według informacji Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska WIOŚ w Olsztynie (załącznik nr 3) przedstawia się następująco:

- dwutlenek siarki: $R = 2,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$,
- dwutlenek azotu: $R = 9,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$,
- pył zaw. PM10: $R = 17,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Stan jakości powietrza określono dla substancji wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2008 r., Nr 47, poz. 281).

Podane średnioroczne stężenia nie przekraczają dopuszczalnych norm w powietrzu.

Źródła zanieczyszczeń powietrza

W rejonie gminy Pieniężno stan jakości powietrza związany jest z ilością zanieczyszczeń emitowanych głównie przez:

- szlaki komunikacyjne,
- kotłownie CO,
- źródła tzw. emisji niskiej:
  - lokalne kotłownie,
  - indywidualne systemy grzewcze,
- zakłady hodowlane – fermy,
- zakłady przemysłowe.

3.1.2. Hałas komunikacyjny

Komunikacja drogowa należy do najważniejszych czynników wpływających na klimat akustyczny i jest głównym źródłem uciążliwości hałasu dla ludzi i środowiska przyrodniczego. Środki transportu są ruchomymi emitorami hałasu decydującymi o parametrach klimatu akustycznego przede wszystkim na terenach zurbanizowanych. Hałas powodowany przez transport samochodowy powoli dorasta do rangi jednego z trudniejszych problemów naszych czasów.

Na terenie miasta Pieniężno nie były do tej pory prowadzone badania w zakresie uciążliwości akustycznej dróg. Powoduje to trudność w ocenie aktualnego stanu klimatu akustycznego. Rozwój komunikacji i transportu sprawia, że problem uciążliwości akustycznej dotyczy obecnie nie tylko dużych miast, ale również średniej wielkości, a także mniejszych miejscowości znajdujących się przy ruchliwych trasach komunikacyjnych. Uciążliwość tras komunikacyjnych zależy głównie od następujących czynników:

- natężenia ruchu,
- struktury strumienia pojazdów oraz ich prędkości,
- rodzaju i stanu technicznego nawierzchni,

- odległości zabudowy mieszkaniowej od drogi stanowiącej źródło hałasu,
- stanu technicznego pojazdów.

Głównym źródłem hałasu komunikacyjnego są przebiegające przez Pieniężno ciągi komunikacyjne, mianowicie droga Nr 507 (łącząca miasto z Braniewem i Ornetą), Nr 510 (prowadząca do przejścia granicznego z Obwodem Kaliningradzkim) oraz droga Nr 512 (łącząca miasto z Górowem Iławieckim).

W analizowanym rejonie hałas drogowy może wywierać dominujący wpływ na klimat akustyczny zarówno ze względu na powszechność występowania, jak i długi czas jego oddziaływania. Element ten zostanie oceniony w czasie przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko analizowanych przedsięwzięć.

3.1.3. Promieniowanie elektromagnetyczne

Pole elektromagnetyczne jest jednym ze składników środowiska naturalnego człowieka. Pola elektryczne i magnetyczne emitowane przez źródła naturalne są wszechobecne od początku istnienia Ziemi.

Od kilkudziesięciu lat na naturalne pola elektromagnetyczne nakładają się te, które sztucznie zostały wytworzone przez człowieka. Nie znany jest stopień tych zmian, z uwagą brak danych. Pola te są niewidoczne (poza wąskim wycinkiem widma elektrycznego w zakresie widzialnym), nie drażnią błon śluzowych, nie powodują uczucia duszności, nie przesłaniają horyzontu, ale oddziałują na środowisko i człowieka w sposób bezpośrednio zauważalny.

Każde urządzenie zasilane prądem elektrycznym jest źródłem PEM, które rozchodzi się w otaczającą nas przestrzeń w postaci pola i promieniowania elektromagnetycznego. Ekspozycji na PEM podlega więc cała ludność. Zależnie od przeznaczenia źródła PEM, zakresu wytwarzanych częstotliwości i mocy generatora, różne grupy ludności z populacji generalnej podlegają w różnym stopniu ekspozycji na PEM. Wielkość tej ekspozycji zależy od stopnia uprzemysłowienia danego obszaru kraju, czy regionu i przeciętnie jest wyższa dla mieszkańców wielkich miast w porównaniu z obszarami wiejskimi.

Charakterystyka promieniowania elektromagnetycznego zależy od częstotliwości. Interesujący nas zakres częstotliwości to przedział od 0 Hz do 300 GHz. Promieniowanie elektromagnetyczne rozchodzi się w postaci fali elektromagnetycznej, która niesie ze sobą energię.

Najpowszechniej występującymi instalacjami będącymi źródłem pól elektromagnetycznych są linie elektroenergetyczne, instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne, takie jak stacje bazowe telefonii komórkowej, stacje radiowe i telewizyjne. Istotny wpływ na środowisko mają linie i stacje elektroenergetyczne o napięciach znamionowych równych co najmniej 110 kV i wyższych. Pole elektromagnetyczne przy antenach telefonii komórkowej, mocowanych na kratownicowych masztach, występuje w promieniu kilkunastu metrów na poziomie zawieszenia anteny.

Na terenie gminy Pieniężno źródłami pól elektromagnetycznych są:

- linia elektroenergetyczna WN 110 kV relacji Dobre Miasto – Pieniężno – Braniewo
- stacje GPZ 110/15 kV,
- stacje bazowe telefonii komórkowych (anten, sektorowe rozsiewacze, paraboliczne anteny radiolinii),

- łączność radiowa, w tym CB radio, radiotelefony i telefonia komórkowa,
- sprzęt gospodarstwa domowego i powszechnego użytku zasilany prądem zmiennym 50Hz.

Ocena obecnego oddziaływania promieniowania elektroenergetycznego na terenie gminy Pieniężno jest niemożliwa ze względu na brak danych odnośnie występującego promieniowania elektromagnetycznego. Na analizowanym terenie nie były do tej pory prowadzone pomiary natężenia promieniowania niejonizującego.

3.1.4. Wody powierzchniowe

Wody powierzchniowe są ważnym elementem środowiska, mają duże znaczenie w funkcjonowaniu i bogactwie ekosystemów oraz duże znaczenie społeczne i zdrowotne. Udział wód powierzchniowych w powierzchni ogólnej województwa warmińsko-mazurskiego (5,7 %) jest ponad dwukrotnie wyższy od średniej krajowej (2,7 %). Jednak powierzchnia ta jest nierównomiernie rozłożona i w poszczególnych gminach waha się od poniżej 0,2 % do ponad 50 %. Średni udział wód powierzchniowych na obszarze miasta Pieniężno wynosi 1,83 %.

Wody powierzchniowe miasta i gminy Pieniężno należą do zlewni Zalewu Wiślanego. Głównym elementem sieci hydrograficznej jest środkowy odcinek rzeki Wąlszy (dopływ Pasłęki) i dolny odcinek jej głównego dopływu – Warny. Jej zlewnia zajmuje największy obszar na omawianym terenie. Północną część terenu odwadniają: Banówka – dopływ Ławty i Biebrza – dopływ Pasłęki. Niewielkie skrawki południowej części terenu odwadniają ciek w zlewni Młyńskiej Strugi i Drwęcy Warmińskiej. Sieć hydrograficzną uzupełniają systemy melioracyjne.

Zgodnie z „Programem ochrony środowiska Miasta i Gminy Pieniężno na lata 2004-2007” średni odpływ jednostkowy wód powierzchniowych dla województwa warmińsko-mazurskiego, podobnie jak w kraju, wynosi około $6 \text{ dm}^3/\text{s}/\text{km}^2$, przy czym zakres wahań sięga od $4 \text{ dm}^3/\text{s}/\text{km}^2$ do $8 \text{ dm}^3/\text{s}/\text{km}^2$. Ze względu na obecność wyniesionego węzła hydrograficznego (kulminacji terenów stanowiących obszary zasilania stref źródłowych licznych cieków) jakim są Wzniesienia Górowskie średni odpływ jednostkowy z obszaru Miasta i Gminy Pieniężno wynosi około $8 \text{ dm}^3/\text{s}/\text{km}^2$.

RZEKI

Rzeka Wąlsza jest jednym z największych dopływów Pasłęki. Długość rzeki wynosi 65,4 km, z czego 34,8 km środkowego odcinka znajduje się w granicach administracyjnych omawianej jednostki, a powierzchnia jej zlewni wynosi 406,4 km^2 . Średni przepływ w profilu ujściowym wynosi $2,9 \text{ m}^3/\text{s}$. Źródła rzeki znajdują się na stokach Góry Zamkowej w centralnej części Wzniesień Górowskich. Zlewnia Wąlszy, zbudowana głównie z gliny zwałowej z fragmentami utworów piaszczystych i torfowisk charakteryzuje się falisto-pagórkowatą rzeźbą z licznymi rozcięciami erozyjnymi i zagłębieniami wytopiskowymi o dobrze rozwiniętej sieci rzecznej.

Rzeka płynie głęboką doliną o stromych zboczach, poniżej Pieniężna sięgającą 60 m głębokości. Głównym dopływem Wąlszy jest rzeka Warny o długości 20 km, z czego 3,6 km znajduje się w granicach omawianego obszaru. Zlewnia dopływu o powierzchni 108,7 km^2 położona jest w obrębie Wzniesień Górowskich. Średni przepływ w profilu ujściowym wynosi $0,7 \text{ m}^3/\text{s}$

Tabela 2. Jakość wód rzeki Wąszy na podstawie badań przeprowadzonych przez Delegaturę WIOŚ w Elblągu w 2006 roku

Rzeka	Lokalizacja przekroju	km biegu rzeki	Ocena ogólna	Wskaźniki obniżające jakość wód
Wąsza	Skarbiec	53,6	IV	barwa, ChZT-Mn, ChZT-Cr, OWO, amoniak, azot Kjeldahla, rtęć, oleje mineralne, I. bakt. coli t. fekalnego.
	Zięby	47,3	IV	barwa, ChZT-Mn, ChZT-Cr, OWO, azot Kjeldahla, żelazo, I. bakt.coli t. fekalnego, og. I.bakt. coli.
	Wopy	42,8	IV	barwa, ChZT-Mn, ChZT-Cr, OWO, fosforany, oleje mineralne, I.bakt. coli t. fekalnego.
	powyżej Pieniężna	22,4	III	barwa, BZT5, ChZT-Mn, ChZT-Cr, OWO, amoniak, azot Kjeldahla, azot og., fosforany, siarczany, mangan, żelazo, ind. saprob. fitopl., I.bakt. coli t. fekalnego, og. I. bakt. coli.
	poniżej Pieniężna	19,2	IV	barwa, ChZT-Mn, ChZT-Cr, OWO, amoniak, azot Kjeldahla, fosforany, oleje mineralne, I. bakt. coli t. fekalnego, og. I. bakt. coli.
	Bardyny	0,1	IV	barwa, ChZT-Mn, ChZT-Cr, OWO, azot Kjeldahla, fosforany, I. bakt.coli t. fekalnego, og. I. bakt. coli.

Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Pieniężno na lata 2007-2015 z perspektywą do roku 2020

Z badań przeprowadzonych przez Delegaturę WIOŚ w Elblągu w 2006 roku wynika, że stan czystości wód rzeki Wąszy jest niezadawalający. Spośród sześciu punktów pomiarowych, jedynie w jednym (powyżej Pieniężna) wody rzeki klasyfikują się do III klasy czystości, czyli wód zadawalających pod względem czystości według 5 klasowej oceny jakości wód wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie klasyfikacji dla prezentowania stanu wód powierzchniowych i podziemnych, sposobu prowadzenia monitoringu oraz sposobu interpretacji wyników i prezentacji stanu tych wód (Dz. U. z 2004 r., Nr 32, poz. 284). Rozporządzenie weszło w życie w marcu 2004 r. i przewiduje następujące klasy jakości wód:

- klasa I - to wody bardzo dobrej jakości,
- klasa II - wody dobrej jakości,
- klasa III - wody zadowalającej jakości,
- klasa IV - wody niezadawalającej jakości,
- klasa V - wody złej jakości.

Większość wód rzeki Wąszy jest niezadawalającej jakości (klasa IV), o czym świadczą wskaźniki zawartości m.in. fosforanów, amoniaku, rtęci i bakterii *coli* typu fekalnego.

Również Warna- dopływ rzeki Wąszy oraz Banówka, przepływające przez gminę, są niezadawalającej jakości. Ta ostatnia, w punkcie pomiarowym na wysokości Piotrowca, otrzymała klasę V.

Tabela 3. Stan jakości wód rzeki Warny i Banarówka na podstawie badań przeprowadzonych przez Delegaturę WIOŚ w Elblągu w 2006 roku

Rzeka	Lokalizacja przekroju	km biegu rzeki	Ocena ogólna	Wskaźniki obniżające jakość wód
Warna	Łajsy	1,3	IV	barwa, ChZT-Mn, ChZT-Cr, OWO, azot Kjeldahla, fosforany, glin, l.bakt. coli t. fekalnego.
Banówka	Piotrowiec	28,2	V	barwa, amoniak, azot Kjeldahla, azotany, azotyny, azot og., mangan, l. bakt. coli t. fekalnego, og. l. bakt. coli.
	Gronówko	16,1	IV	barwa, zawiesina og., ChZT-Mn, ChZT-Cr, fosforany, oleje mineralne, l. bakt. coli t. fekalnego, og. l. bakt. coli.
	Podleśne	10,5	IV	barwa, BZT5, ChZT-Mn, ChZT-Cr, fosforany, oleje mineralne, l. bakt.coli t. fekalnego, og. l. bakt. coli.

Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Pieniężno na lata 2007-2015 z perspektywą do roku 2020

JEZIORA

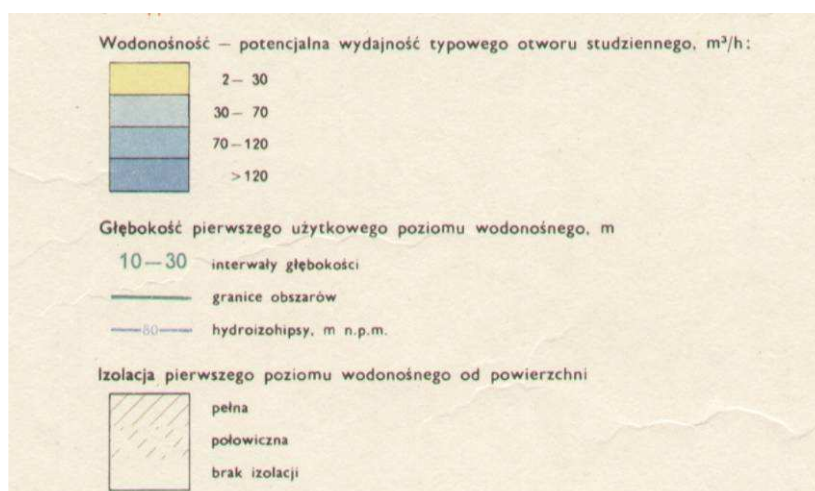
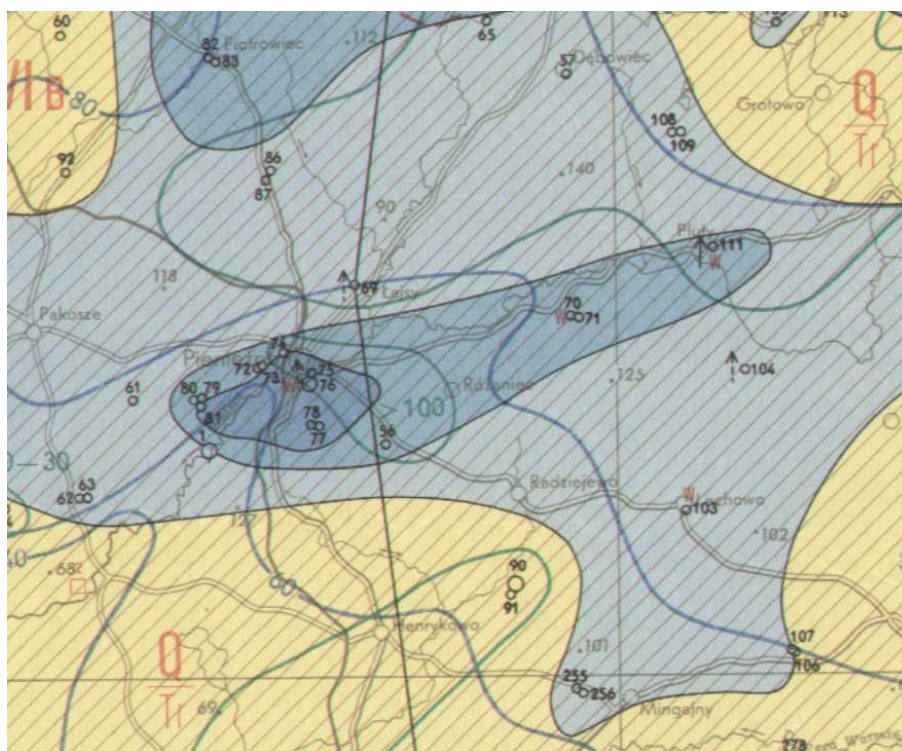
W województwie warmińsko-mazurskim znajduje się około 1 109 jezior o powierzchni powyżej 1 ha (12,3 % jezior Polski) i zajmują one około 4,8 % powierzchni województwa. Rozmieszczenie jezior w województwie jest nierównomierne – koncentrują się one głównie w środkowym pasie województwa. Powiat braniewski jest ubogi pod względem ilości jezior, a na terenie miasta i gminy Pieniężno nie występują znaczące zbiorniki wód stojących. W okolicy Glebisk omawiany teren graniczy z położonym w powiecie lidzbarskim jeziorem Tauty (Tafty, Taftowo) o powierzchni 83,8 ha i głębokości maksymalnej 4,7 m.

3.1.5. Wody podziemne

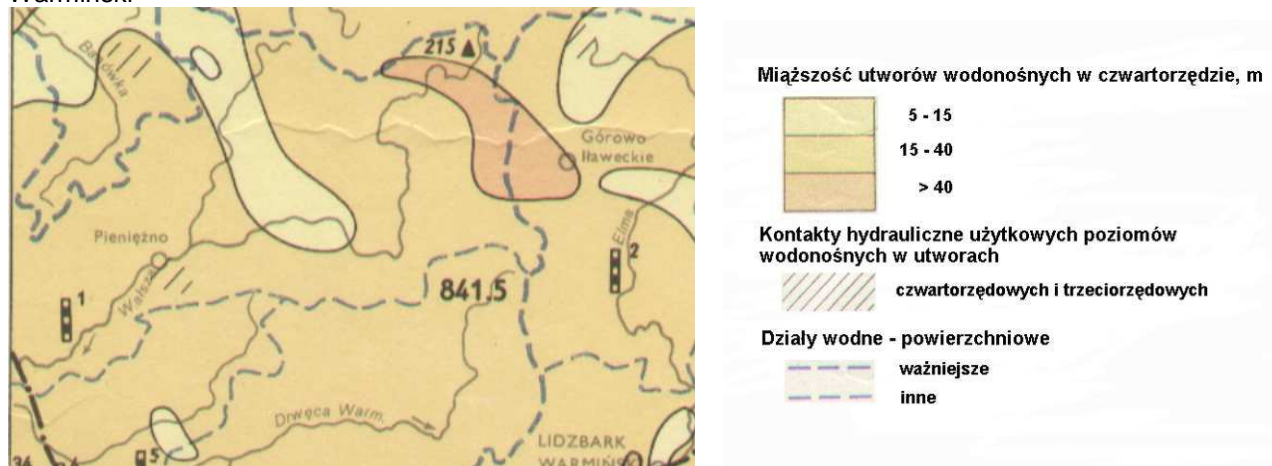
Zgodnie z informacjami uzyskanymi z Mapy hydrogeologicznej Polski Instytutu Geologicznego Arkusz Lidzbark Warmiński, wody na terenie miasta Pieniężno czerpane są z głównego użytkowego poziomu wodonośnego, zlokalizowanego w utworach czwartorzędowych, który budują głównie piaski i żwiry. Warstwa wodonośna znajdująca się w utworach trzeciorzędowych ma mniejsze znaczenie dla celów użytkowych. Głębokość pierwszego użytkowego poziomu wodonośnego przekracza 100 m. Potencjalna wydajność typowego otworu studziennego wynosi 70 – 120 m³/h. Izolacja pierwszego poziomu wodonośnego od powierzchni jest pełna (rys. 2).

Rysunek 2. Wycinek z mapy hydrogeologicznej Polski Instytutu Geologicznego Arkusz Lidzbark Warmiński

Mięszkość utworów wodonośnych w czwartorzędzie waha się w granicach 15 – 40m. Na omawianym terenie nie występują kontakty hydrauliczne użytkowych poziomów wodonośnych (rys.2).

Rysunek 3. Wycinek z mapy hydrogeologicznej Polski Instytutu Geologicznego Arkusz Lidzbark Warmiński

Na terenie miasta Pieniężno występują utwory powierzchniowe nieprzepuszczalne, a głębokość pierwszego zwierciadła wód podziemnych waha się w przedziale poniżej 5 m (rys. 4).

Rysunek 4. Wycinek z mapy hydrogeologicznej Polski Instytutu Geologicznego Arkusz Lidzbark Warmiński

3.1.6. Geomorfologia

Krajobraz miasta i gminy jest dość zróżnicowany. Teren miejsko-wiejski leży w obrębie mezoregionu Wzniesienia Górowskie. Według podziału fizyczno - geograficznego Polski, uwzględniającego m.in. przeszłość geologiczną obszaru, rzeźbę terenu i jego hydrografię, na terenie jednostki administracyjnej wyróżniono następujące, podstawowe regiony fizyczno-geograficzne:

Prowincja: *Niziny Wschodniobałtycko-Białoruskie*

Podprowincja: *Pobrzeże Wschodniobałtyckie*

Makroregion: *Nizina Staropruska*

Mezoregion: *Wzniesienia Górowskie*

Źródło: *Kondracki J. Geografia regionalna Polski*

Mezoregion Wzniesienia Górowskie jest to wysoczyzna morenowa falista przekraczająca wysokość 100 m n.p.m., utworzona z kilku pasm moren czołowych. Bardzo mało jest na tym terenie jezior. Rzeka Wałsza poniżej Pieniężna tworzy głębokowcięty jar o długości ok. 6 km i wysokości zboczy 50 – 60 m, objęty ochroną rezerwatową „Dolina rzeki Wałszy”. Płynąc wśród głazów wypłukanych z glin zwałowych sprawia wrażenie górskiego potoku. Strome stoki porastają lasy lipowo – grabowe, a na dnie doliny łąkowe. Występuje wiele gatunków roślin podlegających ochronie, np.: obuwik pospolity i wawrzynek wilczełyko. Region leży w zasięgu wschodnim występowania buka i jednocześnie w zachodnim krańcu występowania świerka. Wzniesienia Górowskie położone są na uboczu od głównych szlaków komunikacyjnych. Charakteryzują się rzadkim zaludnieniem. Na terenach wiejskich przeważa zabudowa zagrodowa, a na terenie miasta większość ludzi zamieszkuje w obiektach zbiorowych. Powierzchnia terenu została uformowana pod wpływem kilkakrotnych nasunięć i zanikania skandynawskiej czaszy lodowcowej, a w szczególności pod wpływem fazy pomorskiej zlodowacenia północnopolskiego. Teren gminy charakteryzuje się rzeźbą młodoglacjalną urozmaiconą licznymi pagórkami, wałami moren spiętrzonych, rynnami oraz wytopiskami.

Rzeźba terenu ulega ciągłemu modelowaniu poprzez ługowanie, spłukiwanie, procesy biochemiczne i zjawiska dynamiczne (osuwiska, erozja wietrzna). Na powierzchni terenu zalegają utwory czwartorzędowe, głównie:

- gliny morenowe i piaski z głazami akumulacji lodowcowej (osady moreny dennej),
- piaski, żwiry, głazy oraz gliny morenowe strefy marginalnej lądolodu (osady moren czołowych).

3.1.7. Gleby

Według „Programu ochrony środowiska Miasta i Gminy Pieniężno na lata 2004-2007” na terenie miasta i gminy Pieniężno przeważają gleby rdzawe z kompleksem gleb biellicowych i brunatnych. Na przeważającym obszarze występują gleby gruntów orných z przewagą klas bonitacyjnych IV a i IV b. Gleby charakteryzują się okresowo odgórnie nadmiernym uwilgotnieniem oraz małą podatnością na degradację. Może wystąpić w słabym stopniu spłukiwanie gleby.

Według danych z Raportu o stanie środowiska WIOS w Olsztynie za rok 2008, udział gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych w powiecie braniewskim wynosi w granicach 61 – 80%. Szczegółowych danych dotyczących gminy Pieniężno brak. Głównymi przyczynami, które powodują degradację gleb są: niewłaściwie użytkowanie rolnicze gleb, błędne stosowanie środków ochrony roślin i nawozów sztucznych oraz

oddziaływanie gazów i pyłów emitowanych przez przemysł i źródła mobilne. Z punktu widzenia ochrony środowiska najważniejsze jest zapobieganie zanieczyszczeniom metalami ciężkimi. Tego typu zanieczyszczenia występują na terenach i w otoczeniu zakładów przemysłowych, na terenach miast oraz w pobliżu ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu. Problemem o dużym zasięgu jest nadmierne zakwaszenie gleb. Zdecydowana większość gleb ulega zakwaszeniu pod wpływem naturalnych procesów glebotwórczych, w tym wymywania wapna. Jednakże depozycja związków kwaśnych wymywanych z atmosfery przez opady i osadzanych w warstwie powierzchniowej oraz skutki niewłaściwie prowadzonych zabiegów agrotechnicznych pogarszają sytuację w tym zakresie. Lokalnie zagrożenie chemiczne gleb może być związane z nielegalnym składowaniem.

3.1.8. Warunki klimatyczne

Zasadniczą cechą klimatu w rejonie powiatu braniewskiego i gminy Pięńżno jest duża zmienność stanów pogody. Zjawisko to jest konsekwencją położenia powiatu na drodze wędrowek ośrodków cyklonalnych atlantyckich, którym przeciwstawiają się masy powietrza kontynentalnego.

Na podstawie wieloletnich obserwacji wyróżnia się dwa regiony klimatyczne:

- Dolnej Wisły (pasa przybrzeżnego) charakteryzujący się bardzo dużą zmiennością, obejmujący obszar nad Zalewem Wiślany,
- Północnomazurski o dużej zmienności w części południowej i południowozachodniej powiatu oraz o małej zmienności na pozostałym obszarze.

Miasto i gmina Pięńżno znajduje się w regionie klimatycznym Północnomazurskim. Na terenie miasta i gminy występuje szereg lokalnych topoklimatów w zależności od rzeźby terenu i jego pokrycia, wód gruntowych i powierzchniowych.

3.1.9. Fauna i Flora

Fauna

Świat zwierzęcy jest reprezentowany przez wiele gatunków rzadko występujących i wymagających ochrony. Można do nich zaliczyć największego w kraju chrząszcza ryjkowca występującego głównie w Karpatach i na Podkarpaciu. Spośród wielu gatunków ptaków na uwagę zasługuje pięknie ubarwiony zimorodek, występujący głównie nad wodami czystych rzek i jezior. Pozostałe gatunki reprezentowane są przez: sikory, dzięcioły, myszołowy, sowy uszate, słowiki, kowaliki oraz bociany; czarne i białe. Spotkać można też sokoła wędrownego. Dużą liczbę ssaków stanowi zwierzyna łowna, np.: jeleń szlachetny, sarna, dzik, jenot, wiewiórka, borsuk, kuna, a także okresowo – łoś. Ze środowiskiem wodnym związane są objęte ochroną gatunkową bóbr europejski oraz wydra. Nakładają się zasięgi występowania jeża wschodniego i jeża zachodniego. Fauna drobnych gatunków ssaków jest dość zróżnicowana i zawiera się w przedziale 21 – 25 gatunków, wśród nich występują: smużka, orzesznica i nornik północny. W regionie występują popularne gatunki herpetofauny, m.in. traszki: zwyczajna i grzebieniasta, ropuchy: szara i zielona, żaby: trawna, moczarowa, jeziorkowa i wodna, jaszczurki: zwinka i żyworodna, żmija zygzakowata.

Lasy

Ogólna powierzchnia gruntów leśnych znajdujących się w granicach miasta i gminy wynosi 6 328 ha (miasto – 40 ha, gmina – 6288 ha). Wskaźnik lesistości obszarów wiejskich wynosi 26,51 %, miejskich – 10,50 %. Wskaźnik lesistości terenów znajdujących się w granicach miasta i gminy Pieniężno wynosi 26,26% (źródło: dokumenty UM Pieniężno, stan na dzień 01.01.2009r). Rozmieszczenie lasów w gminie jest nierównomierne, większa lesistość występuje we wschodniej części gminy. Nie występują zwarte kompleksy leśne. Na miejsko-wiejskim obszarze prawie 97 % powierzchni ogólnej gruntów leśnych jest własnością Skarbu Państwa.

Nadzór nad lasami, z wyłączeniem lasów należących do Zasobów Własności Rolnej Skarbu Państwa, sprawuje Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie. Jednostkami podstawowymi Lasów Państwowych na terenie gminy są Nadleśnictwa: Orneta (obejmujące teren miejski i prawie cały teren wiejski), Zaporowo oraz Górowo Iławeckie. Na terenie Nadleśnictwa Orneta obejmującym swym zasięgiem głównie analizowany obszar przeważają siedliska lasowe (63 % powierzchni lasów) z przewagą typu lasu świeżego i lasu mieszanego świeżego. Główne gatunki tworzące drzewostan to między innymi: olsza, dąb, lipa drobnolistna i buk.

Nadleśnictwo Orneta wchodzi w skład mikroregionu matecznego dla lipy drobnolistnej i dębu szypułkowego.

3.1.10. Kopaliny

Kopaliny występujące na terenie miasta i gminy Pieniężno, w formach mających znaczenie gospodarcze, zalegają głównie w przypowierzchniowej warstwie osadów czwartorzędowych. Złoże kredy jeziornej i torfu „Bornica” znajduje się w miejscowości Bornity. Powierzchnia całkowita złoży wynosi 56,44 ha. Na terenie miejsko-wiejskim występują również drobne wyrobiska kruszywa naturalnego, eksploatowane na cele indywidualne.

Eksploatacja odkrywkowa kopalin pospolitych powoduje trwałe przekształcenia powierzchni terenu. Wiąże się to ze zmianami w naturalnym krajobrazie oraz degradacją pokrywy glebowej. Lokalnie mogą wystąpić obniżenia poziomu wód gruntowych, głównie wód zaskórnych na torfowiskach.

3.1.11. Obszary chronione

PARKI NARODOWE

Na terenie miasta Pieniężno nie występują Parki Narodowe.

PARKI KRAJOBRAZOWE

Na terenie miasta Pieniężno nie występują Parki Krajobrazowe.

REZERWATY PRZYRODY

Na terenie gminy i miasta Pieniężno utworzono znajduje się rezerwat krajobrazowy o nazwie „Dolina Rzeki Wąlszy”. Obszar objęty Lokalnym Programem Rewitalizacji nie obejmuje swym zasięgiem ww. rezerwatu przyrody.

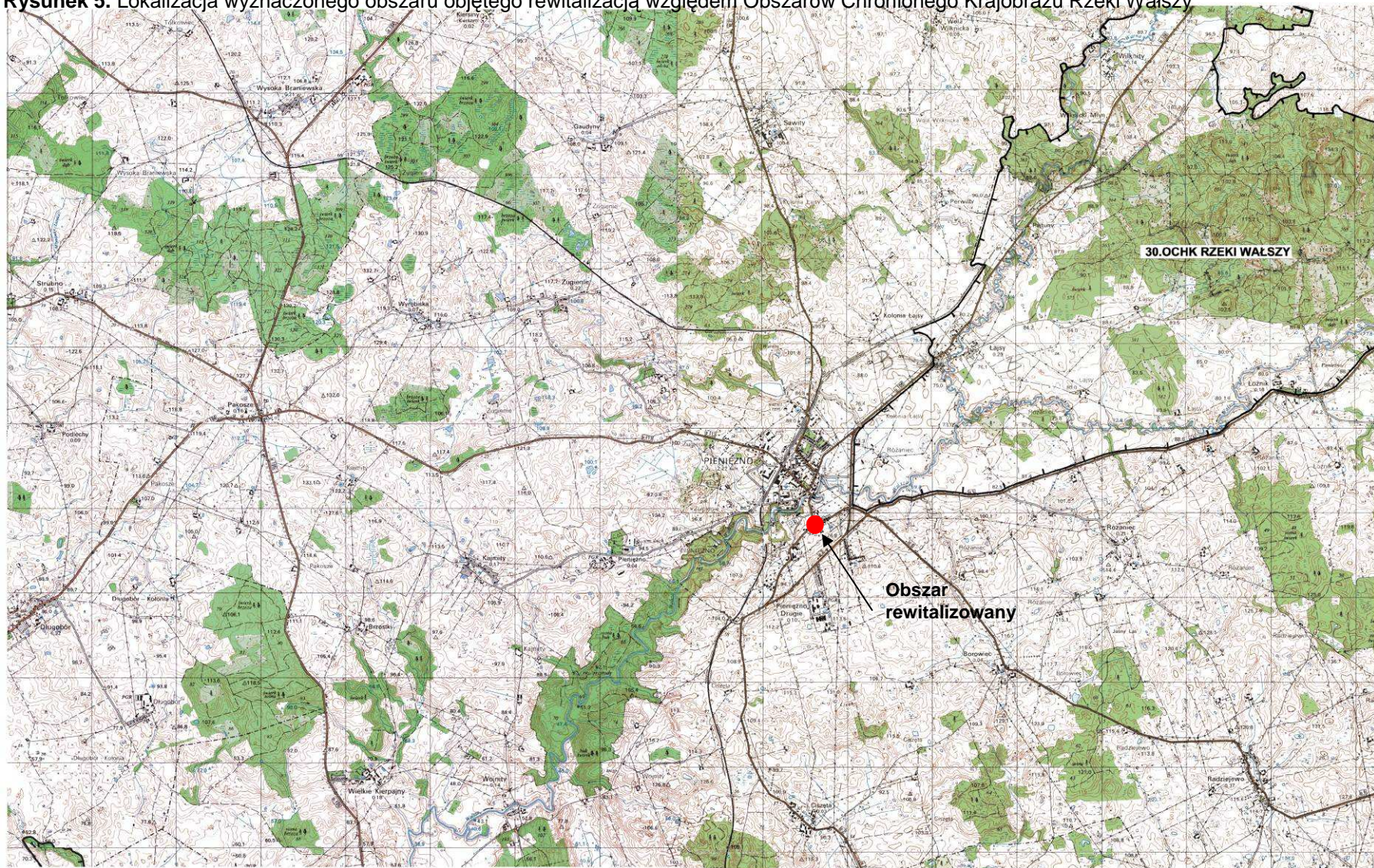
Rezerwat przyrody „Dolina Rzeki Wąlszy” stanowi kompleks krajobrazowy o zróżnicowanych zespołach roślinnych, o łącznej powierzchni 205,74 ha. Jest to jeden z najstarszych rezerwatów na Pojezierzu Mazurskim. Został uznany za rezerwat już w 1907 r. przez H. Conwentza (Conwentz Hugo (1855 – 1922) – botanik niemiecki; był jednym z twórców ruchu ochrony przyrody). Przedmiotem ochrony w rezerwacie jest malowniczo ukształtowany krajobraz odcinka doliny Wąlszy. W rezerwacie rzeka Wąlsza płynie głęboką doliną o charakterze morenowym i wysokości zboczy 50 – 60 m. Stwierdzono występowanie wielu roślin objętych ochroną ścisłą: tojad dzióbaty, zawilec wielkokwiatowy, buławnik czerwony, obuwik pospolity, wawrzynek wilczętyko, skrzyp olbrzymi, bluszcz pospolity, widłak goździsty, widłak jałowcowa i podkolan biały. Spośród roślin objętych ochroną częściową występują: kopytnik pospolity, marzanka wonna, konwalia majowa, kruszyna pospolita, paprotka zwyczajna, pierwiosnka lekarska oraz kalina koralowa. Rezerwat został utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 30.04.1957 r. (M.P. Nr 41, poz. 265).

OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

Teren objęty Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Pieniężno nie leży w Obszarze Chronionego Krajobrazu. Najbliżej usytuowanym Obszarem Chronionego Krajobrazu względem obszaru przewidzianego pod rewitalizację jest Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Wąlszy, zwany dalej „Obszarem”. Obszar ten oddalony jest od terenu przewidzianego pod rewitalizację o ok. 0,2 km. i posiada powierzchnię 9.834,8 ha. Położony jest w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie braniewskim na terenie gmin: Lelkowo i Pieniężno oraz w powiecie bartoszyckim na terenie gminy Górowo Iławeckie.

Lokalizację obszaru objętego rewitalizacją względem Obszarów Chronionego Krajobrazu rzeki Wąlszy przedstawia rys. 5.

Rysunek 5. Lokalizacja wyznaczonego obszaru objętego rewitalizacją względem Obszarów Chronionego Krajobrazu Rzeki Walszy

UŻYTKI EKOLOGICZNE

Na terenie objętym Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Pieniężno nie występują użytki ekologiczne.

POMNIKI PRZYRODY

Na terenie objętym Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Pieniężno nie występują pomniki przyrody.

ZESPOŁY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE

Na terenie miasta Pieniężno nie występują zespoły przyrodniczo – krajobrazowe.

STANOWISKA DOKUMENTACYJNE

Na terenie objętym Lokalnym Programem Rewitalizacji nie występują stanowiska dokumentacyjne.

OBSZARY WODNO – BŁOTNE

Na terenie gminy Pieniężno, znajdują się następujące obszary wodno – błotne:

Tabela 4. Obszary wodno - błotne zlokalizowane na terenie gminy Pieniężno

Lp	Typ mokradła	Grupy zbiorowisk roślinnych
1	Torfowiska niskie o powierzchniach od 1 do 86 ha.	– zbiorowiska łąk wilgotnych, – zbiorowiska łąk świeżych, – młaki niskoturzycowe torfowisk niskich, – lasy i zarośla, – szuwary wielkoturzycowe.
2	Torfowiska przejściowe o powierzchniach od 1 do 28 ha.	– zbiorowiska łąk wilgotnych, – lasy i zarośla, – szuwary wielkoturzycowe, – szuwary wodne i wodno – lądowe.
3	Torfowiska wysokie o powierzchniach od 2 do 16 ha.	– mszary torfowisk wysokich, – lasy i zarośla, – zbiorowiska łąk świeżych, – szuwary wielkoturzycowe.
4	Gytiowiska o powierzchniach 2 ha.	– zbiorowiska łąk wilgotnych.
5	Mułowiska, namuliska, podmokliska o powierzchniach od 7 do 152 ha.	– zbiorowiska łąk wilgotnych, – lasy i zarośla, – szuwary wielkoturzycowe.

W granicach administracyjnych miasta Pieniężno nie występują obszary wodno – błotne.

Szczegółową lokalizację obszarów wodno – błotnych znajdujących się na terenie gminy Pieniężno przedstawia załącznik nr 4. Źródłem danych o mokradłach jest System Informacji Przestrzennej o Mokradłach Polski wykonany przez Zakład Ochrony Przyrody Obszarów Wiejskich Instytutu Melioracji i Użytków Zielonych na zamówienie Ministra Środowiska dofinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

KORYTARZE EKOLOGICZNE

Przez teren miasta Pieniężno oraz częściowo przez obszar rewitalizowanym przebiega korytarz ekologiczny rzeki Wałszy i strumienia Żugienie o znaczeniu krajowym.

NATURA 2000

Teren objęty Programem znajduje poza obszarami Natura 2000. Najbliżej położonymi obszarami Natura 2000 są:

- Rzeka Pasłęka PLB280006, zlokalizowany w kierunku południowo-zachodnim od przedmiotowego terenu, w odległości ok. 1 km,
- Ostoja Warmińska PLB280015, zlokalizowany w kierunku północnym od przedmiotowego terenu, w odległości ok. 4,8 km.

Ww. obszary Natura 2000 zostały opisane na podstawie Standardowych Formularzy Danych zamieszczonych na stronie Ministerstwa Środowiska.

RZĘKA PASŁĘKA PLB280006 Powierzchnia 8418.5 ha

Opis obszaru

Pasłęka jest drugą, co do wielkości, rzeką Mazur o długości 211 km, w tym odcinek rezerwatu Ostoja bobrów na rzece Pasłęce - 209 km. Źródła Pasłęki znajdują się na terenie Pojezierza Olsztyńskiego pod Gryżlinami na północ od Olsztynka, na wysokości 157 m n.p.m.. Pasłęka wpływa do Zalewu Wiślanego koło Nowej Pasłęki. Największe dopływy Pasłęki to: Giłwa, Morąg, Wąsza i Drwęca Warmińska. Znaczna część rzeki, od Gryżlin do Braniewa na powierzchni 4249,20 ha jest objęta ochroną rezerwatową ze względu na występujące tu bobry. W górnym odcinku od Gryżlin do Mostkowa Pasłęka płynie w zasadzie przez tereny zalesione. Przepływa tu przez 5 jezior: Ameryka (powierzchnia 2,3 ha), Wymój (45 ha), Sarąg (181 ha), Łęguty (61 ha) i Isąg (377,5 ha). Dolina jest tu generalnie wąska i wcięta, na niektórych odcinkach rzeka ma charakter podgórski. Poniżej Mostkowa aż do Pityn płynie przez tereny nieleśne, na niektórych odcinkach szerokość doliny dochodzi do 1500 m, nurt rzeki jest spowolniony. Znajdują się tu nieużytki, pastwiska i łąki kośne o ekstensywnym sposobie gospodarowania, do krawędzi zbocza doliny dochodzą pola uprawne. Od mostu w Pitynach po wieś Stolno rzeka płynie w głębokim, wąskim jarze o zalesionych zboczach. Przypomina tu rzekę podgórską z licznymi głazami na dnie koryta i przewalonymi drzewami. Średni spadek wód wynosi na tym odcinku 1,8 promila, a lokalnie koło wsi Wapnik nawet 3-4 promile. Bezpośrednio poniżej tego odcinka, aż do mostu na wysokości wsi Bardyny dolina Pasłęki rozszerza się. Najczęściej niezalesione zbocza, wznoszą się tutaj łagodnie, a płaskie dno doliny osiągające szerokość 300-1000 m pokrywają głównie nieużytki, rzadziej łąki kośne i pastwiska. Obszar ten jest regularnie zalewany podczas wiosennego przyboru, a jego atrakcyjność podnosi obecność niewielkich starorzeczy i zbiorników zastoiskowych, szczególnie pomiędzy Podagami a Olkowem. Na odcinku Bardyny – Jezioro Pierzchalskie nurt rzeki jest wolniejszy, ale zbocza wznoszą się stosunkowo stromo i pokryte są lasami. Podobny charakter mają również zbocza wzdłuż zbiornika zaporowego Jezioro Pierzchalskie i poniżej. Długość Jeziora Pierzchalskiego wynosi ok. 9 km i powierzchnia ok. 250 ha. Jego brzegi są całkowicie zalesione, a roślinność szuwarowa słabo rozwinięta. Od wsi Bemowizna do Braniewa rzeka płynie w krajobrazie rolniczym, rzadziej w otoczeniu świeżych ugorów, a strome brzegi wznoszą się tutaj do kilkunastu metrów. Braniewo jest jedynym miastem, przez które przepływa Pasłęka. W skład ostoi wchodzi również rzeka Wąsza, która jest jednym z głównych dopływów rzeki Pasłęki, o dużych walorach przyrodniczych, także zasiedlona przez bobra.

Ogólna charakterystyka obszaru

Klasy siedlisk	% pokrycia
lasy mieszane	26 %
grunty orne	17 %
łąki i pastwiska	16 %
lasy liściaste	12 %
zbiorniki wodne 10 %	
tereny rolnicze z dużym udziałem elementami naturalnymi	9 %
lasy iglaste	9 %
złożone systemy upraw i działek	1 %
Suma pokrycia siedlisk	100,00 %

Wartość przyrodnicza i znaczenie

Jest to ważna ostoja bobra *Castor fiber* w północno-wschodniej Polsce. Wody Pasłęki i jej dopływów są siedliskiem ryb reofilnych i potencjalnie największym tarliskiem ryb wędrownych. Bytuje tu 8 gatunków ryb z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG, m.in. silne populacje bolenia *Aspius aspius* i głowacza białopłetwego *Cottus gobio*. Łącznie, w ostoi stwierdzono 12 gatunków kręgowców z Załącznika II Dyrektywy. Z doliną rzeki związanych jest ponadto 9 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Ponadto, położenie, układ przestrzenny i proponowany zasięg planowanej ostoi daje jej realną szansę pełnienia roli kluczowego korytarza ekologicznego zapewniającego ciągłość bytowania gatunków od centrum regionu w kierunku wybrzeża Bałtyku.

Obszar jest częścią Ostoi Ptaków o randze europejskiej E78.

Zagrożenia

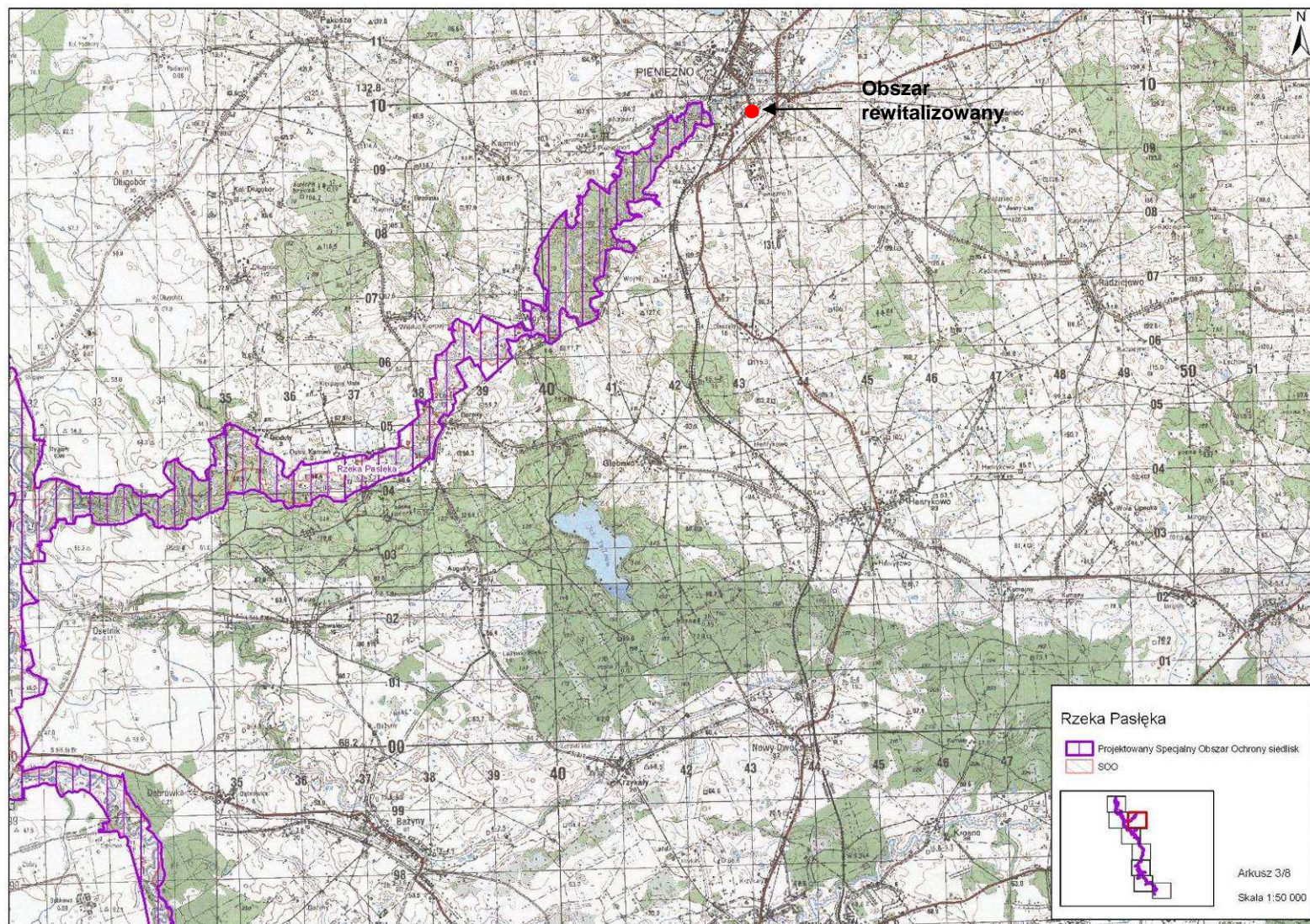
Zagrożeniem są m.in. zanieczyszczenia wód przez ścieki komunalne i spływy z pól; zmiany stosunków wodnych; regulacje koryta; kłusownictwo.

Status ochrony

Obszar zlokalizowany jest w większości na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Pasłęki i obejmuje 2 rezerwaty przyrody: Ostoja bobrów na rzece Pasłęce i Dolina rzeki Wąlszy (220,47 ha; 1957).

Lokalizacja miasta Pięńżno względem obszaru Natura 2000 Rzeki Pasłęka opisywanego kodem PLB280006 przedstawia poniższa mapa (rys. 6).

Rysunek 6. Lokalizacja miasta Pieniężno względem obszaru Natura 2000 Rzeka Pasłęka

Źródło: Mapa zamieszczona na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska www.mos.gov.pl

OSTOJA WARMIŃSKA PLB280015 **Powierzchnia 142016.2 ha**

Opis obszaru

Obszar Natura 2000 "Ostoja Warmińska" jest ostoją potencjalną z "Shadow List", w 2006 r. włączoną do oficjalnej propozycji rządowej i umieszczoną w 2007 r. w projekcie nowego rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków. Obszar jest położony w północnej części woj. warmińsko – mazurskiego i ciągnie się pasem długości ok. 115 km i szerokości 10-20 km wzdłuż granicy państwowej z obwodem kalinigradzkim Federacji Rosyjskiej. Na wschodzie obszar sięga jeziora Oświn, na zachodzie zaś - doliny niewielkiej rzeki Gołubej, dopływu Banówki. Środkowa i wschodnia część obszaru leży na Nizinie Staropruskiej, obejmując w całości dwa mezoregiony: Równinę Sępopolską i Wzniesienia Górowskie. Ponad połowa obszaru jest położona na Równinie Sępopolskiej. Równina ta to rodzaj rozległej, bezziemej i w znacznej części wylesionej niecki. Deniwelacje pomiędzy jej centralną częścią a brzegami wynosi 40 – 50m. Przez środek Równiny Sępopolskiej płynie Łyna, która w rejonie granicy państwowej rozlewa się w wydłużone jezioro zaporowe. Inne ważniejsze ciekі przecinające Równinę Sępopolską w granicach ostoi to Kanał Mazurski oraz dopływy Łyny: Omęt, Guber i Elma. Jedyne większe jeziora naturalne na terenie ostoi to Jez. Kinkajmskie i Jez. Arklickie. Poza tym występuje tu kilkadziesiąt niewielkich jezior o powierzchni większej od 1 ha a także stawy rybne. Charakterystyczną cechą tego mezoregionu jest występowanie tłustych, czerwonych iłów w niższych partiach terenu. Tereny wyżej położone i niewielkie wzniesienia zbudowane są z gliny zwałowej. Charakterystycznymi glebami w tej części kraju są stanowiące 68% bielice. Gleby brunatne obejmują 17%, a bagienne 9%. Pozostałą część stanowią czarne ziemie i mady. Wzniesienia Górowskie to otoczony obniżeniami cokol morenowy, z kulminacją Góry Zamkowej (216 m n.p.m.). Deniwelacje przekraczają tu 100 m. Jest to teren mocno pofałdowany, w znacznej części zalesiony i poprzecinany licznymi strumieniami płynącymi w dolinach między wzniesieniami. Największym z cieków jest biorąca tu swój początek Walsza. Obszar ten jest w znacznej części zalesiony, jest tu także kilka jezior, z których największe to Jezioro Głębockie. W lasach na terenie Wzniesień Górowskich znajduje się kilkanaście stawów. Zachodnia część obszaru jest położona już na terenie Pobrzeża Gdańskiego i obejmuje niewielki fragment mezoregionu Nizina Warmińska, o charakterze przypominającym Nizinę Sępopolską i niewielkiej wysokości nad poziomem morza. Nie ma tu jezior, a największymi ciekami w tej części obszaru są rzeka Banówka i Omaza. Klimat tej części Polski zachowuje swą odrębność w stosunku do pozostałych części kraju. Średnia roczna temperatura na tym terenie wynosi 7°C i jest o 2-3 stopnie niższa od temperatur w pozostałych częściach kraju. Sumy opadów wynoszą ok. 600 mm rocznie. Lasy pokrywają łącznie ok. 25% powierzchni ostoi. W większości są to dobrze zachowane fragmenty grądów, z partiami starodrzewu z ponad 100 letnim drzewostanem. Wzdłuż drobnych cieków ciągną się, lasy łęgowe olszowe lub olszowo-jesionowe z dobrze zachowaną strukturą gatunkową. Na uwagę zasługują też kompleksy leśne borów i brzezin bagiennych, a także liczne torfowiska wysokie stanowiące cenne siedliska chronionych (w skali kraju) gatunków roślin. Pomimo niewielkiej liczby jezior w ostoi jest bardzo wiele śródpolnych i śródleśnych mokradeł, sprzyjających różnorodności biologicznej. Obszar ten ma niewielką gęstość zaludnienia i stale się wyludnia. W jego granicach

znajduje się tylko jedno nieduże miasto - Sępól, na obrzeżach ostoi zaś leżą dwa inne miasta: Bartoszyce i Górowo Iławeckie. Niespełna 10-15 lat temu w tym regionie kraju na większości terenów uprawnych funkcjonowały PGRy. Pozostała część była zagospodarowana przez niewielkie indywidualne gospodarstwa rolne o powierzchni poniżej 10-15 ha. Po rozpadzie PGRów, na objętych przez nie terenach utworzyły się odłogi, będące w pierwszych kilku latach atrakcyjnymi żerowiskami dla bocianów. Obecnie na części tych terenów (zwłaszcza na Nizinie Sępolskiej) zaczęły powstawać wielkopowierzchniowe gospodarstwa rolne, nastawione na jeden rodzaj produkcji. Powoduje to powstanie monokultur o dużych powierzchniach. Część odłogowanych obszarów porolnych przejęły Lasy Państwowe, prowadząc na tych terenach zakrojoną na szeroką skalę akcję zalesień, szczególnie na obszarach przyległych do granicy państwowej. W rezultacie, w wielu rejonach o niegdyś otwartym lub mozaikowym krajobrazie powstają monokultury rolne lub leśne, co prowadzi do zagłady niektórych cennych siedlisk, a w konsekwencji do zmniejszenia różnorodności krajobrazowej i gatunkowej tych terenów.

Ogólna charakterystyka obszaru

Klasy siedlisk	% pokrycia
grunty orne	66 %
las mieszane	14 %
łąki i pastwiska	6 %
lasy liściaste	6 %
tereny rolnicze z dużym udziałem elementów naturalnych	3 %
złożone systemy upraw i działek	2 %
lasy iglaste	2 %
las w stanie zmian	1 %
Suma pokrycia siedlisk	100,00 %

Wartość przyrodnicza i znaczenie

"Ostoja Warmińska" została zaproponowana jako obszar Natura 2000 przede wszystkim dla ochrony jednego gatunku - bociana białego, który osiąga tu największą liczebność i największe zagęszczenie w kraju. Jest to jednak również bardzo ważna ostoja dla wielu innych gatunków ptaków, występują tu bowiem aż 93 gatunki ptaków waloryzujące obszary Natura 2000 (w tym 81 gatunków lęgowych i prawdopodobnie lęgowych). Jest wśród nich 38 gatunków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej i 15 gatunków z Polskiej czerwonej księgi zwierząt.

Za najcenniejsze walory awifaunistyczne "Ostoy Warmińskiej" należy uznać:

- najliczniejszą w Polsce lokalną populację bociana białego występującego w liczbie ok. 1000 par, w najwyższym w kraju zagęszczeniu 71 par na 100 km²,
- liczną populację lęgową dwu innych rzadkich w kraju gatunków - orlika krzykliwego i żurawia,
- potwierdzone gniazdowanie dwu skrajnie nielicznych w kraju gatunków: gadożera i łabędzia krzykliwego,
- gniazdowanie innych nielicznych w kraju gatunków: bąka, bociana czarnego, gągoła, bielika, błotniaka łąkowego, puchacza, zielonki, dzięcioła biało-grzbiatego i wąsatki,
- możliwe gniazdowanie skrajnie nielicznego w kraju orlika grubodziobego,

- możliwe gniazdowanie kolejnych bardzo rzadkich gatunków: podgorzałki, gęgawy, kani rudej, kani czarnej, rybołowa, kropiatki, puszczyka uralskiego, włośchatki, kulika wielkiego, rybitwy białoskrzydłej, dzięcioła trójpalczastego i dzięcioła białoszyjego,
- gniazdowanie lokalnie rzadkich gatunków jak: zauszniak, rycyk i dudek,
- dość liczną populację lęgową takich gatunków waloryzujących jak derkacz, przepiórka i gąsiorek.

Zagrożenia

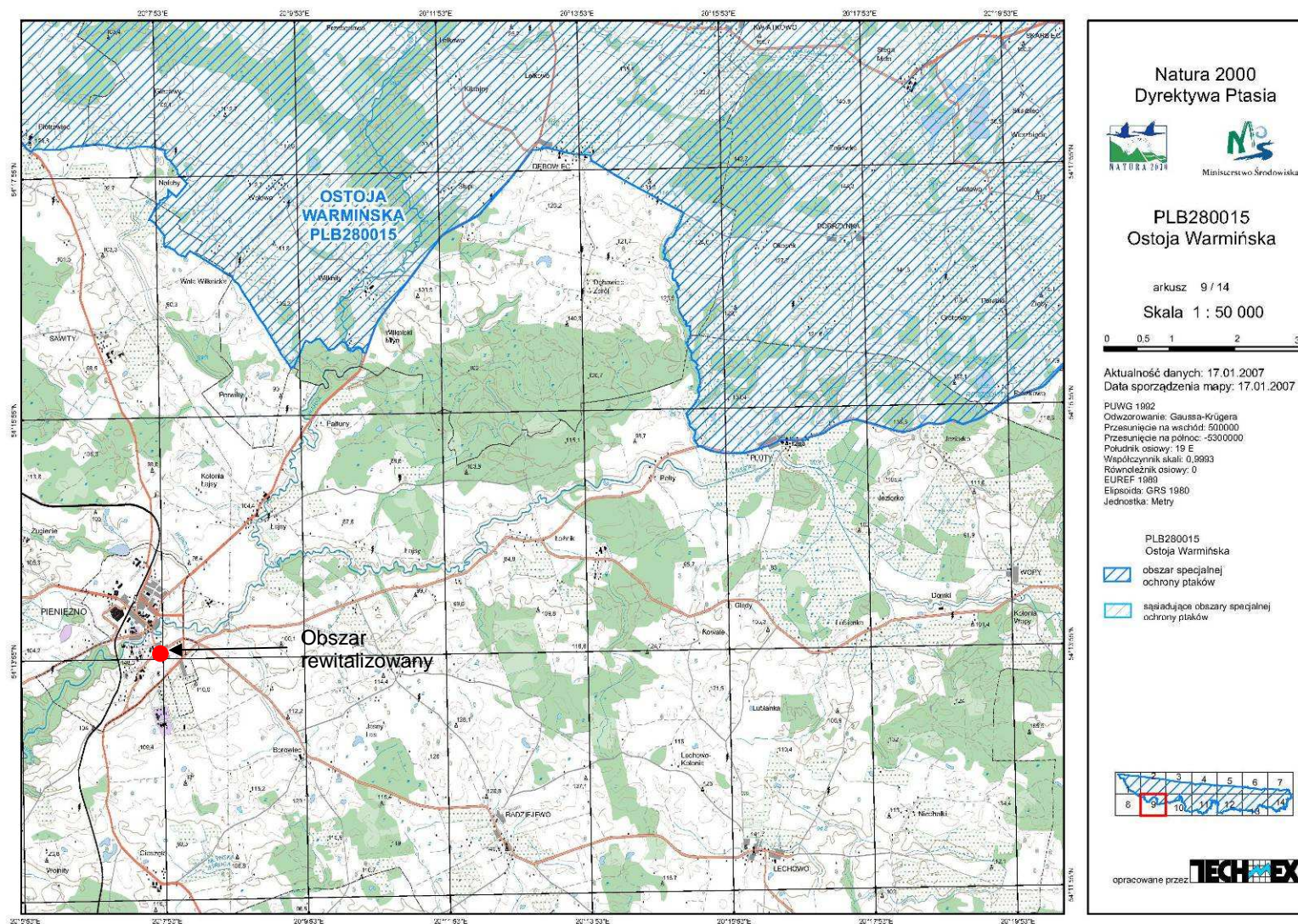
Jednym z najważniejszych zagrożeń dla występujących na terenie "Ostoi Warmińskiej" cennych gatunków ptaków oraz ich siedlisk, a także ogólnie dla różnorodności biologicznej na terenie ostoi jest zaniechanie systemu ekstensywnego rolnictwa, prowadzącego do porzucenia rolniczego użytkowania ziemi, oraz zarastania nieużytkowanych łąk, torfowisk i innych terenów otwartych i cennych przyrodniczo. Zagrożeniem jest także rozwój rolnictwa intensywnego, na niektórych obszarach, związanego z daleko idącą unifikacją krajobrazu rolniczego (wycinanie zadrzewień śródpolnych, zasypywanie niewielkich zbiorników wodnych i torfowisk) powodującą utratę wielu siedlisk, zwłaszcza podmokłych. Innym poważnym niebezpieczeństwem jest zmniejszanie się powierzchni terenów otwartych w wyniku zalesiania nieużytków porolnych przejętych przez Lasy Państwowe, a także śródleśnych enklaw, w wyniku czego na dawnych terenach otwartych powstają młode monokultury leśne. Innym szkodliwym dla siedlisk cennych gatunków ptaków czynnikiem jest osuszanie lasów i borów bagiennych oraz śródleśnych mokradeł, a także prowadzenie zrębów zupełnych na obszarze najcenniejszych siedlisk leśnych: grądów, łęgów i olsów.

Status ochrony

W granicach ostoi znajdują się następujące formy ochrony przyrody: I. Rezerwaty przyrody: 1. Bajory" (216,37 ha), 2. Jezioro Martwe" (17,30 ha), 3. Kałeckie Błota" (186,48 ha) II. Obszary chronionego krajobrazu w woj. warmińsko-mazurskim (fragmenty): 1. Obszar Chronionego Krajobrazu rzeki Banówki (4 528,5 ha), 2. Obszar Chronionego Krajobrazu rzeki Wałszy (pow. 9834,8 ha), 3. Obszar Chronionego Krajobrazu Wzniesień Górowskich (pow. 11 067,4 ha), 4. Obszar Chronionego Krajobrazu doliny Elmy (pow. 8923,2 ha), 5. Obszar Chronionego Krajobrazu doliny dolnej Łyny (pow. 16 429,9 ha), 6. Obszar Chronionego Krajobrazu doliny rzeki Guber (pow. 14 363,8 ha), 7. Obszar Chronionego Krajobrazu Jeziora Oświn (pow. 15 182,9 ha).

Lokalizacja miasta Pięńżno względem obszaru Natura 2000 Ostoja Warmińska opisywanego kodem PLB280015 przedstawia poniższa mapa (rys. 7).

Rysunek 7. Lokalizacja miasta Pieniężno względem obszaru Natura 2000 Ostoja Warmińska PLB280015

Źródło: Mapa zamieszczona na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska www.mos.gov.pl

POMNIKI PRZYRODY

Z informacji uzyskanych z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie (wykaz pomników przyrody zamieszczony na stronie www.olsztyn.rdos.gov.pl) na terenie miasta Pięczęno nie występują żadne pomniki przyrody.

3.1.12. Zabytki i krajobraz kulturowy, objęte istniejącą dokumentacją, w szczególności rejestrem lub ewidencją zabytków

Miasto Pięczęno posiada jeden aktualnie obowiązujący Miejscowy Plan Zagospodarowanie Przestrzennego dla obszaru Starego Miasta wraz z terenem Przedmieścia Staromiejskiego, przyjęty Uchwałą Nr XXVII/168/05 Rady Miejskiej Pięczęna z dnia 19 maja 2005 r. W planie tym znajdują się następujące zapisy odnoszące się do zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

Strefy ochrony konserwatorskiej.

1. W obszarze planu ustala się strefę ścisłej ochrony konserwatorskiej w granicach przedstawionych na rysunku (załącznik nr 5).
2. W obszarze planu ustala się strefę ochrony konserwatorskiej w granicach przedstawionych na rysunku gdzie wskazuje się obiekty o wartościach kulturowych
3. Ścisłą ochroną konserwatorską obejmuje się obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków:
  - 1). założenie urbanistyczne Starego Miasta wraz z zabudową nr rej. P/199
  - 2). pozostałości obwarowań miejskich nr rej. P/200
  - 3). ratusz nr rej. P/76/57/554/97
  - 4). wieża po kościele ewangelickim nr rej. 270/93
  - 5). zamek kapituły nr rej. P/78
  - 6). budynek mieszkalny – plebania nr rej. P/77
  - 7). kościół parafialny p.w. Św. Piotra i Pawła nr rej. 271/93
4. W obrębie terenów jak w ust. 1 obowiązują następujące ustalenia:
  - 1). w obrębie strefy obowiązuje nadrzędność priorytetów konserwatorskich nad innymi priorytetami, stawia się wymóg konserwacji oraz rewaloryzacji terenu i obiektów,
  - 2). w obrębie strefy objętej bezpośrednią ochroną konserwatorską ochronie podlegają:
    - historyczna kompozycja przestrzenna
    - historyczne podziały katastralne
    - historyczne nawierzchnie
    - historyczny układ zabudowy
    - historyczne budynki
    - zieleń komponowana i starodrzew
    - inne elementy historycznego zagospodarowania,
  - 3). w obiektach wpisanych do rejestru zabytków w granicach planu obowiązuje ochrona substancji obiektów w tym: bryły, formy architektonicznej, historycznej dyspozycji ścian, detalu architektonicznego (w tym kształtu okien i podziałów stolarki okiennej), kolorystyki i stosowanych materiałów budowlanych,
  - 4). obiekty wpisane do rejestru nie podlegają rozbudowie, przebudowie ani rozbiórce, dopuszcza się działania budowlane jedynie w zakresie

- odbudowy, konserwacji i rewitalizacji (w rozumieniu przywrócenia form historycznych),
- 5). w pozostałych obiektach historycznych w granicach strefy obowiązuje ochrona bryły, formy architektonicznej, historycznej dyspozycji ścian detalu architektonicznego (w tym kształtu okien i podziałów stolarki okiennej), kolorystyki i stosowanych materiałów budowlanych,
  - 6). rozbiórkę obiektów o wartościach historycznych dopuszcza się w przypadkach stwierdzenia w drodze orzeczenia technicznego przez osobę uprawnioną, stanu technicznego zagrażającego zdrowiu lub mieniu ludzi, po wykonaniu inwentaryzacji architektonicznej obiektu,
  - 7). wszelkie działania w obszarze objętym strefą bezpośredniej ochrony konserwatorskiej (tak przy obiektach wpisanych tą decyzją do rejestru zabytków oraz przy pozostałych obiektach reprezentujących wartości historyczne jak i przy wznoszeniu nowych obiektów) wymagają uzgodnień oraz pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na prowadzenie prac zgodnie z przepisami szczegółowymi.
5. W obrębie terenów jak w ust. 2 obowiązują ustalenia strefy ochrony konserwatorskiej.
- 1) w obrębie strefy zakłada się równorzędność priorytetów konserwatorskich z innymi priorytetami,
  - 2) w zagospodarowaniu terenów objętych strefą należy uwzględnić historyczne formy zagospodarowania, zaś w przypadku nowej zabudowy należy ją pod względem linii zabudowy, skali, gabarytów, usytuowania i formy dachu kształtować w nawiązaniu do tradycji historycznych. W zabudowie tej należy w sposób harmonijny łączyć tradycję ze współczesnością,
  - 3) rozbiórkę obiektów o wartościach historycznych dopuszcza się w przypadkach stwierdzenia w drodze orzeczenia technicznego przez osobę uprawnioną, stanu technicznego zagrażającego zdrowiu lub mieniu ludzi, po wykonaniu inwentaryzacji architektonicznej obiektu,
  - 4) na wszelkie prace w obrębie strefy należy uzyskać uzgodnienia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków wydane zgodnie z przepisami szczegółowymi.
6. Cały obszar objęty strefą ścisłej ochrony konserwatorskiej jak w ust. 1 przeznacza się do rewitalizacji.

Strefa ochrony archeologicznej.

1. W obrębie Starego Miasta ustala się strefę ochrony archeologicznej, która pokrywa się ze strefą ścisłej ochrony konserwatorskiej.
2. W obrębie strefy jak w ust. 1 obowiązują następujące zasady:
  - 1) wszystkie działania inwestycyjne należy poprzedzić archeologicznymi badaniami ratowniczymi i wykonaniem dokumentacji archeologiczno-konserwatorskiej,
  - 2) przed przystąpieniem do realizacji inwestycji należy uzyskać od Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków ustalenia w sprawie szczegółowego rodzaju i zakresu badań archeologicznych,
  - 3) w trakcie prowadzenia wszelkich prac ziemnych, również nieinwestycyjnych, wprowadza się obowiązek nadzoru archeologicznego.

Według danych uzyskanych z Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie (strona internetowa WUOK) przedstawiono rejestr zabytków nieruchomych w Pięńżnie (stan na dzień 30 września 2009 r.).

Tabela 5. Wykaz zabytków na terenie miasta Pięńżno

Miejscowość	Ulica	Numer	Obiekt	Nr Rejestru	Data Wpisu
PIEŃŻNO			KOŚCIÓŁ SZPITALNY P.W. ŚW. JAKUBA I ROCHA	A-202	9 marca 1957
PIEŃŻNO			UKŁAD URBANISTYCZNY - ZAŁOŻENIE URBANISTYCZNE STAREGO MIASTA W OBRĘBIE MURÓW MIEJSKICH WRAZ Z ZABUDOWĄ	A-352	25 lipca 1957
PIEŃŻNO			MIEJSKIE MURY OBRONNE /ZACHOWANE FRAGMENTY/	A-353	25 lipca 1957
PIEŃŻNO	DWORCOWA	17	BUDYNEK DAWNEGO MŁYNA	A-4489	3 stycznia 2008
PIEŃŻNO	RYNEK	002	BUDYNEK MIESZKALNY - PLEBANIA	A-355	25 lipca 1957
PIEŃŻNO	RYNEK		RATUSZ	A-415	26 października 1957
PIEŃŻNO	RYNEK		ZAMEK KAPITUŁY	A-354	25 lipca 1957
PIEŃŻNO	RYNEK	002	KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. ŚW. PIOTRA I PAWŁA /W GRANICACH DZIAŁKI/	A-3523	3 czerwca 1993
PIEŃŻNO	RYNEK		WIEŻA PO KOŚCIELE EWANGELICKIM	A-3500	14 maja 1993

Źródło: Strona internetowa Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie – www.bip.wuoz.olsztyn.pl

Według danych uzyskanych z Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie (strona internetowa WUOZ) na terenie miasta Pięńżno brak jest obiektów wpisanych do rejestru zabytków archeologicznych województwa Warmińsko – Mazurskiego (stan na dzień 30 września 2009 r.).

3.1.13. Gospodarka wodno - ściekowa

Zaopatrzenie w wodę

Według danych GUS stopień zwodociągowania miasta Pięńżno w 2007 roku wynosił 96% (2844 korzystających). Według tego samego źródła, w okresie 1995 – 2007 zużycie wody w mieście spadło w tempie przekraczającym spadek liczby ludności, co znalazło odzwierciedlenie w spadku jednostkowego zużycia z 95 l/mieszkańca/dobę do 71 l/mieszkańca/dobę.

Zgodnie z wynikami badań jakości wody z ujęcia w Pięńżnie, przeprowadzonymi przez Państwową Inspekcję Sanitarną 25.11.2008 r., największym problemem jest blisko dwukrotnie przekroczone stężenie jonu amonowego. Przekroczenie stężenia żelaza było nieznaczne, a stężenie manganu było poniżej progu wykrywalności. Należy dodać, że niekiedy dochodzi do wtórnego zanieczyszczenia wody żelazistymi osadami zgromadzonymi w sieci. Zjawisko to na ogół powodowane jest gwałtowną zmianą kierunku przepływu wody w rurociągach.

Tabela 6. Wyniki badań wody uzdatnionej z ujęcia w Pięńżnie, przeprowadzonych przez Państwową Inspekcję Sanitarną 25.11.2008 r.

Parametr	Jednostka	Wartości	
		dopuszczalne	rzeczywiste
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
Mętność	NTU	1,00	
Barwa	mg l/Pt	15	
Zapach	-	akceptowalny	akceptowalny
Smak	-	akceptowalny	akceptowalny
Przewodność	mS	2500	608
Żelazo	mg/l	0,2	0,246
Mangan	mg/l	0,05	niewykrywalny
Jon amonowy	mg/l	0,5	0,96
Azotyny	mg/l	0,5	0,011
Azotany	mg/l	50	0,18

Źródło: Program gospodarki wodno-ściekowej Gminy Pięńżno na lata 2008-2015 z uwzględnieniem kierunków do roku 2020.

Wodociąg Pięńżno zasilany jest z ujęcia głębinowego, zlokalizowanego w Pięńżnie. Ujęcie posiada dwie studnie podstawowe o łącznej wydajności 5000 m³/d i jedną studnię awaryjną o wydajności 1500 m³/d. Woda pompowana ze studni trafia bezpośrednio do instalacji uzdatniania. Po uzdatnieniu woda podawana jest bezpośrednio do sieci, która obejmuje miasto Pięńżno oraz wsie Sawity, Łajsy, Woźnik, Pięńżno II, Borowiec, Radziejewo, Kolonia 19, Pięńżno I, Kainity, Pakosze, Brzostki, Kierpajny Wielkie, Żugienie i Wyrębiska.

System liczy 62,2, km sieci rozdzielczej i 567 przyłączy o łącznej długości 31,8 km, z czego na miasto przypada 9,9 km sieci i 286 przyłączy o łącznej długości 6,5 km. Sieć na terenach wiejskich jest w zdecydowanej większości wykonana z tworzyw sztucznych, natomiast w mieście ok. 50% sieci i przyłączy jest wykonana z rur żeliwnych, w większości położonych na początku XX wieku.

W 2007 roku pobór wody z ujęcia głębinowego wyniósł średnio 419 m³/d, z czego do gospodarstw domowych i indywidualnych gospodarstw rolnych dostarczono 359 m³/d.

Stacja uzdatniania w Pięńżnie pochodzi z I połowy XX wieku. Po uruchomieniu powojennym (1946 r.) stacja przechodziła kilka modernizacji obejmujących wymianę filtrów, pogłębianie studni podstawowych i wykonanie studni awaryjnej.

Według „Programu gospodarki wodno-ściekowej Gminy Pięńżno na lata 2008-2015 z uwzględnieniem kierunków do roku 2020”:

- stan techniczny studni podstawowych jest dobry,
- stan techniczny studni awaryjnej, instalacji napowietrzania i instalacji do dezynfekcji jest średni,
- stan techniczny budynków, filtrów i wieży ciśnień jest zły,
- stan techniczny nowych sieci z tworzyw sztucznych jest generalnie dobry, natomiast stare wodociągi żeliwne w mieście są bardzo awaryjne (przeciętnie notuje się ok. 50 awarii rocznie).

Oczyszczanie ścieków

Według danych GUS, w 2007 r. z kanalizacji korzystało 93% mieszkańców miasta Pięńżno. Według „Programu gospodarki wodno-ściekowej Gminy Pięńżno na lata 2008-2015 z uwzględnieniem kierunków do roku 2020” stopień skanalizowania miasta wynosi około 95%. Dostęp do kanalizacji gminnej mają miasto Pięńżno oraz miejscowości Kolonia 19, Pięńżno I, Pięńżno II, Sawity i Woźnik. Ilość ścieków

bytowych na jednego korzystającego jest większa niż ilość wody i wynosi przeciętnie 87 l/mieszkańca/dobę w Pieniężnie.

Na terenie miasta znajduje się blisko 10 km sieci sanitarnej i około 2,5 km przyłączy. Praktycznie cała sieć na terenie Pieniężna składa się z kolektorów grawitacyjnych. Jediną przepompownią jest przepompownia główna podająca ścieki do reaktorów oczyszczalni. 80% sieci stanowią stare kolektory wykonane z rur kamionkowych a pozostałe 20% to rurociągi z PVC. Stan starej kanalizacji sanitarnej jest generalnie niezadowolający. Kamionkowe rurociągi są w wielu miejscach spękane i rozszczelnione, co, w zależności od warunków gruntowo-wodnych powoduje albo przedostawanie się ścieków do gruntu albo zasilanie strumienia ścieków wodami gruntowymi.

Z powodu rozszczelnienia sieci oraz przedostawania się wód deszczowych do kolektorów poprzez włazy studzienek i, być może, nielegalne przyłącza burzowe, w czasie ulewnych deszczy ilość ścieków dopływających do oczyszczalni znacznie wzrasta i dochodzi niekiedy do 700 m³/d w porównaniu z 250 m³/d w okresach bezdeszczowych.

W 2007 r. oczyszczalnia przyjmowała średnio ($Q_{d\acute{s}r}$) 307 m³ ścieków na dobę, w tym około 14m³/d ścieków dowożonych oraz około 47m³/d wód infiltracyjnych i deszczowych. Maksymalne przepływy dobowe (Q_{dmax}) wynosiły około 700 m³/d, a maksymalne przepływy godzinowe (Q_{hmax}) około 50 m³/h. Wyniki badań ścieków surowych w ostatnich dwóch latach przedstawia tabela poniżej.

Tabela 7. Skład ścieków surowych dopływających do oczyszczalni w Pieniężnie

Parametr	Ścieki surowe				
	24.04.2007	17.07.2007	15.05.2008	27.10.2008	średnio
	mg/l				
BZT ₅	220	281	285	269	264
ChzT	329	361	368	348	351
Azot ogólny	106	66	123	88	96
Fosfor ogólny	15	10	17	13	14
Zawiesina ogólna	195	103	188	186	168

Źródło: Program gospodarki wodno-ściekowej Gminy Pieniężno na lata 2008-2015 z uwzględnieniem kierunków do roku 2020.

Z powyższych danych wynika następujące średniodobowe obciążenie oczyszczalni ładunkiem zanieczyszczeń:

Tabela 8. Średnioroczne obciążenie oczyszczalni ładunkiem zanieczyszczeń

Parametr	kg/d	RLM
BZT ₅	81	1.349
ChzT	108	-
Azot ogólny	29	2.443
Fosfor ogólny	4	1.535
Zawiesina ogólna	52	938

Źródło: Program gospodarki wodno-ściekowej Gminy Pieniężno na lata 2008-2015 z uwzględnieniem kierunków do roku 2020.

Według „Programu gospodarki wodno-ściekowej Gminy Pieniężno na lata 2008-2015 z uwzględnieniem kierunków do roku 2020” w ściekach dopływających do oczyszczalni w Pieniężnie zwracają uwagę następujące cechy:

- stosunkowo nieduże stężenie BZT₅,
- niski stosunek BZT₅ do azotu ogólnego (2,8 w porównaniu ze stosunkiem 5,0 wynikającym ze standardowych ładunków jednostkowych),

- wysoki stosunek azotu ogólnego do fosforu ogólnego (6,9 w porównaniu ze stosunkiem 4,4 wynikającym ze standardowych ładunków jednostkowych),
- niskie obciążenie oczyszczalni w stosunku do obsługiwanej liczby ludności (3915 osób), wynoszące odpowiednio 34%, 62% i 39% obciążenia BZT5, azotem i fosforem, oszacowanego na podstawie standardowych ładunków jednostkowych,
- dość typowe dla niedużych miejscowości jednostkowe przepływy (95 l/mieszkańca/d).

Według „Programu gospodarki wodno-ściekowej Gminy Pięno na lata 2008-2015 z uwzględnieniem kierunków do roku 2020” nie można wykluczyć, że jedną z przyczyn obserwowanej specyfiki ścieków są nieszczelności starej kanalizacji, z której część zanieczyszczeń przesiąka do gruntu. Inną przyczyną mogą być podłączenia części mieszkańców do kanalizacji deszczowej. Aby w pełni wytłumaczyć odchylenia od standardowych wartości, skala tych zjawisk musiałaby być bardzo duża. Poza tym nie tłumaczą one podwyższonej zawartości azotu w stosunku do pozostałych zanieczyszczeń.

Oczyszczalnia składa się z następujących obiektów:

- kolektor doprowadzający,
- krata mechaniczna i awaryjna krata ręczna,
- osadnik Imhoffa,
- przepompownia główna,
- dwa wielofunkcyjne reaktory biologiczne, oparte na technologii Biogradex,
- prasa workowa Draimad,
- kolektor zrzutowy.

Powykonawcza dokumentacja technologiczna ustala przepustowość oczyszczalni na:

- $Q_{d\acute{s}r} = 1300 \text{ m}^3/\text{d}$,
- $Q_{dmax} = 1450 \text{ m}^3/\text{d}$.

3.2. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji Programu

Przewiduje się, że brak realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji spowodowałby następujące skutki:

- wzrost poziomu bezrobocia,
- dalsza degradacja terenów/budynków zniszczonych,
- niewystarczająca baza mieszkaniowa
- dalsze zubożenie społeczeństwa i wzrost zachowań patologicznych (dewastacja terenów zielonych, zaśmiecanie itp.) wynikająca z braku pracy,
- pogorszenie się stanu technicznego budynków zabytkowych,
- pogłębienie dysharmonii ładu urbanistycznego Starego Miasta,
- pogorszenie się ogólnego wizerunku miasta ze względu na postępującą degradację najważniejszych budynków w mieście,
- niski stopień wykorzystania obiektów zabytkowych dla funkcji użytku publicznego,
- niedostateczna infrastruktura turystyczno-rekreacyjna,
- pogłębianie się problemów z ruchem kołowym na obszarze rewitalizowanym,

- dalsza degradacja oraz brak aranżacji i zagospodarowania terenów zielonych,
- pogłębianie się problemów związanych z brakiem miejsc parkingowych i złym stanem nawierzchni ulic,
- dalsza degradacja oraz brak aranżacji i zagospodarowania terenów zielonych.

Analizując potencjalne zmiany stanu środowiska jakie mogą wynikać z braku realizacji Lokalnego Planu Rewitalizacji można wnioskować, iż będą to zmiany negatywne.

Zaniechanie realizacji zadań Lokalnego Programu rewitalizacji będzie miało niekorzystny wpływ na środowisko naturalne. Wiąże się to głównie z zaniechaniem zadań związanych z zagospodarowaniem terenów zielonych.

Należy zwrócić ponadto uwagę, iż najważniejsze i najgłębsze skutki mogą wystąpić w sferze społecznej. Brak realizacji działań odnoszących się bezpośrednio do społeczności miasta może doprowadzić do ogólnego pogorszenia się stanu środowiska przyrodniczego. W społeczeństwie uboższym, gorzej wykształconym powszechnie akceptowane są postawy antyekologiczne, a brak możliwości polepszenia lub zmiany sytuacji będzie przyczyniał się do pogłębiania zachowań patologicznych oraz do tworzenia grup ludzi zagrożonych wykluczeniem społecznym. Również brak realizacji wyznaczonych w Lokalnym Programie Rewitalizacji działań dotyczących sfery przestrzenno – mieszkaniowej pociągnie za sobą negatywne skutki. Brak remontów obiektów zabytkowych, modernizacji ulic oraz zasobów mieszkaniowych i obiektów użyteczności publicznej wpłynie na pogorszenie wizerunku architektonicznego miasta, co osłabi zainteresowanie inwestorów oraz zmniejszy atrakcyjność miasta pod względem turystycznym i mieszkaniowym. Zaniechanie zadań związanych z aranżacją i zagospodarowaniem terenów zielonych, wpłynie na ich dalszą degradację.

Zaniechanie budowy nowych miejsc parkingowych na terenie obszaru objętego rewitalizacją może spowodować negatywne skutki dla środowiska objawiające się wzrostem zanieczyszczenia wód (przeziąkanie zanieczyszczeń do wód gruntowych) i powietrza (nieodpowiedni układ komunikacyjny, powodowany przez samochody krążące po mieście w celu znalezienia miejsc parkingowych w centrum miasta), a także niszczeniem zieleni (samochody parkujące na terenie do tego celu nie przeznaczonym).

Reasumując, należy stwierdzić, iż korzystnym z punktu widzenia środowiska przyrodniczego i społecznego jest doprowadzenie do realizacji zadań zapisanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji. Realizacja tych zadań doprowadzi do ogólnej poprawy stanu środowiska przyrodniczego i zdrowia mieszkańców miasta.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 ROKU O OCHRONIE PRZYRODY.

Wśród problemów ochrony środowiska w mieście Pieniężno istotnych z punktu widzenia realizowanych w ramach „Programu...” projektów należy wymienić:

- zagrożenie dla środowiska naturalnego wynikające z koncentracji ruchu samochodowego w Centrum Miasta,
- wysokie koszty oraz brak środków na remonty budynków objętych ochroną konserwatorską,
- hałas komunikacyjny związany ze złym stanem technicznym dróg,
- aktualny poziom świadomości ekologicznej mieszkańców jest niewystarczający do zbudowania skutecznego systemu gospodarowania odpadami,
- niedostateczny stan infrastruktury komunikacyjnej (stan dróg, parkingów itp.) przyjaznej środowisku naturalnemu,
- niewystarczający poziom zorganizowanych działań poprawiających stan świadomości ekologicznej dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców miasta.

Na terenie objętym Programem komunikacja drogowa, stanowi podstawowe źródło hałasu. Wzrost poziomu hałasu komunikacyjnego w ostatnich latach spowodowany był wzrostem natężenia ruchu, nieodpowiednim stanem nawierzchni dróg, wzrastającym udziałem samochodów ciężarowych w ruchu oraz niezadowolającym stanem technicznym pojazdów. Rozwój komunikacji i transportu sprawia, że problem uciążliwości hałasu dotyczy obecnie nie tylko dużych miast, ale również miast średniej wielkości, a także mniejszych miejscowości znajdujących się przy ruchliwych trasach komunikacyjnych. Zarówno zły stan techniczny dróg jak i wzrastające z roku na rok natężenia ruchu wpływa niekorzystnie na stan czystości powietrza atmosferycznego (emisja zanieczyszczeń do powietrza tj. CO₂, SO₂, NO_x, CO, pyły, WWA, LZO, inne węglowodory) oraz ma wpływ na pogorszenie bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Ponadto brak płynności ruchu w źle zorganizowanym i utrzymanym systemie drogowym na przedmiotowym terenie sprzyja zwiększeniu jednostkowego zużycia paliw, a tym samym do wzrostu emisji do atmosfery.

Pozostałe główne problemy ochrony środowiska na obszarze objętym „Programem...” m.in.:

- zanieczyszczona rzeka Wąlsza, zagrożenie powodzią i podtopieniami,
- oddziaływanie tzw. niskich źródeł emisji zanieczyszczeń (lokalne kotłownie opalane węglem bez urządzeń filtrujących zanieczyszczenie powietrza),
- problemy w zakresie gospodarki odpadami (brak systemu segregacji, unieszkodliwiania i zagospodarowania odpadów),
- znaczny poziom zużycia urządzeń technologicznych istniejącej oczyszczalni ścieków,
- niedostateczna ilość urządzeń wykorzystujących energie odnawialną.

nie dotyczą projektów objętych Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Pieniężno na lata 2007-2015 z perspektywą do roku 2020.

Przez obszar miasta Pieniężno przebiega korytarz ekologiczny o randze międzynarodowej, jednak przy dużej dbałości o środowisko działania planowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji nie zakłócą funkcji przyrodniczej jaką pełni korytarz ekologiczny.

5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU:

Ochrona środowiska jest jedną z priorytetowych gałęzi wspólnotowych polityk Unii Europejskiej. Jej zakres obejmuje wszystkie dziedziny życia społeczno-gospodarczego.

Podstawowym dokumentem w zakresie ochrony środowiska ustanowionym przez Unię Europejską jest **Szósty Program Działań na rzecz Środowiska (6th European Action Plan – EAP)**. UE przyjęła w 2002 r. Szósty Program Działania na rzecz Środowiska (EAP), nową strategię środowiskową, która podkreśla istotność działań na rzecz środowiska w nadchodzących latach. Dokument „Środowisko 2010: Nasza przyszłość, nasz wybór” określa cztery główne sfery działań:

1. **Zmiany klimatyczne** – celem działań jest dążenie do zmniejszenia efektu cieplarnianego do poziomu, który nie będzie powodował nienaturalnych odchyłeń w klimacie Ziemi. Dąży się do wdrożenia wymagań Protokołu z Kioto, a zatem do doprowadzenia. W latach 2008-2012 do corocznej redukcji emisji sześciu gazów cieplarnianych o 8 % w stosunku do roku bazowego (poziom emisji z 1990 roku). W dłuższej perspektywie, do 2020 roku, konieczna jest dalsza redukcja emisji o 20-40 %. Jako szczególnie istotne wymienia się m.in.: wspieranie praktyk i technik ekologicznie efektywnych w przemyśle, wspomaganie małych i średnich przedsiębiorstw w rozbudowie oraz wspieranie efektywności energetycznej (ogrzewanie, bieżąca woda w budynkach).
2. **Ochrona przyrody i bioróżnorodności** – działania mają na celu ochronę i odtwarzanie struktury i funkcjonowania naturalnych ekosystemów i powstrzymanie utraty bioróżnorodności zarówno na terenie UE, jak i na całej Ziemi.
3. **Środowisko naturalne i zdrowie** – głównym celem jest osiągnięcie takiej jakości środowiska, aby poziomy zanieczyszczenia (w tym promieniowanie i hałas) nie wywierały zagrożenia dla zdrowia ludzi.
4. **Zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych i gospodarka odpadami** – działania mają na celu zapewnienie, że konsumpcja odnawialnych i nieodnawialnych zasobów naturalnych nie przekroczy określonych limitów (pojemności środowiska).

Szósty Program Działań na Rzecz Środowiska wskazuje również na konieczność podejścia strategicznego do problemów ochrony środowiska, poprzez: udoskonalenie implementacji aktów prawnych, integrację spraw z zakresu ochrony środowiska do pozostałych polityk wspólnotowych, współpracę z biznesem, włączanie obywateli w działania na rzecz środowiska oraz uwzględnianie potrzeb środowiska w planowaniu przestrzennym.

Określone zostały również narzędzia, których stosowanie powinno przyczynić się do osiągnięcia postawionych celów:

- instrumenty prawne;
- instrumenty rynkowe - narzędzia ekonomiczne: opłaty, subwencje, kreowanie rynków oraz instrumenty fiskalne: podatki ekologiczne i ulgi podatkowe;

- poziome instrumenty wspomagające – np. badania naukowe, edukacja ekologiczna itp.;
- finansowe instrumenty wspomagające – Fundusze Strukturalne i Fundusz Spójności, instrument finansowy Wspólnoty na rzecz środowiska LIFE, programy wspierania rozwoju odnawialnych źródeł energii i jej efektywnego wykorzystania itp.

W celu skutecznego rozwiązania problemów środowiskowych, UE przyjmie także siedem strategii tematycznych:

1. Zanieczyszczenie powietrza,
2. Zagospodarowanie odpadów i recykling,
3. Ochrona środowiska morskiego,
4. Ochrona gleby,
5. Zrównoważone wykorzystanie pestycydów,
6. Zrównoważone wykorzystanie zasobów,
7. Środowisko miejskie.

Wszystkie strategie będą oparte na badaniach naukowych, a cele strategii powinny zostać osiągnięte do roku 2020.

Cele Programu wyznaczono w oparciu o założenie rozdzielania nacisków między ochroną środowiska, a wzrostem gospodarczym. Chodzi m.in.: o zasadę „zanieczyszczający płaci”, zasadę ostrożności, działania zapobiegawcze oraz zasadę usuwania zanieczyszczenia u źródła.

W tabeli nr 9 została przeprowadzona analiza zgodności celów Programu z celami dokumentów o znaczeniu międzynarodowym i krajowym z dziedziny ochrony przyrody.

Tabela 9. Ocena zgodności celów Programu z celami dokumentów (konwencje, dokumenty strategiczne) z dziedziny ochrony przyrody.

Nazwa dokumentu	Cele	Zgodność z celami Programu	Potencjalna sprzeczność z celami Programu	Opis relacji
KONWENCJA O RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ	Cel: ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystywania zasobów genetycznych, w tym przez odpowiedni dostęp do zasobów genetycznych i odpowiedni transfer właściwych technologii, z uwzględnieniem wszystkich praw do tych zasobów i technologii, a także odpowiednie finansowanie.	+	-	Zgodne z celami Programu.
KONWENCJA O OBSZARACH WODNO- BŁOTNYCH MAJĄCYCH ZNACZENIE MIĘDZYNARODOWE, ZWŁASZCZA JAKO ŚRODOWISKO ŻYCIOWE PTACTWA WODNEGO	Celem jest ochrona i utrzymanie obszarów określanych jako „wodno-błotne” wraz z populacjami ptactwa wodnego zamieszkującego te obszary lub okresowo na nich przebywającego.	-	-	W ramach projektów nie przewiduje się ingerencji w obszary określone jako „wodno-błotne”, w związku z powyższym nie przewiduje się wpływu projektów na cel wyznaczony w dokumencie.
KONWENCJA O OCHRONIE WĘDROWNYCH GATUNKÓW DZIKICH ZWIERZĄT	Celem jest ochrona zagrożonych wyginięciem wędrownych gatunków dzikich ssaków, ptaków, gadów i ryb	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.

Nazwa dokumentu	Cele	Zgodność z celami Programu	Potencjalna sprzeczność z celami Programu	Opis relacji
POLITYKA EKOLOGICZNA PAŃSTWA W LATACH 2009-2012 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2016	Zgodność projektów dokumentów strategicznych wszystkich sektorów gospodarki z obowiązującym w tym zakresie prawem, poddawane procedurze oceny oddziaływania na środowisko i wyniki tej oceny będą uwzględniane w ostatecznej wersji dokumentu.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Uruchomienie mechanizmów prawnych, ekonomicznych i edukacyjnych, które doprowadziłyby do rozwoju proekologicznej produkcji towarów oraz do świadomych postaw konsumenckich zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Przystępowanie firm do systemu EMAS, rozpowszechnianie wiedzy wśród społeczeństwa o tym systemie i tworzenie korzyści ekonomicznych dla firm i instytucji objętych systemem.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa zgodnie z zasadą „myśl globalnie, działaj lokalnie”, prowadzące do: - proekologicznych działań konsumenckich, - prośrodowiskowych nawyków i pobudzenia odpowiedzialności za stan środowiska, - organizowania akcji lokalnych służących ochronie środowiska, uczestniczenia w procedurach prawnych i kontrolnych dotyczących ochrony środowiska.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Zwiększenie roli polskich placówek badawczych we wdrożeniu ekoinnowacji w przemyśle oraz w produkcji wyrobów przyjaznych dla środowiska oraz doprowadzenie do zadowalającego stanu systemu monitoringu środowiska.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Stworzenie systemu prewencyjnego, mającego na celu zapobieganie szkodom w środowisku i sygnalizującego możliwość występowania szkody. W przypadku wystąpienia szkody w środowisku koszty naprawy muszą w pełni ponieść jej sprawcy.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Przywrócenie właściwej roli planowania przestrzennego na obszarze całego kraju, w szczególności dotyczy to miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które powinny być podstawą lokalizacji nowych inwestycji.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Zachowanie bogatej różnorodności biologicznej polskiej przyrody na różnych poziomach organizacji: na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), gatunkowym oraz ponadgatunkowym (ekosystemowym) wraz z umożliwieniem zrównoważonego rozwoju gospodarczego kraju, który w sposób niekonfliktowy współistnieje z różnorodnością biologiczną.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.

Nazwa dokumentu	Cele	Zgodność z celami Programu	Potencjalna sprzeczność z celami Programu	Opis relacji
POLITYKA EKOLOGICZNA PAŃSTWA W LATACH 2009-2012 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2016	Dalsze prace w kierunku racjonalnego użytkowania zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactw biologicznych. Oznacza to rozwijanie idei trwale zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych w taki sposób, aby uchronić gospodarkę narodową od deficytów wody i zabezpieczyć przed skutkami powodzi oraz zwiększenie samofinansowania gospodarki wodnej. Naczelnym zadaniem będzie dążenie do maksymalizacji oszczędności zasobów wodnych na cele przemysłowe i konsumpcyjne, zwiększenie retencji wodnej oraz skuteczna ochrona głównych zbiorników wód podziemnych przed zanieczyszczeniem.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Rozpowszechnienie dobrych praktyk rolniczych i leśnych, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno-błotnych przez czynniki antropogenne. Zwiększenie skali rekultywacji gleb zdegradowanych i zdewastowanych, przywracając im funkcję przyrodniczą, rekreacyjną lub rolniczą.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Racjonalizacja zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny i wodę z zasobów podziemnych oraz otoczenia ich ochroną przed ilościową i jakościową degradacją.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Dalsza poprawa stanu zdrowotnego mieszkańców w wyniku wspólnych działań sektora ochrony środowiska z sektorem zdrowia oraz skuteczny nadzór nad wszystkimi instalacjami w kraju będącymi potencjalnymi źródłami awarii przemysłowych powodujących zanieczyszczenie środowiska.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Dążenie do spełnienia przez RP zobowiązań wynikających z Traktatu Akcesyjnego oraz z dwóch dyrektyw unijnych. Z dyrektywy LCP wynika, że emisja z dużych źródeł energii, o mocy powyżej 50 MW _c , już w 2008 r nie powinna być wyższa niż 454 tys. ton dla SO ₂ i 254 tys. ton dla NO _x . Limity te dla 2010r. wynoszą 426 tys. ton dla SO ₂ i 251 tys. ton dla NO _x , a dla roku 2012 wynoszą 358 tys. ton dla SO ₂ i 239 tys. ton dla NO _x . Zakłada się całkowitą likwidację emisji substancji niszczących warstwę ozonową przez wycofanie ich z obrotu i stosowania na terytorium Polski.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód, w tym również zachowanie i przywracanie ciągłości ekologicznej cieków.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.

Nazwa dokumentu	Cele	Zgodność z celami Programu	Potencjalna sprzeczność z celami Programu	Opis relacji
POLITYKA EKOLOGICZNA PAŃSTWA W LATACH 2009-2012 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2016	Utrzymanie tendencji oddzielenia wytworzonych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju (mniej odpadów na jednostkę produktów, mniej opakowań, dłuższe okresy życia produktów itp.). Znaczące zwiększenie odzysku energii z odpadów komunalnych w sposób bezpieczny dla środowiska. Zamknięcie wszystkich składowisk, które nie spełniają standardów UE i ich rekultywacja. Sporządzenie spisu zamkniętych oraz opuszczonych składowisk odpadów wydobywczych, wraz z identyfikacją obiektów wpływających znacząco na składowisko (obowiązek wynikający z dyrektywy 2006/21/WE oraz ustawy z dnia 10 listopada 2008 roku o odpadach wydobywczych) Dz. U. Nr 138, poz. 865). Eliminacja kierowania na składowiska zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów. Pełne zorganizowanie krajowego systemu zbierania wraków samochodów i demontaż pojazdów wycofanych z eksploatacji. Takie zorganizowanie systemu preselekcji sortowania i odzysku odpadów komunalnych, aby na składowiska nie trafiło ich więcej niż 50% w stosunku do odpadów wytworzonych w gospodarstwach domowych.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Dokonanie wiarygodnej oceny narażenia społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe. Zabezpieczenie społeczeństwa przed nadmiernym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Stworzenie efektywnego systemu nadzoru nad substancjami chemicznymi dopuszczonymi na rynek, zgodnego z zasadami rozporządzenia REACH.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.

Nazwa dokumentu	Cele	Zgodność z celami Programu	Potencjalna sprzeczność z celami Programu	Opis relacji
POLITYKA KLIMATYCZNA POLSKI STRATEGIE REDUKCJI EMISJI GAZÓW CIĘPLARNIANYCH W POLSCE DO ROKU 2020	Cel strategiczny: włączenie się Polski do wysiłków społeczności międzynarodowej na rzecz ochrony klimatu globalnego poprzez wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju, zwłaszcza w zakresie poprawy wykorzystania energii, zwiększania zasobów leśnych i glebowych kraju, racjonalizacji wykorzystania surowców i produktów przemysłu oraz racjonalizacji zagospodarowania odpadów, w sposób zapewniający osiągnięcie maksymalnych, długoterminowych korzyści gospodarczych, społecznych i politycznych.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Energetyka - Cele szczegółowe - Wdrażanie przepisów prawa wspólnotowego; - bezpieczeństwo energetyczne i dywersyfikacja źródeł energii (bez uwzględnienia energetyki jądrowej); - poprawa konkurencyjności krajowych podmiotów gospodarczych oraz ich produktów i usług; - ochrona środowiska przyrodniczego przed negatywnymi skutkami oddziaływania procesów energetycznych, m.in. poprzez takie programowanie działań w energetyce, które zapewnią - zachowanie zasobów dla obecnych i przyszłych pokoleń; - energooszczędność produkcji; - liberalizacja rynku energii; - zwiększone wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych; - promocja efektywności energetycznej i oszczędnego użytkowania energii; - wykorzystanie handlu emisjami i innych mechanizmów wspomagających Protokołu z Kioto;	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Sektor przemysłowy - Cele szczegółowe - racjonalizacja zużycia energii; - promocja technologii niskoemisyjnych; - poprawa standardów wydajności energii dla urządzeń elektrycznych; - poprawa standardów sprawności procesów przemysłowych; - zredukowanie stosowania gazów fluoropochodnych (HFCs, PFCs i SF6); - • wykorzystanie handlu emisjami i innych mechanizmów wspomagających Protokołu z Kioto; - dobrowolne porozumienia.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.

Nazwa dokumentu	Cele	Zgodność z celami Programu	Potencjalna sprzeczność z celami Programu	Opis relacji
POLITYKA KLIMATYCZNA POLSKI STRATEGIE REDUKCJI EMISJI GAZÓW CIĘPLARNIANYCH W POLSCE DO ROKU 2020	Transport - Cele szczegółowe – promocja transportu publicznego w miastach; – promocja stosowania paliw alternatywnych; – zachęty do stosowania innych form transportu m.in. transportu kombinowanego; – zapewnienie płynności ruchu pojazdów; – racjonalizacja zasad parkowania; – redukcja zanieczyszczeń z pojazdów; – promocja .czystych. pojazdów; – poprawa infrastruktury dla rowerzystów i pieszych.	+	-	Zgodne z celami Programu.
	Rolnictwo - Cele szczegółowe – racjonalne użytkowanie ziemi; – promocja rolnictwa ekologicznego; – upowszechnianie doradztwa rolniczego w zakresie stosowania zasad dobrej praktyki rolniczej, stosowania energooszczędnych technologii w produkcji rolniczej, stosowania niekonwencjonalnych źródeł energii w rolnictwie i na obszarach wiejskich; – zalesianie gruntów rolnych.	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.

Nazwa dokumentu	Cele	Zgodność z celami Programu [nr celu]	Potencjalna sprzeczność z celami Programu [nr celu]	Opis relacji
POLITYKA KLIMATYCZNA POLSKI STRATEGIE REDUKCJI EMISJI GAZÓW CIEPLARNIANYCH W POLSCE DO ROKU 2020	Odpady - Cele szczegółowe			
	- zapobieganie i minimalizacja powstawania odpadów, - redukcja odpadów u źródła, - zapewnienie odzysku, w tym głównie recykling odpadów, których powstania w danych warunkach techniczno-ekonomicznych nie da się uniknąć, - sortowanie odpadów przed ich składowaniem, - zachęty do racjonalnego zarządzania odpadami, - unieszkodliwianie odpadów (poza składowaniem) spalanie odpadów - bezpieczne dla zdrowia ludzkiego i środowiska składowanie odpadów, których nie da się, z uwagi na warunki techniczno-ekonomiczne, poddać procesowi odzysku lub unieszkodliwiania: • ujmowanie i neutralizacja biogazu od początku składowania; • zakaz składowania odpadów organicznych; • okrywanie nie eksploatowanych części składowisk warstwą kompostu; • rozbudowa składowisk poprzez: - utrzymania dotychczasowego tempa budowy instalacji odgazowujących, - stopniowego wprowadzania aktywnego odgazowywania z odzyskiem ciepła na średnich składowiskach, - rozszerzenie monitoringu emisji ze składowisk, - prowadzenie badań zasobności gazowej składowisk, - prowadzenie szkoleń dla inwestorów i obsługi składowisk.	-	--	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.
	Sektor użyteczności publicznej, usług i gospodarstw domowych - Cele szczegółowe			
- poprawę sprawności wytwarzania i przesyłania ciepła sieciowego i energii elektrycznej oraz zwiększenie wykorzystania gazu ziemnego do produkcji energii, - implementację działań takich jak: termorozbudowa budynków mieszkalnych, wymiana i doszczelnianie okien, zmiana obowiązujących norm ochrony cieplnej nowych budynków, - wprowadzenie certyfikatów energetycznych dla budynków, czy budowa odnawialnych źródeł energii (ograniczenie emisji gazów cieplarnianych CO₂ i N₂O).	-	-	Cel dokumentu strategicznego wykracza poza zakres tematyczny oraz poziom szczegółowości omawianego Programu.	

Realizacja powyższych założeń pośrednio znajduje wyraz w projektach przewidzianych do realizacji w Lokalnym Programie Rewitalizacji. Nie zakłada się jednak w pierwszym rzędzie rezultatów z zakresu ochrony środowiska.

Projekty realizowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji mogą pozytywnie wpłynąć np. na jakość powietrza czy efektywność energetyczną, a także na poprawę walorów krajobrazowych.

Z drugiej strony należy uwzględnić fakt, że Lokalny Program Rewitalizacji jest dokumentem o charakterze operacyjnym ograniczonym do niewielkiej, silnie przekształconej przestrzeni centrum miasta. Z tego punktu widzenia trudno tutaj określić wyraziste cele ochrony środowiska. Tematyka ochrony środowiska często może występować w rezultatach w sposób pośredni: poprzez odnowę zieleni miejskiej i kreowanie postaw proekologicznych miejscowej ludności.

Podsumowując należy stwierdzić, iż zarówno ogólne założenia Lokalnego Programu Rewitalizacji jak i poszczególne projekty są zgodne z celami Polityki Ekologicznej Państwa i Unii Europejskiej.

6. OPIS PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO.

Analizując zadania przewidziane do realizacji w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji uwzględniono znaczące oddziaływania na środowisko w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne.

Proponowane działania w trakcie realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji mogą ulec zmianom lub mogą zostać dodane nowe zadania.

Poniżej przeprowadzono analizę proponowanych działań na poszczególne komponenty środowiska (stan obecny został porównany do stanu po zrealizowaniu zadania), do analizy wpływu planowanych działań wykorzystano metodę macierzy interakcji.

Objaśnienia do tabeli:

- „+” – realizacja celu spowoduje pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- „-” – realizacja celu spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- „0” – realizacja celu nie wpłynie w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,
- „+/-” – realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- „N” – brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania i skutków – są one zależne od wyboru szczegółowych rozwiązań lub innych niemożliwych obecnie do przewidzenia i uwzględnienia w symulacji, uwarunkowań.

Tabela 10. Analiza zadań pod kątem wpływu na komponenty środowiska – faza realizacji

Planowane projekty w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA (W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE) NA NASTĘPUJĄCE ZAGADNIENIA I ASPEKTY ŚRODOWISKA:												
	Ludzie	Różnorodność biologiczną	Zwierzęta	Rośliny	Wodę	Powietrze	Powierzchnię ziemi	Krajobraz	Klimat	Obszary chronione	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Nowoczesna biblioteka w Staromiejskim Ratuszu w Pieniężnie	-	0	0	0	0	-	0	-	0	0	0	0	0
Rekonstrukcja historycznych uliczek i dróg dojazdowych na terenie Starego Miasta	-	0	0	0	0	-	0	-	0	0	0	0	0
Renowacja i rekonstrukcja historycznych kamieniczek oraz przebudowa i rozbudowa przestrzeni Starego Miasta w zgodzie z historycznymi uwarunkowaniami architektoniczno - urbanistycznymi	-	0	0	0	0	-	-	-	0	0	0	0	0

Tabela 11. Analiza zadań pod kątem wpływu na komponenty środowiska – faza eksploatacji

Planowane projekty w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA (W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE) NA NASTĘPUJĄCE ZAGADNIENIA I ASPEKTY ŚRODOWISKA:												
	Ludzie	Różnorodność biologiczną	Zwierzęta	Rośliny	Wodę	Powietrze	Powierzchnię ziemi	Krajobraz	Klimat	Obszary chronione	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Nowoczesna biblioteka w Staromiejskim Ratuszu w Pięńno	+	0	0	0	0	+	0	+	0	0	0	+	+
Rekonstrukcja historycznych uliczek i dróg dojazdowych na terenie Starego Miasta	+	0	0	0	0	+	0	+	0	0	0	+	+
Renowacja i rekonstrukcja historycznych kamieniczek oraz przebudowa i rozbudowa przestrzeni Starego Miasta w zgodzie z historycznymi uwarunkowaniami architektoniczno - urbanistycznymi	+	+	+	+	0	+	0	+	0	0	0	+	+

6.1. Nowoczesna biblioteka w Staromiejskim Ratuszu w Pięno

Budynek składa się z trzech brył: części środkowej historycznej oraz dwóch dobudowanych skrzydeł tzw. kamieniczek „budniczych”. W części historycznej zachowała się tylko część ścian obwodowych. Dobudowa zachowująca historyczne linie zabudowy jest w całości współczesna. Obecny kształt obiektu zawdzięcza pracom nad odbudową podjętym w latach 90 –tych XX wieku. Prace te jednak nie zostały ukończone. Obiekt znajduje się w stanie surowym, otwartym. Zrealizowano wszystkie elementy konstrukcyjne z wyjątkiem szybu dźwigu.

Projekt zakłada przystosowanie ratusza do pełnienia funkcji nowoczesnej biblioteki z misją kulturalną, społeczną i edukacyjną, dostępną dla każdego czytelnika przy jednoczesnym zachowaniu wartości zabytkowych obiektu.

W ramach realizacji projektu przewiduje się zaadaptowanie pomieszczeń do pełnienia następujących funkcji:

- informacja,
- wypożyczalnia książek,
- sala komputerowa,
- czytelnia,
- sala i hall ekspozycyjny,
- sala edukacyjno – szkoleniowa,
- sala multimedialna z zapleczem
- salon i pracownia literacka,
- pracownia malarsko - rzeźbiarska
- pokoje biurowe,
- archiwum,
- pomieszczenia techniczno – gospodarcze.

Prace związane z realizacją planowanego przedsięwzięcia obejmują:

- prowadzenie robót ziemnych przy realizacji przyłącza kanalizacji deszczowej, izolacji ścian i piwnic,
- docieplenie ścian zewnętrznych wełną mineralną
- ułożenie pokrycia dachu – dachówka ceramiczna,
- wykonanie ścianek działowych – murowanie,
- wyposażenie budynku w stolarkę drzwiową i okienną,
- przełożenie podłóg, posadzek,
- prace wykończeniowe,
- urządzenie terenu małej architektury,
- wyposażenie obiektu w następujące instalacje:
  - wody zimnej z sieci miejskiej,
  - wody ciepłej użytkowej z węzła cieplnego,
  - kanalizacji sanitarnej do sieci miejskiej,
  - kanalizacji deszczowej do sieci miejskiej,
  - ogrzewania z własnego węzła cieplnego,
  - oświetlenia ogólnego i gniazd wtykowych z sieci miejskiej,
  - wentylacji grawitacyjnej (w pom. W.C. – wentylatory kanałowe),
  - wentylacji mechanicznej,
  - odgromowej,
  - telefoniczną z sieci miejskiej,
  - sygnalizacji pożaru,
  - strukturalną komputerową,
  - sygnalizacji włamania i napadu,
  - oddymiania,
  - projekcji multimedialnej.

6.1.1. Oddziaływanie w fazie realizacji inwestycji

Ludzie

Realizacja przedsięwzięcia, będzie w znaczący sposób oddziaływać na ludzi, w tym mieszkańców obszaru objętego projektem poprzez:

- emisję gazów i pyłów do powietrza,
- emisję hałasu,
- wibrację i drgania.

Praca maszyn i pojazdów budowlanych będzie wpływać na zwiększenie emisji gazów i pyłów do powietrza. Oddziaływanie to będzie występować lokalnie i krótkookresowo jedynie w miejscach prowadzenia prac budowlanych i zaniknie w momencie ich zakończenia.

Emisja hałasu będzie również pochodziła z pracującego sprzętu budowlanego. Oddziaływanie to ograniczone będzie do konkretnych prac oraz określonych etapów budowy. Ponadto prace prowadzone będą w określonym przedziale czasowym w ciągu dnia.

W trakcie robót budowlanych zachodzić będzie ponadto emisja drgań. Ich źródłem, podobnie jak hałasu będą maszyny budowlane.

Powietrze

Główną uciążliwością na etapie realizacji inwestycji będzie emisja pyłów. Zanieczyszczenia te nasilać się będą zwłaszcza podczas prac ziemnych przy wykonywaniu przyłącza kanalizacji deszczowej. Odczuwalne będą również zanieczyszczenia emitowane przez silniki pracującego sprzętu budowlanego. Będą to oddziaływania ograniczone w czasie i nie spowoduje istotnych bądź długotrwałych zmian w środowisku.

Powierzchnia ziemi

Prace związane z realizacją planowanego przedsięwzięcia będą wiązały się z prowadzeniem robót ziemnych przy wykonaniu przyłącza kanalizacji deszczowej i sanitarnej.

Powierzchnia ziemi nie zostanie stale przekształcona w związku z powyższym można przyjąć, iż podejmowane działania nie wpłyną w sposób zauważalny na omawiane zagadnienie.

Krajobraz

Etap budowy będzie wiązał się z tymczasową lokalizacją baz dla sprzętu i zaplecza budowlanego, co zakłóci krajobraz w otoczeniu inwestycji. Zmiany te będą jednak odwracalne i przemijające.

Klimat

Z uwagi na niewielką skalę przedsięwzięcia, uważa się, że realizacja inwestycji nie będzie miała wpływu na panujący klimat. Emisje zanieczyszczeń będą zbyt małe w stosunku do zanieczyszczeń globalnych mających wpływ na klimat danego obszaru.

Obszary chronione

Rodzaj i charakter omówionego przedsięwzięcia, jego usytuowanie oraz skala jego możliwego oddziaływania wskazują, iż nie będzie ono wpływało na obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Zabytki

Z uwagi na fakt, że ratusz w Pięno został wpisany do rejestru zabytków województwa warmińsko – mazurskiego, wykonanie wszelkich robót budowlanych przy zabytku wymaga pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Jeżeli w trakcie prac ziemnych zostaną odkryte zabytki archeologiczne, należy zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r., Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.), niezwłocznie powiadomić Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o znalezisku.

Dobra materialne

W trakcie realizacji projektu dobra materialne (budynki i budowle) mogą być narażone na utratę wartości estetycznej w wyniku uszkodzenia podczas prac budowlanych. Ryzyko to powinno zostać wyeliminowane przez prowadzącego prace budowlane poprzez odpowiednie postępowanie podczas prowadzenia robót.

Nie przewiduje się oddziaływania analizowanej inwestycji w fazie realizacji na: różnorodność biologiczną, rośliny, zwierzęta, wodę i zasoby naturalne.

6.1.2. Oddziaływanie w fazie eksploatacji inwestycji

Ludzie

Realizacja projektu zwiększy dostępność do usług bibliotecznych i ogólnie usług kulturalno-edukacyjnych mieszkańców Pięno, a co za tym idzie poszerzenie oferty alternatywnych form spędzania wolnego czasu. Ponadto, w ramach projektu planuje się usunięcie barier architektonicznych, działania te umożliwią korzystanie z placówki osobom niepełnosprawnym, co pomoże w zacieśnianiu więzi społecznych.

Woda

Wody opadowe z dachu budynku oraz powierzchni utwardzonych odprowadzane będą do istniejącej kanalizacji deszczowej. Ścieki sanitarne powstające w czasie eksploatacji obiektu odprowadzane będą do istniejącej kanalizacji sanitarnej. W związku z powyższym funkcjonowanie budynku nie będzie wpływać negatywnie na wody powierzchniowe i podziemne.

Powietrze

Obecnie Staromiejski Ratusz jest nieużytkowany. Dostosowany do pełnienia nowej funkcji przedmiotowy budynek nie będzie wpływał negatywnie na powietrze. Działania związane z termomodernizacją budynku (docieplenie, remont dachu oraz wymiana stolarki okiennej i drzwiowej) przyczynią się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza. Związane jest to z faktem, iż budynek o dobrej izolacyjności termicznej ma mniejsze zapotrzebowanie na energię cieplną, co z kolei wpływa na zmniejszenie emisji gazów i pyłów do powietrza ze spalania energetycznego.

Krajobraz

Realizacja projektu wpłynie na wyeksponowanie walorów zabytkowych obiektu oraz poprawi estetykę obszaru rewitalizowanego.

Obszary chronione

Rodzaj i charakter omówionego przedsięwzięcia, jego usytuowanie oraz skala jego możliwego oddziaływania wskazują, iż nie będzie ono wpływać na obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Zabytki

Ratusz jest jednym z najcenniejszych zabytków gminy Pięno. Jest obiektem zabytkowym wpisanym w dniu 26 października 1957 pod numerem A-415 do rejestru zabytków województwa warmińsko – mazurskiego. W ramach projektu przewidziane są prace konserwacyjne ścian budynku Staromiejskiego Ratusza. W historycznych fragmentach ścian uzupełnione zostaną ubytki starej cegły i zaprawy. Realizacja zamierzonych działań podniesie estetykę obiektu i poprawi jego walory użytkowe. Ponadto zahamowane zostaną procesy dalszej degradacji budynku.

Dobra materialne

Realizacja projektu przyczyni się do wzrostu wartości materialnej analizowanego obiektu poprzez poprawę jego funkcjonalności, estetyki i dostosowanie do pełnienia nowej funkcji.

Nie przewiduje się oddziaływania analizowanej inwestycji w fazie eksploatacji na: różnorodność biologiczną, rośliny, zwierzęta, powierzchnię ziemi, klimat, zasoby naturalne.

6.2. Rekonstrukcja historycznych uliczek i dróg dojazdowych na terenie Starego Miasta

Zakres rzeczowy projektu obejmuje: rekonstrukcję uliczek i dróg dojazdowych na terenie Starego Miasta, a głównie przy odbudowywanym Ratuszu Staromiejskim oraz obiektach zabytkowych w sąsiedztwie Ratusza.

- rekonstrukcja ul. Stary Rynek,
- rekonstrukcja ul. Wolności,
- rekonstrukcja ul. Orneckiej wraz parkingami,
- rekonstrukcja ul. Szkolnej,
- rekonstrukcja ul. 1-ego Maja,
- rekonstrukcja ul. Lidzbarskiej.

6.2.1. Oddziaływanie w fazie realizacji inwestycji

Ludzie

Realizacja przedsięwzięcia, będzie w znaczący sposób oddziaływać na ludzi, w tym mieszkańców obszaru objętego projektem poprzez:

- emisję gazów i pyłów do powietrza,
- emisję hałasu,
- wibrację i drgania.

Praca maszyn i pojazdów budowlanych będzie wpływać na zwiększenie emisji gazów i pyłów do powietrza. Oddziaływanie to będzie występować lokalnie i krótkookresowo jedynie w miejscach prowadzenia prac budowlanych i zaniknie w momencie ich zakończenia.

Emisja hałasu będzie również pochodziła z pracującego sprzętu budowlanego. Oddziaływanie to ograniczone będzie do konkretnych prac oraz określonych etapów budowy. Ponadto prace prowadzone będą w określonym przedziale czasowym w ciągu dnia.

W trakcie robót budowlanych zachodzić będzie ponadto emisja drgań. Ich źródłem, podobnie jak hałasu będą maszyny budowlane.

Powietrze

Etap realizacji inwestycji będzie się wiązał z emisją pyłów do atmosfery. Zanieczyszczenia te nasilać się będą zwłaszcza podczas prac ziemnych prowadzonych w związku z pracami rekonstrukcyjnymi. Odczuwalne będą również zanieczyszczenia emitowane przez silniki pracującego sprzętu budowlanego. Będą to oddziaływania ograniczone w czasie i nie spowoduje istotnych bądź długotrwałych zmian w środowisku.

Powierzchnia ziemi

Prace związane z rekonstrukcją uliczek i dróg dojazdowych na terenie Starego Miasta będą powodować niewielkie niwelacje terenu, jednak powierzchnia ziemi nie zostanie stale przekształcona w związku z powyższym można przyjąć, iż podejmowane działania nie wpłyną w sposób zauważalny na omawiane zagadnienie.

Krajobraz

Etap budowy będzie wiązał się z tymczasową lokalizacją baz dla sprzętu i zaplecza budowlanego, co zakłóci krajobraz w otoczeniu inwestycji. Zmiany te będą jednak odwracalne i przemijające.

Klimat

Z uwagi na niewielką skalę przedsięwzięcia, uważa się, że inwestycja nie będzie miała wpływu na panujący klimat. Emisje zanieczyszczeń będą zbyt małe w stosunku do zanieczyszczeń globalnych mających wpływ na klimat danego obszaru.

Obszary chronione

Rodzaj i charakter omówionego przedsięwzięcia, jego usytuowanie oraz skala jego możliwego oddziaływania wskazują, iż nie będzie ono wpływać na obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Dobra materialne

W trakcie realizacji projektu dobra materialne (budynki i budowle) mogą być narażone na utratę wartości estetycznej w wyniku uszkodzenia podczas prac budowlanych. Ryzyko to powinno zostać wyeliminowane przez odpowiedni nadzór nad prowadzonymi pracami budowlanymi i przestrzeganiu wymogów technicznych na analizowanym terenie.

Zabytki

Jeżeli w trakcie prac ziemnych zostaną odkryte zabytki archeologiczne, należy zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r., Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.), niezwłocznie powiadomić Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o znalezisku.

Nie przewiduje się oddziaływania analizowanej inwestycji w fazie realizacji na: różnorodność biologiczną, rośliny, zwierzęta, wodę, zasoby naturalne.

6.2.2. Oddziaływanie w fazie eksploatacji inwestycji

Ludzie

Dzięki realizacji inwestycji przewidywane są następujące pozytywne efekty:

- poprawa atrakcyjności turystycznej miasta Pięno,
- poprawa warunków zamieszkania, gospodarowania i inwestowania kapitału na terenie miasta Pięno,
- rozwój małych i średnich przedsiębiorstw, skutkujący powstaniem nowych miejsc pracy.

Powietrze

Dzięki realizacji inwestycji poprawi się ogólna płynność ruchu samochodowego, co skutkować będzie mniejszą emisją zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza.

Krajobraz

Rekonstrukcja historycznych uliczek i dróg dojazdowych na terenie Starego Miasta wpłynie na wyeksponowanie walorów historycznych analizowanego terenu i tym samym poprawi estetykę obszaru rewitalizowanego.

Obszary chronione

Rodzaj i charakter omówionego przedsięwzięcia, jego usytuowanie oraz skala jego możliwego oddziaływania wskazują, iż nie będzie ono wpływało na obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Zabytki

Rekonstrukcja historycznych uliczek i dróg dojazdowych wpłynie na wyeksponowanie historycznego charakteru zabudowy zabytkowej Starego Miasta.

Dobra materialne

Rekonstrukcja historycznych uliczek i dróg dojazdowych na terenie Starego Miasta w mniejszym stopniu wpłynie na wartość nieruchomości mieszkaniowych, ale może być istotna w przypadku terenów i nieruchomości o przeznaczeniu inwestycyjnym (wykorzystywanych już obecnie lub wskazywanych do wykorzystania gospodarczego). Wartość nieruchomości mieszkaniowych, może wzrosnąć w tych dzielnicach, w których atrakcyjność dla zamieszkania znacznie wzrośnie wskutek poprawy dostępności komunikacyjnej.

Nie przewiduje się oddziaływania analizowanej inwestycji w fazie eksploatacji na: różnorodność biologiczną, rośliny, zwierzęta, wodę, powierzchnię ziemi, klimat, zasoby naturalne.

6.3. Renowacja i rekonstrukcja historycznych kamieniczek oraz przebudowa i rozbudowa przestrzeni Starego Miasta w zgodzie z historycznymi uwarunkowaniami architektoniczno - urbanistycznymi

W ramach realizacji projektu przewiduje się następujące działania:

- Renowacja historycznych kamieniczek na Starym Mieście.
- Adaptacja elementów istniejącej zabudowy wielorodzinnej i jednorodzinnej na funkcje usługowe, handlowe, rzemieślnicze i gastronomiczne – nieuciążliwe dla otoczenia - z wyeksponowaniem cech historycznych miejsca.
- Uzupełnienie istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej pojedynczymi budynkami o architekturze tożsamej z istniejącą – zgodnie z uwarunkowaniami konserwatorskimi.
- Zabudowa wolnych przestrzeni urbanistycznych zabudową mieszkaniową wielorodzinną i mieszaną jednorodzinno - wielorodzinną zgodnie z koncepcją urbanistyczno – architektoniczną powstałą w oparciu o archeologiczne badania ratownicze i dokumentację archeologiczno – konserwatorską.
- Organizacja terenów zieleni urządzonej.

6.3.1. Oddziaływanie w fazie realizacji inwestycji

Ludzie

Realizacja przedsięwzięcia, będzie w znaczący sposób oddziaływać na ludzi, w tym mieszkańców obszaru objętego projektem poprzez:

- emisję gazów i pyłów do powietrza,
- emisję hałasu,
- wibrację i drgania.

Praca maszyn i pojazdów budowlanych będzie wpływać na zwiększenie emisji gazów i pyłów do powietrza. Oddziaływanie to będzie występować lokalnie i krótkookresowo jedynie w miejscach prowadzenia prac budowlanych i zaniknie w momencie ich zakończenia.

Emisja hałasu będzie również pochodziła z pracującego sprzętu budowlanego. Oddziaływanie to ograniczone będzie do konkretnych prac oraz określonych etapów budowy. Ponadto prace prowadzone będą w określonym przedziale czasowym w ciągu dnia.

W trakcie robót budowlanych zachodzić będzie ponadto emisja drgań. Ich źródłem, podobnie jak hałasu będą maszyny budowlane, jednak oddziaływanie to ograniczone będzie do czasu prowadzenia prac i będzie przemijające.

Powietrze

Etap realizacji inwestycji będzie się wiązał z emisją pyłów do atmosfery. Zanieczyszczenia te nasilać się będą zwłaszcza podczas prac ziemnych przy wykonywaniu przyłącza kanalizacji deszczowej. Odczuwalne będą również zanieczyszczenia emitowane przez silniki pracującego sprzętu budowlanego. Będą to oddziaływanie ograniczone w czasie i nie spowoduje istotnych bądź długotrwałych zmian w środowisku.

Powierzchnia ziemi

Prace dotyczące zabudowy wolnych przestrzeni urbanistycznych będą związane z pracami ziemnymi i niwelacją terenu. Z uwagi na lokalizację oraz fakt iż, powierzchnia ziemi nie zostanie istotnie przekształcona działania te nie wpłyną w sposób zauważalny na omawiane zagadnienie.

Krajobraz

Etap budowy będzie wiązał się z tymczasową lokalizacją baz dla sprzętu i zaplecza budowlanego, co mocno zakłóci krajobraz w otoczeniu inwestycji. Zmiany te będą jednak odwracalne i przemijające.

Klimat

Z uwagi na niewielką skalę przedsięwzięcia, uważa się, że inwestycja nie będzie miała wpływu na panujący klimat. Emisje zanieczyszczeń będą zbyt małe w stosunku do zanieczyszczeń globalnych mających wpływ na klimat danego obszaru.

Dobra materialne

W trakcie realizacji projektu dobra materialne (budynki i budowle) mogą być narażone na utratę wartości estetycznej w wyniku uszkodzenia podczas prac budowlanych. Ryzyko to powinno zostać wyeliminowane przez odpowiedni nadzór nad prowadzonymi pracami budowlanymi i przestrzeganiu wymogów technicznych na analizowanym terenie.

Zabytki

Wykonanie wszelkich prac budowlanych dotyczące obiektów zabytkowych powinno być wykonywane za zgodą Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Jeżeli w trakcie prac ziemnych zostaną odkryte zabytki archeologiczne, należy zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r., Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.), niezwłocznie powiadomić Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o znalezisku.

Nie przewiduje się oddziaływania analizowanej inwestycji w fazie realizacji na: różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, wodę, zasoby naturalne.

6.3.2. Oddziaływanie w fazie eksploatacji inwestycji

Ludzie

Realizacja projektu przyczyni się do podniesienia jakości życia mieszkańców poprzez poprawę estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych w miejscu zamieszkania oraz wpłynie na zwiększenie turystycznej atrakcyjności miejscowości. Dzięki renowacji historycznych kamieniczek, uzupełnieniu istniejącej zabudowy mieszkaniowej oraz zabudowie wolnych przestrzeni urbanistycznych zabudową mieszkaniową, ulegną polepszeniu warunki mieszkaniowe i powiększony zostanie zasób mieszkaniowy miasta. Ponadto adaptacja elementów istniejącej zabudowy wielorodzinnej i jednorodzinnej na funkcje usługowe, handlowe, rzemieślnicze i gastronomiczne wpłynie na większe zainteresowanie przedsiębiorców ulokowaniem tu działalności handlowo-usługowych.

Bioróżnorodność biologiczna, rośliny

Analizowane przedsięwzięcia wpłyną korzystnie na różnorodność biologiczną, gdyż na terenach obecnie niezagospodarowanych oraz zdegradowanych powstaną tereny, na których zostaną nasadzone rośliny w sposób uporządkowany, zgodnie z wykonanymi projektami. Proponuje się, aby projekty przewidywały dużą różnorodność biologiczną oraz aby unikano monokultur. Należy starać się przywrócić przyrodzie każdą utraconą roślinę, a nie tylko drzewa i trawę. Planując kształtowanie przestrzeni miejskiej należy utrzymać i rozwijać korytarze ekologiczne, które zmniejszą stopień izolacji wysp krajobrazowych i ułatwią w ten sposób przemieszczanie się roślin i zwierząt w obrębie całego krajobrazu.

Zwierzęta

Realizacja projektów wpłynie pozytywnie na zwierzęta. Nasadzenia roślinności spowodują, iż szereg gatunków zwierząt znajdzie nowe siedliska bytowania i żerowania.

Powietrze

W przypadku przeprowadzenia działań termomodernizacyjnych, projekty te wpłyną na poprawę jakości powietrza w wyniku zmniejszenia ubytków energii cieplnej oraz zmniejszenia ilości paliwa potrzebnego do ogrzania budynków, a tym samym przyczynią się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza.

Krajobraz

Realizacja działań przewidzianych w projekcie uczyni krajobraz miasta przyjaznym i atrakcyjnym zarówno dla jego mieszkańców, jak i przyjezdnych. Podjęte działania wpłyną w znaczny sposób na estetykę oraz podkreślą walory historyczne Pięńżna.

Obszary chronione

Rodzaj i charakter omówionego przedsięwzięcia, jego usytuowanie oraz skala jego możliwego oddziaływania wskazują, iż nie będzie ono wpływało na obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Zabytki

Zakres rzeczowy projektu obejmuje działania w zakresie renowacji i rekonstrukcji istniejących obiektów zabytkowych oraz budowy nowych zgodnie z ustaleniami miejscowego planu i uzgodnieniami z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Działania mają na celu przywrócenie utraconej wartości budynkom zabytkowym poprzez podniesienie estetyki budynków oraz poprawę walorów użytkowych i stanu zabezpieczeń obiektów, a także ich udostępnienie mieszkańcom i turystom. Wszelkie działania będą miały, zatem pozytywny wpływ na zabudowania zabytkowe.

Dobra materialne

Planowane inwestycje wpłyną na wzrost wartości materialnej analizowanego obszaru poprzez poprawę standardu, modernizację, przebudowę, zmianę funkcji oraz dostosowanie do nowych wymogów istniejącego zagospodarowania.

Nie przewiduje się oddziaływania analizowanych inwestycji w fazie eksploatacji na: wodę, powierzchnię ziemi, klimat, zasoby naturalne.

6.4. Oddziaływanie analizowanych projektów w zakresie emisji odpadów

W ramach planowanych projektów będą powstawały odpady, w tym również odpady niebezpieczne. Poniżej (tab. 12) podano rodzaje odpadów, które mogą powstać w trakcie realizacji omawianych projektów.

Tabela 12. Odpady możliwe do wytworzenia na terenie rewitalizowanym podczas realizacji projektów.

Kod odpadu	Nazwa odpadu
17 01	Odpady materiałów i elementów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (np. beton, cegły, płyty, ceramika)
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów
17 01 02	Gruz ceglany
17 01 03	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia
17 01 06*	Zmieszane lub wysegregowane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia zawierające substancje niebezpieczne
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06
17 01 80	Usunięte tynki, tapety, okleiny itp.
17 01 81	Odpady z remontów i przebudowy dróg
17 01 82	Inne niewymienione odpady
17 02	Odpady drewna, szkła i tworzyw sztucznych
17 02 01	Drewno
17 02 02	Szkło
17 02 03	Tworzywa sztuczne
17 02 04*	Odpady drewna, szkła i tworzyw sztucznych zawierające lub zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (podkłady kolejowe)
17 03	Odpady asfaltów, smół i produktów smołowych
17 03 01*	Asfalt zawierający smołę
17 03 02	Asfalt inny niż wymieniony w 17 03 01
17 03 03*	Smoła i produkty smołowe
17 03 80	Odpadowa papa
17 04	Odpady i złomy metaliczne oraz stopów metali
17 04 01	Miedź, brąz, mosiądz
17 04 02	Aluminium
17 04 03	Ołów
17 04 04	Cynk
17 04 05	Żelazo i stal
17 04 06	Cyna
17 04 07	Mieszanki metali
17 04 09*	Odpady metali zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi
17 04 10*	Kable zawierające ropę naftową, smołę i inne substancje niebezpieczne
17 04 11	Kable inne niż wymienione w 17 04 10
17 05	Gleba i ziemia (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych oraz urobek z pogłębiania)
17 05 03*	Gleba i ziemia, w tym kamienie, zawierające substancje niebezpieczne (np. PCB)
17 05 04	Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03
17 05 05*	Urobek z pogłębiania zawierający lub zanieczyszczony substancjami niebezpiecznymi
17 05 06	Urobek z pogłębiania inny niż wymieniony w 17 05 05
17 05 07*	Tłuczeń torowy (kruszywo) zawierający substancje niebezpieczne
17 05 08	Tłuczeń torowy (kruszywo) inny niż wymieniony w 17 05 07
17 06	Materiały izolacyjne oraz materiały konstrukcyjne zawierające azbest
17 06 01*	Materiały izolacyjne zawierające azbest
17 06 03*	Inne materiały izolacyjne zawierające substancje niebezpieczne
17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03
17 06 05*	Materiały konstrukcyjne zawierające azbest
17 08	Materiały konstrukcyjne zawierające gips
17 08 01*	Materiały konstrukcyjne zawierające gips zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi
17 08 02	Materiały konstrukcyjne zawierające gips inne niż wymienione w 17 08 01
17 09	Inne odpady z budowy, remontów i demontażu
17 09 01*	Odpady z budowy, remontów i demontażu zawierające rtęć
17 09 02*	Odpady z budowy, remontów i demontażu zawierające PCB (np. substancje i przedmioty zawierające PCB: szczeliwa, wykładziny podłogowe zawierające żywice, szczelne zespoły okienne, kondensatory)
17 09 03*	Inne odpady z budowy, remontów i demontażu (w tym odpady zmieszane) zawierające substancje niebezpieczne

17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03

Odpady powstające w trakcie realizacji projektów będą odpadem firmy świadczącej usługę zgodnie z art. 3, ust.3, pkt. 22 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach wytwórcą odpadów powstających w wyniku świadczenia usług w zakresie budowy, rozbiórki, remontu obiektów, czyszczenia zbiorników lub urządzeń do sprzątania, konserwacji i napraw jest podmiot, który świadczy usługę, chyba że umowa o świadczenie usługi stanowi inaczej (Dz. U. z 2007 r., Nr 39, poz. 251 z późn. zm.).

6.5. Oddziaływanie analizowanych projektów w zakresie emisji hałasu

Nadmierny hałas jest jednym z głównych czynników oddziałujących w sposób negatywny na otaczające środowisko w tym głównie na ludzi. Na etapie realizacji części projektów, związanych z pracami budowlanymi będą wykorzystywane maszyny i urządzenia powodujące emisję hałasu do środowiska. Poniżej wymieniono maszyny i urządzenia, możliwe do wykorzystania, stanowiące istotne źródło hałasu wraz z podaniem dopuszczalnego poziomu mocy akustycznej, określonego na podstawie załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 roku w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska.

Tabela 13. Wartości dopuszczalne gwarantowanego poziomu mocy akustycznej urządzeń możliwych do wykorzystania na etapie realizacji projektów

Typ urządzenia	Zainstalowana moc netto P (kW). Moc elektryczna Pe1 (1) (kW) Masa urządzenia m (kg) Szerokość cięcia L (cm)	Dopuszczalny poziom mocy akustycznej [dB/1pW]
Maszyny do zagęszczania (walce wibracyjne, płyty wibracyjne, ubijaki wibracyjne).	$P \leq 8$	105
	$8 < P \leq 70$	106
Spycharki gąsienicowe, ładowarki kołowe, koparko- ładowarki kołowe, wywrotki, równiarki.	$P \leq 55$	103
Koparki, dźwigi budowlane do transportu towarów (napędzane silnikiem spalinowym)	$P \leq 15$	93
Agregaty sprężarkowe	$P \leq 15$	97

Źródło: Załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 roku w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska.

Należy zaznaczyć, że oddziaływanie to ograniczone będzie do konkretnych prac, które prowadzone będą w określonym przedziale czasowym w ciągu dnia, a używany sprzęt i maszyny powinny spełniać stosowne normy.

6.6. Podsumowanie

Powyższa analiza obejmowała znaczące oddziaływania projektów na środowisko, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne. Przeanalizowano oddziaływanie projektów na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, obszary chronione, zasoby naturalne, zabytki, oraz dobra materialne.

W wyniku przeprowadzonej analizy można stwierdzić, że w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Pięno na lata 2007 – 2015 z perspektywą do roku 2020 – aktualizacja dokumentu przewiduje się realizację projektów, które będą wpływały także negatywnie na środowisko. Projekty te, to przede wszystkim zadania inwestycyjne, które będą ingerować w środowisko naturalne głównie na etapie ich realizacji, powodując przejściowe uciążliwości. Natomiast na etapie eksploatacji zrealizowane inwestycje zasadniczo powinny wpłynąć korzystnie na stan środowiska. Nie planuje się realizacji projektów, które mogłyby powodować degradację środowiska, gdyż działania takie stoją w sprzeczności z zasadniczymi celami Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Projekty realizowane będą na terenie strefy ochrony konserwatorskiej i archeologicznej w związku z powyższym podczas realizacji inwestycji należy postępować zgodnie z wytycznymi i zakazami obowiązującymi w danej strefie.

Ponadto, przed przystąpieniem do realizacji zaplanowanych działań należy przeanalizować inwestycję pod kątem konieczności przeprowadzenia procedury oddziaływania na środowisko i zakwalifikować inwestycję zgodnie z aktualnie obowiązującym prawem. Obecnie procedurę OOS regulują:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko

Inwestycje, które będą ubiegać się o środki unijne należy przeanalizować dodatkowo pod kątem Dyrektywy Rady 97/11/WE z dnia 3 marca 1997 r. zmieniająca dyrektywę 85/337/EWG w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre publiczne i prywatne przedsięwzięcia na środowisko (Dz.U.U.E.L.97.73.5).

6.7. Potencjalne możliwości wystąpienia konfliktów społecznych w związku z prowadzonymi inwestycjami

Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227) zarówno przed przyjęciem analizowanego projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Pięno na lata 2007 – 2015 z perspektywą do roku 2020 – aktualizacja dokumentu jak i przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć, które będą wymagały procedury OOS, właściwy organ musi zapewnić możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu (art. 54 ust 2 oraz art. 79 ust. 1 ww. ustawy).

Zgodnie z art. 29 ww. ustawy każdy ma prawo składania uwag i wniosków w postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa.

Uwagi i wnioski społeczeństwa mogą być wnoszone: w formie pisemnej, ustnie do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej (art. 34 ww. ustawy). Organ właściwy prowadzący postępowanie (art. 37) jak też organ opracowujący projekt dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa (art. 42) rozpatruje uwagi i wnioski społeczeństwa oraz podaje w uzasadnieniu decyzji, bądź dołącza do przyjętego dokumentu uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

7. OKREŚLENIE MOŻLIWEGO TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Z uwagi na położenie geograficzne miasta Pięńżno oraz charakter zadań przewidzianych do realizacji w ramach Projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Pięńżno na lata 2007 – 2015 z perspektywą do roku 2020 – aktualizacja dokumentu, nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań transgranicznych.

8. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, W TYM NA OBSZAR NATURA 2000 OGRANICZENIE EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ DO ATMOSFERY

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Pięńżno na lata 2007 – 2015 z perspektywą do roku 2020 – aktualizacja dokumentu przewiduje podejmowanie działań, które będą wpływały także negatywnie na środowisko. Działania te to przede wszystkim zadania inwestycyjne, które będą ingerować w środowisko głównie na etapie ich realizacji, powodując przejściowe uciążliwości.

Natomiast na etapie eksploatacji zrealizowane inwestycje zasadniczo będą wpływać korzystnie na stan środowiska.

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie na środowisko należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy oraz właściwy nadzór nad prowadzonymi pracami,
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- maskowanie elementów dyszharmonijnych dla krajobrazu,
- preferowanie prowadzenia prac w sąsiedztwie terenów chronionych ze względu na emisję hałasu w porze dziennej,
- wykorzystywane maszyny i urządzenia powinny być sprawne i spełniać wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz. U. z 2005 r., Nr 263, poz. 2202 z późn. zm.),
- właściwe zagospodarowanie powstających odpadów zgodnie z ustawą o odpadach,
- właściwe zagospodarowanie powstających ścieków poprzez stosowanie właściwie dobranych urządzeń podczyszczających.

W przypadku, gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych

elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych.

9. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PROGRAMU:

Lokalny Program Rewitalizacji jest bardzo konkretnym opracowaniem, określającym szczegółowo planowane działania zmierzające do zmiany charakteru dzielnic objętych obszarem rewitalizacji.

Biorąc pod uwagę charakter Lokalnego Programu Rewitalizacji, trudno jest wskazywać rozwiązania alternatywne. Program jest starannie wypracowaną koncepcją przebudowy i rewitalizacji społecznej i przestrzennej miasta. Opracowany dokument stanowi spójną jednolitą całość, wszystkie zaproponowane zadania łączą się ze sobą i wzajemnie się przenikają, pozwalając w ten sposób osiągnąć zamierzony cel.

Rozwiązania alternatywne nie mogą bezpośrednio dotyczyć ogólnej koncepcji rewitalizacji Pieniężna, ale na etapie wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji może się pojawić konieczność wariantowania, uwzględniająca:

- wybór innych od pierwotnie zakładanych funkcji dla poszczególnych obiektów/obszarów;
- zmiana priorytetów (kolejność działań);
- wybór szczegółowych rozwiązań technicznych i architektonicznych, sposobów wdrażania projektów;
- wybór nieco innej koncepcji zagospodarowania/funkcjonowania poszczególnych obiektów/obszarów.

Skutki środowiskowe podejmowanych działań silnie zależą od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych dlatego przy realizacji inwestycji przewidzianych w programie należy rozważać warianty alternatywne tak aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. Jako warianty alternatywne przedsięwzięcia można rozważać: warianty lokalizacji, warianty konstrukcyjne i technologiczne, warianty organizacyjne czy wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”. Wariant „0” nie oznacza, że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować konsekwencje środowiskowe.

W wyniku przeprowadzonej analizy w punkcie 6 niniejszej Prognozy można ocenić, iż zadania przewidziane do realizacji w Lokalnym Programie Rewitalizacji mają tylko nieznaczny wpływ na analizowane aspekty środowiska – większość ma charakter neutralny bądź pozytywny.

Oceniając wpływ na różne elementy środowiska należy zwrócić uwagę, że zmiany pozytywne będą trwałe, istotne i zauważalne, podczas gdy prognozowane zmiany negatywne będą niewielkie i dotyczyć będą tylko etapu budowy.

10. WSKAZANIE TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY, JAKIE NAPOTKANO, OPRACOWUJĄC PROGNOZĘ

Przy opracowywaniu prognozy oddziaływania na środowisko Projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Pięknego na lata 2007 – 2015 z perspektywą do roku 2020 – aktualizacja dokumentu nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

11. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PROGRAMU

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Pięknego na lata 2007 – 2015 z perspektywą do roku 2020, opiera się na czterech typach wskaźników, identycznych, kompatybilnych lub wynikowych względem RPO WiM Oś Priorytetowa IV. Do wskaźników tych zaliczono:

- wskaźniki dotyczące odpowiedniego, zgodnego z wytycznymi określenia obszarów podlegających rewitalizacji
- dotyczące produktu, rezultatu i oddziaływania,
- wskaźniki kontekstowe,
- wskaźniki programu.

Tabela 14. Wskaźniki monitoringu realizacji LPR MP

Poziom wskaźnika	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość w roku bazowym 2006	Wartość w roku docelowym 2013 (n+2)	Częstotliwość pomiaru	Źródło danych
1	2	3	4	5	7	8
Produkt	Liczba projektów zapewniających zrównoważony rozwój oraz poprawiających atrakcyjność miast	szt.	0	1	rocznie	system monitoringu
Produkt	Liczba budynków poddanych rewitalizacji	szt.	0	1	rocznie	beneficjent
Rezultat	Liczba utworzonych miejsc pracy (brutto): - z tego: dla kobiet, - z tego: dla mężczyzn	szt.	0	10 ½ 8,0 2 ½	rocznie	beneficjent
Produkt	Liczba zrewitalizowanych przestrzeni publicznych	szt.	0	1	rocznie	beneficjent

Źródło: Projekt Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Pięknego na lata 2007 – 2015 z perspektywą do roku 2020 – aktualizacja dokumentu.

Zamieszczone w Projekcie Lokalnego Programu Rewitalizacji propozycje wskaźników monitorowania jego realizacji nie pozwalają w pełni ocenić zmian, jakie nastąpią w środowisku w wyniku jego realizacji.

Chcąc kontrolować stopień realizacji tego dokumentu, zwłaszcza w kontekście wpływu zrealizowanych inwestycji na środowisko naturalne zamieszczono poniżej listę najważniejszych wskaźników, które powinny być okresowo sprawdzane.

Lista ta posiada charakter otwarty i w miarę potrzeby może być uszczegółowiana i rozszerzana.

Do najważniejszych wskaźników, które należałoby okresowo kontrolować należą:

- % zmniejszenia zapotrzebowania na energię ciepłą,
- liczba obiektów poddanych termomodernizacji,
- liczba budynków zabytkowych poddanych renowacji,
- długość zrekonstruowanych uliczek i dróg dojazdowych,
- powierzchnia zagospodarowanych terenów zielonych,
- % wzrost świadomości ekologicznej dzieci i młodzieży,
- % wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa dorosłego.

Projekt Lokalnego Programu Rewitalizacji należy uzupełnić o wskaźniki odnoszące się bezpośrednio lub pośrednio do środowiska.

12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM INFORMACJI ZAWARTYCH W PROGNOZIE

Prognoza oddziaływania na środowisko Projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji została sporządzona zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi - ustawą z dnia 03.10.2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W punkcie 1 określono cel, zakres i podstawy formalno – prawne Prognozy oraz metody i materiały wykorzystane przy jej sporządzaniu.

Celem Prognozy jest identyfikacja możliwych oddziaływań na środowisko projektów przewidzianych do realizacji w projekcie Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Pięno na lata 2007 – 2015 z perspektywą do roku 2020 – aktualizacja dokumentu. Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został określony w piśmie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie znak RDOŚ-28-WOOS-6613-01-007/10/MT z dnia 19 lutego 2010 roku oraz w piśmie Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie znak ZNS-4302-13/KM/2010 z dnia 18 lutego 2010 roku.

Zakres opracowania powinien być ponadto zgodny z art. 51 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.).

Punkt 2 stanowi analiza zawartości Projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji. Ponadto w punkcie tym określono z jakimi dokumentami strategicznymi na poziomie krajowym, wojewódzkim i lokalnym zgodny jest Lokalny Program Rewitalizacji.

Opis istniejącego stanu środowiska oraz potencjalne zmiany w wyniku braku realizacji Programu zostały omówione w punkcie 3. Przeprowadzona analiza kładzie główny nacisk na problemy i zagrożenia środowiska przyrodniczego, kulturowego i zdrowia ludzi. Z punktu widzenia zasobów i walorów środowiska na obszarze rewitalizacji cennym obszarem pod względem przyrodniczym jest korytarz ekologiczny rzeki Walszy i strumienia Żugienie.

W przypadku braku realizacji LPR może nastąpić:

- wzrost poziomu bezrobocia,
- dalsza degradacja terenów/budynków zniszczonych,
- niewystarczająca baza mieszkaniowa,
- dalsze zubożenie społeczeństwa i wzrost zachowań patologicznych (dewastacja terenów zielonych, zaśmiecanie itp.) wynikająca z braku pracy,
- pogorszenie się stanu technicznego budynków zabytkowych,
- pogłębienie dysharmonii ładu urbanistycznego Starego Miasta,
- pogorszenie się ogólnego wizerunku miasta ze względu na postępującą degradację najważniejszych budynków w mieście,
- niski stopień wykorzystania obiektów zabytkowych dla funkcji użytku publicznego,
- niedostateczna infrastruktura turystyczno-rekreacyjna,
- pogłębienie się problemów z ruchem kołowym na obszarze rewitalizowanym,
- dalsza degradacja oraz brak aranżacji i zagospodarowania terenów zielonych,
- pogłębienie się problemów związanych z brakiem miejsc parkingowych i złym stanem nawierzchni ulic,
- dalsza degradacja oraz brak aranżacji i zagospodarowania terenów zielonych.

W punkcie 4 zostały określone istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.

W punkcie 5 zostały ustalone cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i krajowym oraz cele jakie są realizowane w Lokalnym Programie Rewitalizacji.

Analiza oddziaływania na środowisko poszczególnych projektów przewidzianych do realizacji w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji oraz charakterystyka tych projektów, została przedstawiona w punkcie 6.

Zaplanowane projekty przeanalizowano w celu oceny ich potencjalnego wpływu na następujące aspekty dotyczące: środowiska przyrodniczego, środowiska kulturowego, jakości życia ludności oraz sfery materialnej:

- różnorodność biologiczną,
- ludzi,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wodę,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- obszary chronione,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne.

Powyższa analiza obejmowała znaczące oddziaływania projektów na środowisko, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne.

Oceny tej dokonano poprzez analizę porównawczą, gdzie dla każdego z projektów dokonano analizy prognozowanych oddziaływań na każdy z powyżej wymienionych elementów oraz w sposób bardzo szczegółowy scharakteryzowano spodziewane oddziaływania i ich efekty. **Przeprowadzona analiza wykazała, że przewidziane zadania, oddziaływać będą bądź pozytywnie, bądź neutralnie na analizowane aspekty. Tylko na etapie realizacji dostrzega się możliwość wystąpienia skutków negatywnych.**

W punkcie 7 określono brak możliwości oddziaływania transgranicznego, z uwagi na położenie geograficzne Pięno, rodzaj i charakter projektów zaplanowanych do realizacji.

Punkt 8 zawiera propozycję rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w Lokalnym Programie Rewitalizacji zawiera punkt 9. Nie została wskazana propozycja innych rozwiązań w zakresie rewitalizacji wyznaczonych obszarów, niż przedstawiona w Lokalnym Programie Rewitalizacji, gdyż jest to spójna koncepcja łącząca elementy poprawy przestrzeni, infrastruktury, z oddziaływaniem na sferę społeczną. Poszukiwanie rozwiązań alternatywnych (istotnych z punktu widzenia ograniczania oddziaływania na środowisko) jest bezcelowe – gdyż zaproponowane działania pozwalają na realizację zakładanych celów przy niewielkich kosztach środowiskowych.

Autorzy Prognozy nie napotkali na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy (punkt 10).

Punkt 11 zawiera przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień Lokalnego Programu Rewitalizacji.

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Lokalizacja obszaru podlegającego rewitalizacji.....	7
Rysunek 2. Wycinek z mapy hydrogeologicznej Polski Instytutu Geologicznego Arkusz Lidzbark Warmiński.....	41
Rysunek 3. Wycinek z mapy hydrogeologicznej Polski Instytutu Geologicznego Arkusz Lidzbark Warmiński.....	42
Rysunek 4. Wycinek z mapy hydrogeologicznej Polski Instytutu Geologicznego Arkusz Lidzbark Warmiński.....	42
Rysunek 5. Lokalizacja wyznaczonego obszaru objętego rewitalizacją względem Obszarów Chronionego Krajobrazu Rzeki Wąszy.....	47
Rysunek 6. Lokalizacja miasta Pieniężno względem obszaru Natura 2000 Rzeką Pasłęka.....	51
Rysunek 7. Lokalizacja miasta Pieniężno względem obszaru Natura 2000 Ostoja Warmińska PLB280015.....	55

SPIS TABEL

Tabela 1. Ocena zgodności celu programu z celami dokumentów strategicznych.....	9
Tabela 2. Jakość wód rzeki Wąszy na podstawie badań przeprowadzonych przez Delegaturę WIOŚ w Elblągu w 2006 roku.....	39
Tabela 3. Stan jakości wód rzeki Warny i Bananówka na podstawie badań przeprowadzonych przez Delegaturę WIOŚ w Elblągu w 2006 roku.....	40
Tabela 4. Obszary wodno - błotne zlokalizowane na terenie gminy Pieniężno.....	48
Tabela 5. Wykaz zabytków na terenie miasta Pieniężno.....	58
Tabela 6. Wyniki badań wody uzdatnionej z ujęcia w Pieniężnie, przeprowadzonych przez Państwową Inspekcję Sanitarną 25.11.2008 r.....	59
Tabela 7. Skład ścieków surowych dopływających do oczyszczalni w Pieniężnie.....	60
Tabela 8. Średnioroczne obciążenie oczyszczalni ładunkiem zanieczyszczeń.....	60
Tabela 9. Ocena zgodności celów Programu z celami dokumentów (konwencje, dokumenty strategiczne) z dziedziny ochrony przyrody.....	66
Tabela 10. Analiza zadań pod kątem wpływu na komponenty środowiska – faza realizacji.....	74
Tabela 11. Analiza zadań pod kątem wpływu na komponenty środowiska – faza eksploatacji.....	75
Tabela 12. Odpady możliwe do wytworzenia na terenie rewitalizowanym podczas realizacji projektów.....	85
Tabela 13. Wartości dopuszczalne gwarantowanego poziomu mocy akustycznej urządzeń możliwych do wykorzystania na etapie realizacji projektów.....	86
Tabela 14. Wskaźniki monitoringu realizacji LPR MP.....	90

ZAŁĄCZNIKI

1. Postanowienie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie znak RDOŚ-28-WOOS-6613-01-007/10/MT z dnia 19 lutego 2010 roku
2. Opinia sanitarna Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie znak ZNS-4302-13/KM/2010 z dnia 18 lutego 2010 roku
3. Tło zanieczyszczeń dla miasta Pieniężno
4. Lokalizacja obszarów wodno-błotnych w pobliżu miasta Pieniężno
5. Załącznik nr 1 do uchwały Rady Miejskiej Pieniężna Nr XXVII/168/05 z dnia 19.05.2005 r.